

Официален вестник

на Европейския съюз

C 259

Издание
на български език

Информация и известия

Година 54
2 септември 2011 г.

Известие №	Съдържание	Страница
I	<i>Резолюции, препоръки и становища</i>	
	СТАНОВИЩА	
	Комитет на регионите	
	91-ва пленарна сесия, проведена на 30 юни и 1 юли 2011 г.	
2011/C 259/01	Становище на Комитета на регионите относно „Обща стратегическа рамка за финансиране от ЕС на научните изследвания и иновациите“	1
2011/C 259/02	Становище на Комитета на регионите относно Бяла книга „Пътна карта за постигането на единно европейско транспортно пространство“	6
2011/C 259/03	Становище на Комитета на регионите относно „Ролята на регионалните и местните власти за насърчаване на устойчиво управление на водите“	13
2011/C 259/04	Становище на Комитета на регионите относно водещата инициатива на стратегията „Европа 2020“ Съюз за иновации	19
2011/C 259/05	Прогнозно становище на Комитета на регионите относно включване на политиката в областта на изменението на климата в другите политики и бъдещия бюджет на ЕС	26
2011/C 259/06	Становище на Комитета на регионите относно „Закрила и развитие на историческите езикови малцинства в рамките на Договора от Лисабон“	31

BG

Цена:
4 EUR

(Продължава на вътрешната корица)

<u>Известие №</u>	Съдържание (<i>продължение</i>)	Страница
2011/С 259/07	Становище на Комитета на регионите относно „Програма за нови умения и работни места“	34
2011/С 259/08	Становище на Комитета на регионите относно реформа на правилата на ЕС за държавните помощи относно услугите от общ икономически интерес	40
2011/С 259/09	Становище на Комитета на регионите относно „Приоритети за енергийна инфраструктура за 2020 г. и по-нататък“	48
2011/С 259/10	Становище на Комитета на регионите относно „Програма LIFE на ЕС. Бъдещо развитие“	54
2011/С 259/11	Становище на Комитета на регионите относно „Стратегия за разширяване и основни предизвикателства през периода 2010—2011 г.“	62
2011/С 259/12	Становище на Комитета на регионите относно „Стратегия за вътрешна сигурност на ЕС“	70

I

(Резолюции, препоръки и становища)

СТАНОВИЩА

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

91-ВА ПЛЕНАРНА СЕСИЯ, ПРОВЕДЕНА НА 30 ЮНИ И 1 ЮЛИ 2011 Г.

Становище на Комитета на регионите относно „Обща стратегическа рамка за финансиране от ЕС на научните изследвания и иновациите“

(2011/C 259/01)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- счита, че е от жизненоважно значение, от една страна, да се увеличи бюджетът на ЕС за научни изследвания и, от друга страна, да се интегрират по-добре националните програми и Европейската рамкова програма за научни изследвания;
- посочва, че индустриалните, социалните и екологичните иновации заедно с иновациите в областта на услугите са основен лост за изграждането на динамична конкурентоспособност на ЕС в полза на укрепването на неговото териториално сближаване;
- признава, че положението на иновациите е много различно в Европа и че регионалните политики биха могли да допринесат със своите специфики, на базата на взаимодопълнимостта, за изследователската политика на Европейския съюз в съответствие със стратегиите за интелигентна регионална специализация;
- приветства усилията за опростяване на процедурите като публикуването и актуализирането на „Практическото ръководство“, в което са описани възможностите за финансиране от Европейския съюз;
- призовава за активно участие на местните и регионалните власти в изготвянето на правните рамки и програмите за финансиране, свързани с обществените поръчки;
- призовава местните и регионалните участници да се включат ефективно в технологичните платформи;
- отбелязва потенциалната роля на Европейската група за териториално сътрудничество (ЕГТС);
- потвърждава, че сътрудничеството между клъстерите в ЕС е абсолютно необходимо, но че следва също да се насърчава и сътрудничеството между клъстерите в световен мащаб.

Докладчик	г-н Claude GEWERC (FR/ПЕС), председател на регионалния съвет на Пикардия
Отправен документ	Зелена книга „От предизвикателствата към възможностите — изграждане на обща стратегическа рамка за финансиране от ЕС на научните изследвания и иновациите“
	COM(2011) 48 окончателен

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

A. Основни послания

1. приветства факта, че Зелената книга повдига обществен дебат по ключови въпроси, които следва да се вземат под внимание в бъдещите програми за финансиране на научните изследвания и иновациите в ЕС;
2. признава, че общата стратегическа рамка на ЕС за финансиране на научните изследвания и иновациите трябва да се основава на последователни стратегически цели, ясно споделяни от всички заинтересовани страни;
3. препоръчва в тази обща рамка да бъдат координирани отношенията между различните равнища – научни изследвания, развойна дейност и иновации – без размиване на особеностите на всяка от тези функции;
4. подчертава, че за създаване на амбициозна стратегия за иновациите в Европейския съюз е необходима солидна научна основа, както и стабилна индустриална политика; в този смисъл приветства водещата инициатива на Комисията относно „Индустриална политика за ерата на глобализацията“ и „Съюз за иновации“ и във връзка с това препраща към съответните становища на КР ⁽¹⁾;
5. подчертава, че регионалното и местното равнище са много подходящи за създаване на синергии между политиките на научни изследвания и иновации и политиката на сближаване, което би оказало въздействие върху икономическите и промишлените дейности, както и върху дейностите в областта на социалната политика;
6. подчертава, че понастоящем резултатите от европейските изследователски усилия не се внедряват достатъчно бързо или достатъчно широко. Комисията следва да промени насоките и правилата така, че регионите да се възползват далеч повече отколкото понастоящем от структурните фондове и други финансови инструменти за новаторско приложение на резултатите от Рамковата програма, посредством децентрализиран подход с по-голямо участие на регионите, улесняващ по-широкото внедряване и пускане за продажба на технологиите по Рамковата програма, и друга научноизследователска дейност;
7. припомня основното значение на социалните и екологичните иновации както за публичния, така и за частния сектор;
8. подчертава необходимостта от включване и насърчване на понятието „иновация“ в нашето ежедневие, например в системата на образованието и в сферата на труда;

9. акцентира върху програмите за научни изследвания и иновации, споделяни между регионите с различно равнище на „иновационни постижения“ (RIS) и полезни за всички заинтересовани страни. Това предполага например увеличаване на регионалното присъствие в ERA-net;

10. подчертава, че настоящият бюджет на ЕС за научни изследвания – едва 4 % от този за публично финансирани научни изследвания в Европа – е недостатъчен; счита, че е от жизненоважно значение, от една страна, да се увеличи бюджетът на ЕС за научни изследвания и, от друга страна, да се интегрират по-добре националните програми и Европейската рамкова програма за научни изследвания;

11. би желал специално да насочи вниманието на Комисията към положението на новаторите и индивидуалните изобретатели, които не работят в системата на университетите, в големи фирми или в публични органи, администрации или предприятия. Понататъшната дейност в тази област би следвало да включва стратегии, които осигуряват на новаторите и на индивидуалните изобретатели подкрепата и възможностите, необходими им, за да се възползват на равни начала от съвместното финансиране от ЕС;

12. настоява да се обърне подобаващо внимание на факта, че 97 % от икономическата активност в 27-те държави-членки на ЕС все още е ниско- и средно-интензивна в технологично отношение; следователно счита, че развитието на общество, основано на знанието, не може да се съсредоточи само върху разработването на най-модерните технологии, но и че трябва да спомогне за създаването на иновационен модел, даващ възможност за възприемане и разпространяване на знанията; подчертава какви големи възможности отваря преразглеждането на Директивата за обществените поръчки ⁽²⁾; подчертава възможностите и предизвикателствата, свързани с включването на НИРД в обществените поръчки ⁽³⁾;

13. отбелязва, че в този си вид Зелената книга явно не повдига въпроси, свързани с нейното съответствие с принципа на субсидиарност; подчертава обаче, че следва внимателно да се следят новостите във връзка с финансирането и законодателството в областта на бъдещите европейски научни изследвания и иновации, с цел да се гарантира спазването на принципа на субсидиарност;

14. отбелязва също така, че изискването, предложено на държавите-членки и регионите в Съюза за иновации, да се отпусне специален бюджет за свързани с иновациите обществени поръчки, може да има трайни последици за общините и регионите; подчертава, че предстоящото проследяване би следвало да включва внимателна оценка на евентуалната финансово-административна тежест за местните и регионалните власти, както и социалните последици и други ползи;

⁽¹⁾ CdR 374/2010 fin и CdR 373/2010.

⁽²⁾ CdR 70/2011 fin.

⁽³⁾ CdR 58/2008 fin.

15. счита, че трябва да се подкрепи въвеждането на повече двуетапни процедури за възлагане на обществени поръчки, като по време на първия етап участниците в търга трябва да изпратят единствено списък на своите съдружници и представяне в общи линии на своята кандидатура, което ще бъде доразвито само ако са преминали успешно първия етап на оценяване. Това би било от особена полза за МСП, които следователно биха имали по-голям стимул за участие в тези процедури, за които няма да се изискват толкова значителни първоначални усилия;

Б. Относно синергиите между политиката на сближаване и политиката на иновации

16. посочва, че индустриалните, социалните и екологичните иновации, заедно с иновациите в областта на услугите, са основен лост за изграждането на динамична конкурентоспособност на ЕС в полза на укрепването на неговото териториално сближаване;

17. изразява съгласие с необходимостта финансирането на научните изследвания и иновациите да се извършва в рамките на по-широки политически цели на Европейския съюз, като например изграждането на индустриална политика, за която Комитетът на регионите настоява в становището си относно водещата инициатива за индустриалната политика;

18. предлага местните и регионалните власти да бъдат признати за предпочитано равнище на съчетаване на националните и европейските стратегии за научни изследвания, иновации и сближаване. Това съчетаване би могло да бъде предмет на отделен документ на регионално равнище;

19. признава, че положението на иновациите е много различно в Европа и че регионалните политики биха могли да допринесат със своите специфики, на базата на взаимодопълнителността, за изследователската политика на Европейския съюз в съответствие със стратегиите за интелигентна регионална специализация;

20. както в предходните рамкови програми за научни изследвания, съвместната научноизследователска дейност и по-специално подпомагането на съвместни проекти следва да бъдат акцент в бъдещото европейско подпомагане на научните изследвания. Тази дейност би следвало да бъде обезпечена поне със средства в досегашния им размер. Съвместните научноизследователски проекти предлагат на университетите, научноизследователските институти и предприятията от всички европейски региони шанса да участват в тях. Те дават възможност за необходимата прозрачност, както и за опростявания в полза на ползвателите;

21. подчертава, че за Комисията и регионите е истинско предизвикателство да създават синергии между различните инструменти за финансиране, за да бъдат в състояние да осъществят стратегията „Европа 2020“. Резултатите от европейските изследователски усилия не се прилагат достатъчно бързо или широко. Комисията трябва да промени правилата и критериите за инструментите за финансиране на сближаването така, че регионите да използват резултатите от Рамковата програма и други изследователски дейности при прилагането на иновациите на регионално равнище.

22. припомня, че следващата Рамкова програма трябва да разшири програмите за развитие на регионалния капацитет и за улесняване на участието на регионалните и местните власти, чиято научна и развойна дейност се допълва взаимно. Това би

могло да стане, например, чрез въвеждане на критерии за улесняване на участието на компетентни партньори от все още изоставащи в научните изследвания региони в проекти и програми, провеждани от по-известни и признати учени, както беше посочено в становището на КР относно „Опростяване на изпълнението на рамковите програми за научни изследвания“⁽⁴⁾;

23. приветства усилията за опростяване на процедурите като публикуването и актуализирането на „Практическото ръководство“, в което са описани възможностите за финансиране от Европейския съюз;

В. Относно регионалното измерение на клъстерите (полюси на конкурентоспособност, групи от предприятия и др.)

24. посочва, че няма клъстери без регионално измерение;

25. припомня, че макар високите постижения да са характерни за клъстерите, не всички клъстери могат да имат една и съща степен на развитие или международна известност. За клъстера е необходимо високо научно равнище, но то не е достатъчно за гарантиране на високи постижения. Високите постижения на даден клъстер идват постепенно, с течение на времето, с помощта на конкретни финансови средства, добра структура, добро управление и успешна „екосистема“, включваща предприятията, обучението, научните изследвания и иновациите;

26. отбелязва, че е възможно да се надвие противоречието между желанието на много клъстери да развият дейността си в собствения си регион и огромните възможности, предлагани от обмена на информация или добри практики със съседни клъстери в други държави-членки. В действителност нищо не пречи някой утвърден на дадена територия клъстер да има световна известност и признание;

27. подчертава, че успоредна на иновационните възли, базирани на клъстери, а в някои отношения дори и по-важна от тях, е очерталата се през последните години необходимост от проумяване на сложното функциониране на регионалните иновационни екосистеми и от създаване на благоприятни условия за развитие в желаната посока. По тази причина Комисията следва да окаже икономическа и оперативна подкрепа особено за развитието на отворена иновационна дейност в регионите, така че те да могат да допринесат за създаването на необходимите условия за реформа на публичната администрация и за предприемаческа дейност, насочена към генериране на растеж и нови работни места;

28. конкретен пример за регионални екосистеми е концепцията за водещи пазари и тяхното развитие. Известно е, че водещите пазари са здраво свързани с местното ноу-хау и култура и с тяхното интерактивно независимо регенериране. В предходни становища (CdR 11/2009 и CdR 83/2007) Комитетът на регионите обърна внимание на необходимостта да се намери баланс между финансирането на конкурентна основа, каквото е финансирането на големите водещи инициативи на ЕС, и институционалното финансиране за научноизследователските общности. Комитетът на регионите подчертава значението на институционалното финансиране, което позволява на научноизследователските общности да извършват проучвания по своя инициатива и под влиянието на други общности, по-конкретно в интерес на мащабните обществени предизвикателства, както и на целите на конвергенцията и сближаването;

⁽⁴⁾ CdR 230/2010 fin.

Г. Относно реформирането на обществените поръчки

29. потвърждава убеждението си, че Европейското научно-изследователско пространство (ERA) би укрепнало, ако закупуването на услуги, свързани с научноизследователска и развойна дейност, се включи в процедурите за обществени поръчки (вж. становището на КР относно Зелената книга относно пазара на обществените поръчки ⁽⁵⁾) и становището относно доставки на развойни продукти ⁽⁶⁾), без това да води до преминаване на тези услуги в областта на конкуренцията;

30. призовава за активно участие на местните и регионалните власти в изготвянето на правните рамки и програмите за финансиране, свързани с обществените поръчки;

31. изразява отново подкрепата си за активното участие на бизнес средите и правителствата в плановете за финансиране на иновациите, както и резервите си към потенциалното въздействие върху местните и регионалните власти на система, в която единствено публичният сектор би носил риска за недоказали се продукти и услуги;

32. отбелязва, че пазарът на обществените поръчки все още е фрагментиран и че само рядко преминава границите, и настоява Комисията и държавите-членки да разработят по-прозрачна рамка, която да отвори пазарите на обществените поръчки в Европейския съюз;

33. потвърждава отново, че Европейската комисия следва да предостави ясни и подробни указания, както и възможности за обучение, с цел сключване на договори за обществени поръчки с местните и регионалните власти;

Д. Относно регионалните аспекти на мерките за финансиране

34. признава, че финансирането на пълния цикъл на иновациите, от научните изследвания до пазара, изисква широк набор от инструменти, поради което подкрепя усилията за насърчаване финансирането от частния сектор, например чрез плановете за споделяне на риска, заеми или рисков капитал;

35. потвърждава ролята на публичното финансиране за стимулиране на частните инвестиции и подчертава, че стабилното управление на риска и прозрачното управление са от съществено значение, когато са задействани частни и публични средства;

36. приветства усилията за стимулиране на частното финансиране на инвестициите в иновациите на МСП и за целта призовава да се развият стимули (данъчен режим, намаляване на административните ограничения) и, ако е необходимо, да се преразгледат регулаторните рамки, за да се укрепи и разшири гамата от мерки за подкрепа и признаване на първостепенната роля на МСП в насърчаването на културата на иновациите; във връзка с това набляга също и върху необходимостта от укрепване на инструментите за посредничество между МСП и заинтересованите страни от областта на НИРД;

37. призовава местните и регионалните участници да се включат ефективно в технологичните платформи (ТП), с цел

формулиране на научноизследователски стратегии и стратегии за иновации за създаването на нови ТП и с цел развиване на вече действащите платформи според нуждите на регионалните заинтересовани страни, като се отчетат възможностите на световните пазари и участието на МСП;

Е. Относно трансграничното сътрудничество

38. признава изключителния принос на Рамковата програма за научни изследвания, която се отнася до съвместните изследвания между участниците от държавите-членки и местните и регионалните власти;

39. подчертава значението на законодателните актове на ЕС (например относно рисковия капитал и инфраструктурата за научни изследвания) и в този смисъл отбелязва потенциалната роля на Европейската група за териториално сътрудничество (ЕГТС);

40. потвърждава, че сътрудничеството между клъстерите в ЕС е абсолютно необходимо, но че следва също да се насърчава и сътрудничеството между клъстерите в световен мащаб;

Ж. Общ контекст

41. стратегията „Европа 2020“, по-специално чрез водещи инициативи като „Съюз за иновации“ и „Индустриална политика“, признава ключовата роля на научните изследвания и иновациите за подобряване на конкурентоспособността на ЕС и подчертава важноста на по-явното интегриране на иновациите в политиката. Освен това тя отрежда на европейските градове и региони основно място за нейното изпълнение. Във връзка с това Комитетът на регионите би искал да подкрепи тази роля и да допринесе за развитието на Европейското научноизследователско пространство в регионите, тъй като градовете и регионите финансират програми за научни изследвания и активно подкрепят участието на заинтересовани страни от регионите в европейските научноизследователски проекти;

42. Комитетът на регионите приветства увеличаването на финансирането между 6-ата (2000–2006 г.) и 7-ата (2007–2013 г.) Рамкова програма за научни изследвания и развитие (РП НИТР), както и създаването на Европейския съвет за научни изследвания. Освен това Комитетът на регионите приветства европейските инициативи за насърчаване на обмена и сътрудничеството между регионалните власти и участниците от академичните, научните и икономическите среди, по-специално в рамките на бюджетния ред „Региони на знанието“, компонент „Cofund“ от специфичната програма „Капацитети“, и на механизми като мрежите за високи научни постижения и ERA-Net;

43. Комитетът на регионите очаква с нетърпение и предстоящата оценка на въздействието на програмите „Региони на знанието“ и „Изследователски потенциал“. Докато тези програми зреят и разработват ясни цели, КР призовава за засилване на тяхната роля в осигуряването на подкрепа на регионите с високоразвити умения и потенциал за развитие на отлични характеристики, като например чрез наставничество ⁽⁷⁾, партньорство или други схеми;

⁽⁵⁾ CdR 70/2011 fin.

⁽⁶⁾ CdR 58/2008 fin.

⁽⁷⁾ CdR 230/2010 fin.

44. по отношение на Рамковата програма за конкурентоспособност и иновации (СІР) Комитетът на регионите приветства значението на регионалните клъстери и на инициативите за насърчаване на развитието на информационните и комуникационните технологии, енергийната ефективност, възобновяемите енергийни източници и екологичните иновации. В този смисъл Комитетът на регионите препоръчва в бъдеще тези инициативи да бъдат продължени и адаптирани съобразно предизвикателствата, пред които ЕС е изправен или ще бъде изправен.

Брюксел, 30 юни 2011 г.

Председател
на Комитета на регионите
Mercedes BRESSO

Становище на Комитета на регионите относно Бяла книга „Пътна карта за постигането на единно европейско транспортно пространство“

(2011/C 259/02)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- целите на Бялата книга би трябвало да бъдат формулирани като цели в по-краткосрочен план, за да се даде на политиците, които носят отговорност на национално и местно равнище, ясна ориентировъчна рамка за действията, които следва да провеждат в рамките на своя мандат;
- застъпва се за пълната интернализация на външните разходи за всички видове транспорт посредством хармонизирано таксуване, приходите от което да се използват за въвеждане на интегрирана и ефективна транспортна система;
- подчертава, че що се отнася до пренасочването от автомобилния към железопътния, речния и морския транспорт, целите на Бялата книга не са достатъчни и призовава Комисията да предложи по-амбициозна програма;
- смята за уместна идеята за „син пояс“ като първа стъпка към изграждането на солидна система за морски услуги, която следва да се допълва от концепцията за морските магистрали, и изразява съжаление по повод факта, че по отношение на морския транспорт Бялата книга от 2011 г. е по-малко амбициозна от Бялата книга от 2001 г.;
- препоръчва мерки за стимулиране във връзка с подготовката на плановете за устойчива градската мобилност и отправя искане връзката между транспортните политики и устройството на територията да бъде взета предвид в по-голяма степен;
- подкрепя емитирането на еврооблигации с цел финансиране на транспортни инфраструктури, необходими за изграждането на ТЕМ-Т;
- отбелязва, че интернализацията на външните разходи, премахването на данъчните нарушения и неправомерните субсидии, както и свободната и лоялна конкуренция следва да са част от бъдещия европейски модел на транспорта, който се основава върху съгласуване на пазарния избор с нуждите на устойчивото развитие.

Докладчик	г-н António COSTA (PT/ПЕС), кмет на Лисабон
Отправен документ	Бяла книга: „Пътна карта за постигането на Единно европейско транспортно пространство – към конкурентоспособна транспортна система с ефективно използване на ресурсите“
	COM(2011) 144 окончателен

I. ОБЩИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Общи бележки

1. смята, че в Бялата книга: „Пътна карта за постигането на Единно европейско транспортно пространство – към конкурентоспособна транспортна система с ефективно използване на ресурсите“, са разгледани основните ключови въпроси за бъдещето на европейската транспортна политика и на транспортните системи на континента. Във връзка с това Комитетът изразява убеждението, че в предложената транспортна политика следва да се интегрират по-общите цели, определени за Европейския съюз в рамките на стратегията „Европа 2020“, и целите за екологична устойчивост, предназначени преди всичко за борба с изменението на климата, и следва да се насърчава засилването на социалното и териториалното сближаване за постигане на един цялостен Европейски съюз;

2. отбелязва, че местните и регионалните власти имат важни отговорности по отношение на транспортната политика. Те не само споделят отговорността за поддръжката на пътната мрежа, политиката относно паркингите, достъпността и обществените транспорт, но също така следят и за спазването на екологичните стандарти, като например тези, които се отнасят за качеството на въздуха. По тази причина е необходимо да се осигури тяхното участие посредством подход на многостепенно управление;

3. отбелязва, че в Бялата книга се говори за градовете. Комитетът на регионите предлага наред с градовете да се посочат и градските региони и/или агломерации. В доста държави-членки отговорността във връзка с политиката за мобилността се определя въз основа на градската агломерация, а не толкова въз основа на географските граници на общината;

4. е на мнение, че Бялата книга от 2011 г. е един много амбициозен документ, още повече поради това, че нито една от основните цели на Бялата книга от 2001 г. не е напълно постигната, което не е изненадващо. Някои амбициозни цели в дългосрочен план заслужават да бъдат конкретизирани в междинни в по-краткосрочен план, за да се даде на политиците, които носят отговорност на национално и местно равнище, ясна ориентировъчна рамка за действията, които следва да провеждат в рамките на своя мандат;

5. отбелязва, че разработването на планове за развитие за бъдещето е необходимо и обосновано, тъй като днешните решения ще определят по решавач начин транспорта в продължение на десетилетия. Във връзка с това обаче, не трябва да се пренебрегва обстоятелството, че предвижданията, заложи за няколко десетилетия напред, могат да бъдат твърде неточни;

6. смята, че балансът между различните видове транспорт е неразривно свързан с въпроса за интернализацията на външните

разходи и се влияе пряко от политиките за таксуване на ползването на транспортната инфраструктура; категорично подкрепя визията на Бялата книга за прозрачен и общо-приложим модел за изчисляване на инфраструктурните такси, валидни за всички видове транспорт; застъпва се за пълната интернализация на външните разходи и изразява желание всички приходи от прилагането на тези европейски разпоредби, насочени към по-добро интегриране на външните разходи (в това число и директивата за евровинетката), да се предоставят за създаването на интегрирана и ефикасна транспортна система, без да се пренебрегва спецификата на най-отдалечените региони и островите;

7. в този контекст, особено по отношение на видове транспорт като въздушния и морския, счита за необходимо да се намери баланс между строгото придържане към опазването на околната среда и свързаните с него огромни допълнителни разходи за островните и най-отдалечените региони, изцяло зависими от тези видове транспорт, но все пак сериозно ангажирани с намаляването на емисиите;

8. приветства факта, че Европейската комисия на практика насърчава пренасочването на пътните превози към железопътния, речния и морския транспорт, и същевременно набляга на пълната интернализация на външните разходи (като замърсяването на въздуха, задръстванията, или шума) на всички видове транспорт;

9. отбелязва, че по-рано Комисията е изразявала мнение, че външните разходи, свързани със злополуки, вече са достатъчно интернализирани чрез застрахователните премии на застрахователите. Комитетът поставя това под съмнение и приканва Комисията да представи приложими модели за изчисляване на интернализирани разходите при злополука, в които да се отчитат всички разходи, причинени от една злополука;

10. изразява задоволство от факта, че в Бялата книга са включени мерки за насърчаване на по-устойчиви форми на поведение при пътуване, за стимулиране на готовността за възприемане на нови начини на пътуване и нови технологии и за осигуряване на съгласие за пълната интернализация на външните разходи в общата цена на мобилността. ЕС има да изпълни важната задача да осигури разбиране и възприемане за мерките, които местните и регионалните власти трябва да предприемат за решаване проблемите на транспорта в агломерациите;

11. изразява съжаление, че достъпността и мобилността на хората, както и основното понятие за териториално сближаване в областта на транспорта не са разгледани в достатъчна степен в Бялата книга, по-специално що се отнася до отдалечените, най-отдалечените и островните региони. Единното европейско транспортно пространство не може да бъде създадено без гаранция за равнопоставени условия за достъп до териториите за предприятия и гражданите;

12. отбелязва, че през последното десетилетие в политическата си работа Комитетът на регионите е заемал ясна позиция относно принципите и политиките, които следва да ръководят съвременната европейска транспортна политика; по тази причина смята, че на това богатство от знания следва да се отдава дължимото значение, когато се определя европейската транспортна политика за идните години;

13. отбелязва по принцип, че една ефективна и устойчива система на мобилност с ниски емисии е право на гражданите и едновременно с това представлява фактор от основно значение за икономиката, за благосъстоянието и качеството на живот. За да бъде по ефективно развитието на инфраструктурата, следва да се насърчава опростяване на законодателството в областта на планирането;

II. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

Визия за конкурентоспособна и устойчива транспортна система

14. приветства изложения в Бялата книга анализ на тенденциите и свързаните с тях предизвикателства, които ще влияят върху транспортния сектор през следващите десетилетия. Извършването на задълбочен анализ на тенденциите, оказващи влияние върху транспортния сектор, е необходимо предварително условие, което ще позволи да се изготвят правилни транспортни политики. Във връзка с това Бялата книга отразява повечето концептуални аспекти, които трябва да залегнат в дебата относно бъдещето на транспортната система на Европа;

15. въпреки че транспортът е от ключово значение за конкурентоспособността на Европейския съюз, изразява желание да бъде внесено известно нюансиране на твърдението на Европейската комисия, че „ограничаването на мобилността не е алтернатива“. Ясно е, че транспортът трябва да отговоря на желанието за лична мобилност и за извършването на икономически обмен, но особено сред предприятията следва да се засили допълнително съзнанието за по-често групиране на пътуванията, използване на възможностите за преместване на икономически дейности и на процедури и технологии, които спомагат за оптимизиране на трафика (напр. работа от разстояние видео-конференции, подобряване на промишлените обекти);

16. подкрепя определените в Бялата книга десет цели за конкурентоспособна транспортна система с ефективно използване на ресурсите, както и използването им като показатели за постигането на целта за намаляване на емисиите на парникови газове с 60 %. Във връзка с това Комитетът препоръчва тази обща цел също да бъде включена в списъка на целите, определени в Бялата книга. Освен това Комитетът съветва към предложените цели да бъдат прикрепени допълнителни цели, съсредоточени върху намаляването на зависимостта от петрол, шума и замърсяването на въздуха;

17. подкрепя целта за намаляване наполовина на автомобилите, „използващи конвенционални горива“ в градския транспорт до 2030 г., включително чрез използването на фискални инструменти, изтеглянето им от употреба до 2050 г. и постигането на практически свободна от въглероден диоксид градска логистика в големите градски центрове до 2030 г., но независимо от това счита тези мерки за твърде амбициозни. Ето защо Комитетът на регионите счита, че е необходимо да бъдат определени междинни цели, които позволяват изготвяне на пътна карта за прилагане на мерките, наблюдение на тяхното изпълнение и оценка на постигнатите резултати;

18. приветства факта, че Европейската комисия изразява желание за напредък по пътя към пълното прилагане на принципите „потребителят плаща“ и „замърсителят плаща“ и следователно за премахване на нарушенията в ущърб на лоялната конкуренция между видовете транспорт, основаваща се на интернализацията на всички външни разходи; подкрепя пълната интернализация на социалните и екологичните разходи (включително аварията, замърсяването на въздуха, шума и задръстванията) посредством хармонизирано облагане на всички видове транспорт, приходите от което ще бъдат предоставени за създаването на интегрирана и ефективна транспортна система;

19. изразява задоволство, че няколко предложения на КР, изложени в най-скорошните му становища относно градската мобилност, са включени в Бялата книга. В това отношение Комитетът подкрепя целта на Комисията за създаване на стимули за оптимизиране и свеждане до минимум на пътуванията с конвенционални автомобили и камиони в градовете и изразява съгласие, че големите автомобилни паркове от градски автобуси, таксите и микробуси за доставка предлагат отлична възможност да се изпробва въвеждането на чисти превозни средства. Комисията основателно изтъква, че разработването и ранното въвеждане на чисти превозни средства може да осигури незабавни ползи под формата на намалена зависимост от петрол, както и здравни ползи под формата на подобро качество на градския въздух;

20. също така подкрепя идеята за преместване на баланса към най-екологосъобразните видове транспорт, като същевременно се запазва необходимостта от подобряване на общата ефикасност и оперативна съвместимост на всички видове транспорт. Независимо от това активните политики, които имат положително дискриминационно действие в полза на конкретен вид транспорт, следва да се подложат на внимателна преценка и да се анализират въз основа на справедлив и прозрачен модел за разпределение на транспортните средства; в противен случай съществува риск от насърчаване на някои не особено ефикасни транспортни решения. Освен това използването на алтернативни видове транспорт изисква наличието на инфраструктури и услуги, съобразени с тази цел, които да дават възможност за задоволяване на настоящото търсене;

21. независимо от горните забележки изразява убеждението, че посочените в Бялата книга десет цели за конкурентоспособна транспортна система с ефективно използване на ресурсите са определено много амбициозни; във връзка с това смята, че би следвало също така да бъдат набелязани междинни контролни етапи и цели, като се отчитат съществуващите допълващи ги стратегически цели, определени от Европейската комисия, прибавяйки за тази цел до съдействието на местните и регионалните власти. Тези междинни цели следва да бъдат част от процес на наблюдение, за да се гарантира успеха на визията, залегнала в Бялата книга;

22. припомня, преди всичко, че транспортната политика на Европейския съюз трябва да се основава на общия интерес (еднакъв достъп до всички видове транспорт, зачитане на социалните права, интеграция на външните разходи и др.);

23. изтъква, че в параграф 137, свързан с проследяването на Регламент 1370/2007 относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт, от придружаващият Бялата книга (но публикуван само на един език) работен документ (SEC(2011) 391), се посочва, че „Комисията ще предложи инициатива за въвеждане на състезателни търгове за възлагане на обществени поръчки, с

които да се гарантира ефикасното предоставяне на висококачествени услуги“. Тази инициатива трябва за защита възможността при известни условия местните власти да сами да предоставят услугите, без да обявяват търг;

24. насърчава Европейския съюз да осъществи истинско интегриране на транспортните политики на 27-те държави-членки (хармонизиране на националните структури, зачитане на конкуренцията съгласно принципите на общия интерес, хармонизиране на данъчното законодателство, определяне на нова регулаторна рамка, приложима към различните равнища на субсидиарност) при зачитане на многостепенното управление;

Единно европейско транспортно пространство

25. би искал да подчертае необходимостта от намаляване на разпокъсаността на европейския железопътен пазар с цел изграждането на ефикасна железопътна мрежа, предлагаща качествено обслужване по отношение на разписанията, надеждността и капацитета на влаковете. Във връзка с това следва да бъде намерено устойчиво и разходоэффективно решение с цел изграждането на конкурентоспособна европейска мрежа за товарен железопътен транспорт, която да отговаря на специфичните нужди на този вид трафик. Освен това следва да бъдат преодолени някои технически пречки от решаващо значение, свързани например с ширината на междурелсието. В допълнение на това е очевидно, че железопътният товарен транспорт или морският транспорт на кратки разстояния и по-специално взаимодопълващата се употреба на тези два вида транспорт имат потенциала да допринесат за интегрирането на икономиките на отдалечените региони. В този смисъл, а и за да се гарантира правилното функциониране на тези устойчиви видове транспорт, е необходимо да се развият и връзките с логистичните центрове за осигуряване на оптимален интермодален обмен и на ефективност на системата като цяло, като същевременно се избегне прекомерното натрупване на логистични съоръжения, без необходимите характеристики, които да насочат транспортната система към интермодалност и съ-модалност;

26. подкрепя идеята за подсилването на европейска транспортна политика, изградена върху ясни, последователни, изчерпателни и стабилни правила за потребителите и операторите, както и за въвеждане на усъвършенствани транспортни технологии и решения, и за изграждане или осъвременяване на подходяща инфраструктура. За тази цел ще е необходимо да се завърши изграждането на вътрешния пазар за транспортни услуги и да се премахнат нормативните, административните и техническите пречки пред всичките видове транспорт, както и да се прилагат последователно правилата за конкуренция, да се подобрят стандартите на обслужване и да се укрепят правата на потребителите;

27. във връзка с това е важно да не се вземат предвид само връзките на далечни разстояния, но също така и на подлежащите регионални мрежи. Освен това следва да се обърне специално внимание на пограничните региони, които имат свои специфични проблеми. Става дума по-специално за различията по отношение на системите на заплащане, на техническите връзки, на графика и на законодателните рамки;

28. припомня обаче, че отварянето на железопътните пазари все още не е напреднало в достатъчна степен. Поради това счита, че техническите и законови правила, на които се подчинява пазарът на железопътния транспорт, би трябвало да се подобрят и стандартизират. Същевременно следва да се въведат възможности за съфинансиране;

29. припомня, че когато е налице либерализиране и навлизане на нови участници на пазара това трябва да се съпътства от разпоредби, които да позволят увеличаване на пазарния дял на железопътния транспорт (по-конкретно: стандартизиране на оборудването, на условията за движение, на стандартите за безопасност за железопътните мрежи посредством ролята на европейските агенции), тъй като смята, че само по този начин ще се насърчи творчеството и създаването на разнообразни услуги в полза на потребителите и на истинско пренасочване към железопътния транспорт;

30. подчертава, че що се отнася до пренасочването от автомобилния към железопътния, речния и морския транспорт, целите на Бялата книга, която се стреми да намали дела на автомобилните превози на товари на разстояния над 300 км, не са достатъчно амбициозни (намаляване с 30 % до 2030 г. и с 50 % до 2050 г.); затова призовава Европейската комисия да предложи много амбициозна програма за създаване на железопътни магистрали в цяла Европа. Само този тип инфраструктура може да позволи да се премахне в дългосрочен план автомобилния превоз на товари на дълги разстояния, като се укрепва териториалното сближаване, по-специално с периферните държави;

31. подкрепя пълното прилагане на инициативата за Единно европейско небе и окончателното изграждане на вътрешния пазар на железопътни услуги. Освен това Комитетът смята за уместна идеята за „син пояс“ като първа стъпка към изграждането на солидна система за морски услуги, която следва да се допълва от концепцията за морските магистрали, включваща нова визия за значимостта на корабите като истински мобилни инфраструктури;

32. счита, че в особено висока степен следва да се имат предвид връзките на най-отдалечените региони с европейския континент и със съседните трети страни; традиционната недостатъчна достъпност на тези региони ги поставя в неблагоприятно положение и им пречи да участват пълноценно в единния европейски пазар и да развият своите икономики в зоните си на регионална интеграция;

33. изразява съжаление, че Бялата книга от 2011 г. представлява отстъпление в сравнение с тази от 2001 г. (с която бяха създадени морските магистрали) по отношение на политиката на насърчаване на морския транспорт, като по-специално съжалява за това, че приложеният към Бялата книга списък от инициативи не дава информация за бъдещето нито на морските магистрали, нито на програмата „Марко Поло“;

34. счита също така, че регионите, в които поради топографските условия емисиите, отделяни от транспорта, водят до значително по-сериозни последици (както планинските региони) се нуждаят от специално разработени разпоредби и мерки, за да се намали трафикът и свързаните с това последици до такава степен, че да се изключи увреждането на човешкото здраве, както и на околната среда;

35. смята, че следва да се положат допълнителни усилия за насърчаване на по-добри и по-ефикасни транспортни решения за подобряване на свързването на европейската континентална територия с островните и най-отдалечените региони, както и на всички тях с регионите, разположени отвъд външните граници на ЕС;

36. би искал също така да подчертае, че в допълнение към укрепването на връзките между източна и западна Европа е важно да се насърчават, по причини, свързани както със сближаването, така и с конкурентоспособността, връзките между централна Европа и външните граници и отдалечените региони на континента, които го свързват със средиземноморските и атлантическите зони. По отношение на това КР би искал да подчертае ключовото значение на пристанищата и летищата и на връзките им с вътрешността на страните за интегрирането на ЕС в световния пазар, по-специално с африканските, американските и азиатските региони, както и стратегическия потенциал на атлантическите острови като логистични транспортни платформи;

37. отбелязва, че се полагат особени усилия и за целенасочено изграждане на петте основни транспортни оси, определени от Европейската комисия в рамките на насоките за транспорта в Европа и съседните региони. Във връзка с това, по отношение на централната ос трябва да се постави искането за полагане на повече усилия от страна на ЕС и намиращите се по тази ос държави. Приветства се поставената цел да бъде гъвкаво изградена основната мрежа в рамките на ТЕМ-Т, която е в процес на създаване. Във връзка с това са необходими прозрачни методи за оценка, гарантиращи както сигурност за инвестициите, които трябва да бъдат направени, така и постоянно актуализиране и допълване на ТЕМ-Т;

38. приветства предложението за преразглеждане на регламента за слотовете, за да се осигури по-ефикасното използване на капацитета на летищата. Въпреки това е особено важно да се помисли внимателно преди да се вземат каквито и да било окончателни решения за въвеждане на нови оперативни графици, преди всичко за летищата, разположени в градските зони, където въздействието върху околната среда е по-значително;

39. подчертава колко е важно да се намери баланс между конкурентоспособността и социалния дневен ред чрез способите на социалния диалог, за да се предотвратят социални конфликти, които представляват доказана причина за значителни икономически загуби в редица отрасли;

40. приветства предложените инициативи за подобряване на сигурността чрез цялостен подход, който комбинира елементи на политика, законодателство и контрол на сигурността на въздушния и на морския транспорт. По-специално насърчаването на подобрени методи за скрининг, даващи възможност да се проверяват повече пътници с минимално неудобство, като същевременно се зачитат напълно техните основни права, е от изключително голямо значение;

41. споделя визията на Комисията за безопасност на пътищата под формата на „нулева смъртност“, като същевременно отчита многобройните предизвикателства, свързани с нея, както и амбициозността ѝ. Във връзка с това е желателно да се възприеме един различен подход, като например се създаде взаимовръзка между натовареността на движението и броя на жертвите на пътно-транспортни произшествия. В действителност съществуват големи различия между градовете и регионите по отношение на броя на жертвите по пътищата, както и по отношение на вече предприетите мерки. Въвеждането на обща норма би натоварило непропорционално тежко градовете и регионите, които имат въведени ефикасни мерки, позволяващи да се намали броят на смъртните случаи при пътно-транспортни произшествия. Освен това пътната безопасност не зависи единствено от технологията, но и от поведението на хората. Във връзка с това КР препоръчва хармонизирането на периодичните инспекции на превозните средства и включването на обучение по пътна безопасност в програмите на школите за придобиване на

шофьорски умения в Европа. Такива хармонизирани периодични инспекции могат да се прилагат и в други области, например по отношение на емисиите на парникови газове; промяната на модела на поведение на хората също може да доведе до количествено намаляване на трафика и по този начин да допринесе значително за повишаване на пътната безопасност.

42. счита, че мерките по отношение на пътната безопасност следва да се основават на най-сполучливите примери от практиката; следва да се остави свобода за приспособяването и адаптирането на тези примери към съответната местна ситуация. В този контекст ние бихме искали да се позовем и на предишно становище на КР относно политическите насоки за пътната безопасност от 2011 г. до 2020 г.;

43. когато става дума за железопътния транспорт, прилагането на европейската система за сигнализация и управление на железопътното движение (ERTMS) за всички железопътни линии в един напълно либерализиран пазар следва да се превърне в правило. Във връзка с това следва да се обърне специално внимание на трансграничните сектори, при които различията в системите за сигурност все още са причина за намалена пропускателна способност на някои места;

44. във връзка с това подчертава отново подкрепата си за идеята да се хармонизират различните определения за тежка телесна повреда, за да може по-добре да се наблюдава и оценява ефективността на политиката за пътната безопасност. Освен това Комитетът предлага да се осигури достъп до и оперативна съвместимост на регистрите на пътно-транспортните нарушения, което ще даде възможност да се прилагат санкции, като се отчетат надлежно нарушенията, извършени в други държави-членки;

Иновативност в полза на бъдещето – технология и поведение

45. силно подкрепя представената в Бялата книга визия за европейска транспортна изследователска и иновационна политика, която предвижда полагането на съвместни комбинирани изследователски усилия; също така изразява съгласие с областите, в които трябва да бъдат извършени действия, по-специално по отношение на ефикасността на превозните средства чрез нови двигатели, материали и дизайн; по отношение на употребата на по-чиста енергия чрез нови енергийни източници и задвижващи системи; и по отношение на подобреното използване на мрежата и на по-безопасното и по-сигурното ѝ функциониране чрез информационни и комуникационни системи;

46. приветства представеното в Бялата книга предложение за определяне на подходящи стандарти за емисиите на CO₂ от превозните средства във всички видове транспорт, за установяване на правила за оперативна съвместимост на инфраструктурата за зареждане на екологично чисти превозни средства, както и за изготвяне на насоки и стандарти за инфраструктурите за зареждане с гориво, като всичко това следва да се направи с участието на местните и регионалните власти;

47. подчертава значението на европейската политика на намаляване при източника на замърсяването от превозните средства посредством норми за емисиите на парникови газове и за атмосферното и шумовото замърсяване, както и норми за увеличаване на активната и пасивната безопасност на автомобилите; във връзка с това е абсолютно необходимо въвеждането на значителни технически подобрения в автомобилната технология да се обвърже със спазването на емисионните прагове за шумово замърсяване и опазване на чистотата на въздуха.

48. смята, че поведението при пътуване и шофиране е от ключово значение за пълното изпълнение на целите, поставени

в Бялата книга, и във връзка с това приветства всички включени в нея инициативи за насърчаване на информираността относно наличието на алтернативи на индивидуалния конвенционален транспорт, както и мерки, предназначени за подобряване на поведението на шофиране; независимо от това смята, че е нужно да се направи повече по отношение на поведението на пътуване, по-специално да се подготви европейската общественост да развие ново отношение към мобилността, но и да се адаптира подходящата транспортна инфраструктура;

Градска мобилност

49. приветства предложенията относно плановете за градска мобилност, включени в Бялата книга. Изготвянето на устойчиви плановете за градска мобилност най-малкото за по-големите градове е едно от основните искания, отправени от КР в неговото становище в Зелената книга;

50. посочва наблюдението на Комисията, че голяма част от външните въздействия на транспортната система се проявяват предимно в гъсто населени области. Местните и регионалните власти знаят най-добре как трябва да се решават подобни проблеми. Поради това е важно те да разполагат с инструментариума за отстраняване на проблемите. Принципът на субсидиарност следва да се спазва, но ЕС може да подпомага местните и регионалните власти в тяхната работа, като ги окуражава за сътрудничество и обмен на опит и дава импулси за промяна на нагласите;

51. застъпва се за мерки за стимулиране във връзка с подготовката на плановете и проверки за устойчива градската мобилност, като вземането на решенията бъде оставено на заинтересованите местни и регионални власти при пълно спазване на принципа на субсидиарност; припомня свое предходно предложение относно въвеждането на нов финансов инструмент за финансовите перспективи за периода 2014-2020 г., позволяващ съфинансирането на плановете. Подаването на заявка за проверка на градската мобилност може например да допринесе за процеса на учредяване на европейска награда за отличаване на изключителни и лесни за тиражиране инициативи в областта на транспорта. Тази награда би могла, от своя страна, да стане част от равностойния вариант на предложената от КР в миналото общоевропейска схема „зелен флаг“, при която се награждават градски райони с ниска степен на замърсяване и задръстване;

52. изразява убеждението, че добре устроените градове, които възприемат по-ефикасни производствени процеси и преустановяват неудачните транспортни решения, осигуряват по-голям достъп до стоки, хора и услуги; във връзка с това препоръчва работата по въпросите на градското планиране и планирането на мобилността да се извършва по един по-интегриран начин;

53. следи с очакване местните инициативи, в които се предвижда въвеждане на схеми за таксуване на потребителите на градски пътища и за ограничаване на достъпа, и подкрепя въвеждането на общи технически стандарти, осигуряващи оперативна съвместимост така, че да се избегне възможността тези местни инициативи да създадат нови технически бариери пред свободното движение на територията на Европейския съюз;

54. подчертава водещата роля на технологичните и организационните решения като информационните технологии в подпомагането на новите форми на мобилност, основаващи се на комбинираното използване на всички видове транспорт за пътуване и превоз на товари (напр. интермодални електронни системи за издаване на билети, интермодална документация за товарни превози, електронна маршрутизация, проследяване на товари, доставка на информация в реално време), с цел оптими-

зиране на използването на съществуващия лекотоварен транспорт (съвместни автомобилни паркове, развиване на използването на електрически автомобили на кратки разстояния, съвместно ползване на превозни средства или съвместно пътуване на повече лица в един автомобил, структуриране на превозите и връзките, приоритетно използване на автобуси и трамваи), тъй като управлението на местната и регионалната транспортна система е важна цел, която не е изтъкната в Бялата книга;

55. застъпва се за изготвяне на стратегия за придвижване в посока на „нулеви емисии в градската логистика“, която да съчетава всички аспекти на териториалното планиране, достъпа до железопътни линии и речен и морски транспорт, таксуване и стандарти за технологиите за превозните средства чрез насърчаването на съвместните обществени поръчки за превозни средства с ниски емисии в автомобилните паркове със стопанска цел (микробуси за доставка, таксита, автобуси и т.н.);

56. отправя искане връзката между градското измерение на транспортните политики и по-общото понятие за устройство на територията да бъде взета предвид в по-голяма степен с цел не само подобряване на градския транспорт и инфраструктурата, но и борба срещу разрастването на градовете и преосмисляне на отношенията между градовете и непосредственото им обкръжение (градска и селска среда); във връзка с това следва да се обърне особено внимание на укрепването на пътническия обществен транспорт на къси разстояния;

Модерна инфраструктура, интелигентно ценообразуване и финансиране

57. като част от текущия преглед на политиката за TEN-T подкрепя създаването на основна мрежа на стратегическа европейска инфраструктура, интегрираща всички региони на Европейския съюз и основните отправни точки за транспорта и логистиката, и оформянето на Единно европейско транспортно пространство, в което следва да се премахнат затрудненията и да се предвидят подходящи връзки със световния пазар;

58. отбелязва, че заявените в Бялата книга цели не могат да бъдат напълно постигнати, ако не се обезпечат подходящите за това финансови средства, при отчитане на регионалната специфика на сближаването на различните държави-членки и поетите ангажменти по линията на Пакта за стабилност и растеж. Следва да се отбележи, че в Бялата книга темата за бюджетните и извънбюджетните ресурси, които следва да бъдат заделени за транспортната политика на ЕС и инфраструктурите се избягва. Във връзка с това КР подкрепя предложението за европейски заем или емитиране на еврооблигации като основни инструменти за финансиране на необходимите транспортни инфраструктури. КР припомня, че за тези мащабни инвестиции ще бъде необходима истинска политическа воля на най-високо равнище, в противен случай амбициите на европейската транспортна политика, необходими за регионалната конкурентоспособност, ще си останат в сферата на добрите пожелания;

59. отбелязва, че политиката на сближаване има свои собствени цели, бидейки част от един интегриран подход за регионално развитие, и че не е желателно бюджетът ѝ да се използва за финансиране на европейската политика за транспортната мрежа. Необходимо е обаче да се насърчи съгласуваността между инфраструктурните проекти, финансирани от политиката на сближаване и целите на европейската транспортна политика;

60. настоява за необходимостта от преглед на предвидените за транспортната инфраструктура ресурси, предложени в бъдещия бюджет на ЕС, и от още по-активно насърчаване на частния сектор да поема ангажменти по по-прозрачен начин. Освен това Комитетът също така изразява подкрепата си за въвеждане на нови финансови инструменти за транспортния сектор, по-специално чрез инициативата на ЕС „Облигации за проекти“;

61. отбелязва, че интернализацията на външните разходи, премахването на данъчните нарушения и неправомерните субсидии, както и свободната и лоялна конкуренция следва да са част от бъдещия модел, който се основава върху съгласуване на пазарния избор с нуждите на устойчивото развитие; във връзка с това Комитетът подкрепя подход на интелигентно ценообразуване и данъчно облагане, целящ пълната и задължителна интернализация на външните разходи във връзка с пътния и железопътния транспорт, със замърсяването и шума на територията на пристанищата и летищата и със замърсяването на въздуха в морето, и се застъпва за разглеждане на възможността за задължителна интернализация на таксите във връзка с всички вътрешни водни пътища на територията на ЕС. Липсата на достатъчно транспортни алтернативи към и от островните и най-отдалечените територии ще бъде взета под внимание при определяне на приложимите тарифи за интернализация на външните разходи за транспорт;

62. набляга обаче върху необходимостта от отчитане на конкретните ограничения на отдалечените региони в бъдещите разпоредби за интернализация на външните разходи (евро-винетка и др.). Всички разпоредби, които не взимат под

внимание неблагоприятния фактор разстояние, биха санкционирали икономическите оператори в отдалечените територии;

63. подчертава, че независимо от важноста на тази мярка, целите, поставени за изпълнение до 2016 г. и 2020 г. изглеждат твърде амбициозни и от гледна точка на предишния и настоящия опит (например законодателството, свързано с Евро-винетката), твърде трудни за изпълнение;

Външното измерение

64. изцяло подкрепя трактовката на Бялата книга по отношение на външното измерение; във връзка с това подчертава колко е важно да се разшири обхватът на правилата за вътрешния пазар чрез работа в международни организации, като се съдейства за утвърждаването на европейските стандарти, свързани с безопасността, сигурността, защита на личния живот и опазване на околната среда по целия свят, по пътя на двустранно и многостранно сътрудничество, и като се стимулира диалогът по въпросите на транспорта с основните партньори;

65. призовава Европейската комисия да разработи по-добре концепцията за международното измерение на системата на европейския транспорт и настоява Комисията да включи изцяло средиземноморското и атлантическо измерение на транспорта, което оказва определено въздействие върху развитието на транспорта в Европейския съюз и представлява важно средство за укрепване на необходимото сътрудничество между двата бряга на Средиземно море, както и за конкурентно и устойчиво участие на световния пазар.

Брюксел, 30 юни 2011 г.

Председател
на Комитета на регионите
Mercedes BRESSO

Становище на Комитета на регионите относно „Ролята на регионалните и местните власти за насърчаване на устойчиво управление на водите“

(2011/C 259/03)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- призовава за укрепването на политиките на ЕС, даващи насоки, и за въвеждането на нови инструменти на ЕС за регулиране на сектора, набелязващи ясни и точни цели за ефективност според сектора на свързаната с водите дейност, които следва да бъдат определени на равнище хидрографски басейн от страна на всяка една от държавите-членки;
- призовава инициативата на Комисията за „Водна ефективност в строителството“ да се интегрира в Директивата относно енергийните характеристики на сградите, като същевременно се остави възможността да се прилага селективно в географски райони с недостиг на вода;
- призовава за законодателство, което да определи единна и обща за Европейския съюз степен на качество, което ще позволи подходящо възстановяване и повторно използване на водните ресурси във всеки отделен сектор на дейност, като същевременно ще бъдат отчетени различните характеристики на държавите-членки;
- насърчава регионалните и местните власти да определят чрез съзнателното управление на риска най-ефикасния инструмент за действие в случай на екстремни явления. Бъдещите инвестиции, целящи ограничаването им следва да бъдат приоритетно насочени към създаването на „зелени инфраструктури“;
- отбелязва ключовата роля, която играят регионалните и местните власти при събирането на данни за околната и предлага преобразуването на сегашната Европейска обсерватория за сушиите в Европейска обсерватория за водите;
- предлага, включително във връзка с изискванията за прилагане на Директива 2000/60/ЕО, по отношение на устойчивото управление на водните ресурси да бъдат определени следните конкретни и проследяеми цели за периода до 2020 г.: 1) увеличаване с 20 % на пестенето на вода във всички сектори на потребление; 2) увеличаване с 20 % на водните потоци, подлежащи на ренатурализация, включително с оглед подобряването на тяхната хидроложка безопасност; 3) увеличаване с 20 % на обема на водите, които понастоящем се използват отново и/или рециклират в селскостопанските и индустриалните дейности. В тази насока призовава за прякото участие на Конвента на кметовете.

Докладчик	г-н VENDOLA (IT/ПЕС), Президент на регион Пулия
Отправен документ	Писмо от унгарското председателство от 29 октомври 2010 г.

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Общи съображения

1. приветства факта, че настоящото унгарско председателство на ЕС се консултира с него относно „Ролята на регионалните и местните власти за насърчване на устойчиво управление на водите“ и изразява желание в бъдеще да взема по-широко участие в решенията относно политиката и планирането в областта на устойчивото управление на водните ресурси като орган, представляващ институциите, отговорни за изпълнението на тези решения и, по-общо, за опазването на природните ресурси, предвид ролята, която тези институции играят при определянето на устойчиви модели на развитие;

2. присъединява се към резолюцията на ООН от 28 юли 2010 г., в която се заявява, че водата е универсално, неприкосновено човешко право, естествено и последователно продължение на правото на живот и по-специално: „признава, че правото на безопасна и чиста питейна вода и санитарно-хигиенни условия е човешко право от съществено значение за пълноценния живот и пълното осъществяване на всички човешки права“⁽¹⁾;

3. счита, че водните ресурси, като ограничено благо за човечеството, съществено за оцеляването на живите същества и природните екосистеми, не бива да се подчиняват на пазарната логика и правилата на конкуренцията; дълг на всяко човешко същество е да зачита и защитава това благо като гаранция за бъдещите поколения;

4. признава екологичното и етичното измерение на водата и, следователно, необходимостта от зачитане на присъщите нужди от вода на всяка морална общност, жива или не, и смята за наложително определянето на превиждащи широко участие модели на управление на водните ресурси, които са основна публична услуга от общ интерес. Тези модели следва да гарантират пълната устойчивост на това управление и последователното интегриране с всяка друга политика, чиято отправна точка е устойчивото развитие;

5. отбелязва, че местните и регионалните власти осъществяват управлението на публичните пространства, което означава, че те са отговорни за политиките, които са важни за устойчивото управление на водата като териториално устройство, инфраструктура, политика за мобилност, разрешителни, селско стопанство и управление на ландшафта, приспособяване към изменението на климата, защита от наводнения и туризъм. Местните и регионалните власти са също отговорни за взаимо-

действието между тези политики и следователно възприемат цялостен подход по принцип, като вземат предвид контекста на устройството на територията, което предполага и подходящо социално и икономическо развитие на регионите. Много от тях, в няколко европейски страни, също така отговарят за общественото снабдяване с водни ресурси и за управлението на отпадъчните води. Затова е от основно значение местните и регионалните власти да бъдат активно включвани в бъдещата европейска политика за водата;

6. изразява съгласие относно необходимостта ЕС да постави начало на нов европейски сезон, посветен на водните ресурси, като призовава за пряко участие на местните и регионални власти при новото определяне, координиране и хармонизиране на вече съществуващите директиви и стратегии (*Рамкова директива за водите, Директива за подпочвените води, Директива за наводненията, Стратегия относно недостига на вода и сушиите*) и онези, които са в процес на разработване (*предложения и цели на ЕС относно адаптиране към изменението на климата*), като се започне от етапа на създаването на *Плана за опазване на водите на ЕС (Blueprint to Safeguard European Waters)*, така че да се гарантира широко публично участие;

7. счита, че нарасналият антропогенен натиск върху водните ресурси, водещ до утежняващи последици (изчезването на екосистемите, загубата на биологично разнообразие, намаляването на способността за задържане на вода и деградация на почвата, както и изменението на климата и т.н.), изисква приемането на мерки за управление и защита, които да обхващат целия спектър от политики на Европейския съюз относно водите, енергетиката, селското стопанство, транспорта, отпадъците, туризма, борбата и адаптирането към изменението на климата, посредством интегриран, а не секторен подход;

8. желае държавите-членки, с помощта на регионалните и местните власти, да изготвят ясна политика по отношение на ценообразуването на водата (*water pricing*), при спазване на националните и местните прерогативи и като се отчетат различните географски и климатични условия, както и съответните социални и екологични аспекти. Тази политика би трябвало да се основава не само на принципа „замърсителят плаща“ (*polluter pays*), вече наличен в Рамковата директива за водите на ЕС – WFD (2000/60), но когато е подходящо и на принципа „пилеещият плаща“ (*over-user pays*), прилагайки прогресивна тарифа, тъй като това е начинът да се възстанови загубената наличност на природния ресурс. В случай че бъде подкрепено от подходяща образователна кампания в областта на околната среда, това действие ще доведе до по-съвместно отношение към водния ресурс от страна на потребителите, включително във връзка с използването на силно замърсяващи продукти (като остатъци от лекарства, козметични продукти, пестициди и др.), и би могло да постави началото на едно управление на ресурса, което да бъде като цяло по-ефективно и ефикасно, включително от икономическа гледна точка;

⁽¹⁾ Резолюция на ООН A/RES/64/292 от 28.7.2010 г.

9. признава ключовата роля на научното познание и технологичната иновация при определянето на авангардни практики за управление на водния цикъл като съществен и основен елемент при планирането на нови инфраструктурни дейности. Същевременно научните изследвания и иновациите могат да бъдат значителен двигател на растежа и на заетостта в „екологичната“ промишленост;

10. проблемите, свързани с водата, трябва да се поставят в по-широка рамка, която да обхваща не само недостига на вода и наводненията, но също и други заплахи, свързани с водата и произтичащи от изменението на климата, както по-известните, като интензитета на валежите и покачването на морското равнище, така и все още неизвестните;

Относно водния цикъл като централен елемент на политиките за адаптиране към изменението на климата

11. подчертава, че към днешна дата в дебата за изменението на климата водният ресурс все още не се счита за основен елемент на екосистемата, чиято защита и опазване е предварително условие за всяка мярка за борба и приспособяване към изменението на климата, и потвърждава волята на регионалните и местните власти да поемат отговорна и конструктивна роля при определянето и прилагането на действия за смекчаване ⁽²⁾;

12. осъзнава, че последиците от изменението на климата върху хидроложкия баланс оказват съществено икономическо и социално въздействие върху цялата територия на ЕС чрез увеличаване на силата и честота на екстремните явления, за чието ограничаване е необходим интегриран и солидарен подход, включващ целия спектър от политики на ЕС, без оглед на географското, икономическото и социалното измерение на съответния субект или сектор. Във връзка с това е необходимо да се засили научното сътрудничество на европейско, национално и регионално равнище, с цел да се изследват причинно-следствените връзки, обуславящи екстремните климатични явления (наводнения и суши) в Европа;

13. осъзнава различните последици, които изменението на климата определя по отношение на водните ресурси в регионите на ЕС. Това води до значителни разлики между регионите в Европейския съюз предвид проблемите, които те изпитват с водата, що се отнася до количеството (излишък или недостиг) и сезона, в който тези проблеми се появяват (наводнения през пролетта или засушавания през лятото). Мерките за адаптиране, които трябва да отчитат различните географски, икономически и социални характеристики на регионите на ЕС, следва да са гъвкави, а началото им следва да се положи чрез строго прилагане на принципа на субсидиарност ⁽³⁾;

14. напълно осъзнава факта, че изменението на климата ще окаже влияние, макар и в различна степен, върху наличността на водни ресурси в европейските региони, естествените последици

от което ще бъдат повече конфликти между различните ползватели и вероятно увеличаване на миграцията, и това по-специално в най-отдалечените региони, които се намират в много уязвими географски зони;

15. счита, че при оценяването на усилията на ЕС по отношение на световните политики за борба с изменението на климата, предизвикано от човешката дейност, правилното управление на водните ресурси е необходим и ефикасен инструмент за целите на ограничаването на емисиите на CO₂ и за насърчаване на моделите за устойчив растеж, които ще поощрят ефективното използване на природните и енергийните ресурси;

16. счита определянето на надеждни процедури за оценяване на очакваната наличност на водни ресурси за познавателен елемент, необходим за правилното определяне на европейските политиките в областта на водите и околната среда, като осъзнава необходимостта от интегриране на резултатите от климатични модели, прилагани на континентално равнище, и резултатите от хидроложки модели, които имат регионално и местно значение;

17. приканва ЕС и държавите-членки да увеличат производството на „зелена“ енергия (green power), като осъществяват всяко действие, полезно за изграждането на хидроелектрически съоръжения с нулеви емисии на CO₂, там, където структурните характеристики и условията на околната среда, по-специално екологичното равновесие на водите и разпоредбите на рамковата директива за водите, а така също и икономиката и плавателността на водите го позволяват;

18. приканва ЕС и държавите-членки да предприемат необходимите мерки за ограничаване на термичното замърсяване на водата и намаляване, доколкото е възможно, на употребата на вода за охлаждане на промишлените и енергийните съоръжения, особено когато това създава проблеми за наличието на вода, за биологичното разнообразие или за общественото здраве;

19. счита, във връзка с действията по смекчаване на последиците от водните кризи, че само там, където търсенето се доближава до наличните количества, новите инвестиции в изграждането на водна инфраструктура на територията могат да се смятат за мярка за адаптиране към изменението на климата, тъй като различните технологични или управленски алтернативи, в съответствие с местните условия, могат да доведат до увеличението на наличността без допълнително извличане на ресурси;

20. осъзнава, че ролята на регионалните и местните власти трябва да се състои в това обществото да бъде информирано в по-голяма степен за основната функция на водния цикъл като водещ принцип в стратегиите за управление на водите, с цел да се определят ефикасни и общоприети решения, свързани с адаптирането към изменението на климата, и да се насърчава обмена на опит между различните местни реалности;

⁽²⁾ Становище на КР относно „Бяла книга: Адаптиране спрямо изменението на климата – към европейска рамка за действие“, CdR 72/2009 fin.

⁽³⁾ „Бяла книга: Адаптиране спрямо изменението на климата – към европейска рамка за действие“, COM(2009) 147 окончателен.

Относно баланса между търсенето и предлагането на води при спазване на екологичните изисквания и в съответствие с Рамковата директива за водите

21. счита, че планирането на дейностите и мерките, насочени към подобряване на управлението на водните ресурси, трябва задължително да се оформи като процес с множество цели, който да отчита широкия кръг субекти, засегнати пряко или непряко от решенията, и който да се ръководи от принципите на публичност на водните ресурси, справедливост, качество на околната среда, обществено здраве, социалната роля на водата и социална сигурност;

22. осъзнава, че едно коректно и съответстващо на екологичната етика използване на водните ресурси може да се постигне чрез прилагането на най-добри практики за извличане, разпространение и използване на водата, при условие че това е възможно и икономически обосновано, посредством силен и гъвкав модел на управление, чрез който в средносрочен план да се балансират екологичните изисквания и изискванията, свързани с икономическото и социалното развитие;

23. призовава за укрепването на политиките на ЕС, даващи насоки, и за въвеждането на нови инструменти на ЕС за регулиране на сектора, набелязващи ясни и точни цели за ефективност според сектора на дейност (граждански, промишлен, селскостопански, рибовъден, аквакултури, туристически и водноелектрически), които следва да бъдат определени на равнище хидрографски басейн от страна на всяка една от държавите-членки;

24. счита, че планирането на използването на водните ресурси, което трябва да се извърши посредством Плановите за управление на речните басейни (ПУРБ), дори и с различен приоритет по отношение на времето, свързан с особеностите на различните държави-членки, е част от неизбежен процес, чрез който местните и регионални власти могат да задействат механизми за постигане на синергия в контекста на солидарност и устойчивост, в съответствие с целите на Рамковата директива за водите, на принципа, според който един ресурс следва да изпълнява възможно най-голям брой екологични функции, без да се застрашава неговото възстановяване в дългосрочен план и без да се ограничава неговата достъпност за законосъобразно и заслужаващо защита използване;

25. счита, че трансферите на водни ресурси между хидрографски басейни, сред които с приоритет са онези, които се извършват на териториите на държавите-членки, следва да се разглеждат като част от обща регионална стратегия за управление, която следва да бъде изготвена при спазване на изискванията за хидроложка, хидрогеоложка, екологична и социално-икономическа устойчивост и насочена към справедливо разпределение на едно ограничено благо, и да бъдат обект на задълбочени оценки на въздействието;

26. счита, че за да могат да се изготвят правилни стратегии за адаптиране към повишеното търсене на водни ресурси и към териториалните специфики, е от съществено значение да се познават водните системи в тяхната цялост, като се започне от хидроложката динамика на естествените водни басейни и се стигне до определянето на ефективността на системите за капиране, пренос и използване;

27. насърчава въвеждането на нови програми за инвестиции в рамките на *Многогодишните финансови перспективи на ЕС (2013-2020 г.)*, които дават предимство на дългосрочните мерки и по този начин позволяват на държавите-членки да разработят нови планове за укрепване на инфраструктурите

едва след приемането и осъществяването на структурирана програма за действия в областта на управлението на водните ресурси. Освен това водната инфраструктура за обезсоляване – силно енергоемък процес – следва да се разглежда като вариант в случаите, в които ползите компенсират значителното въздействие върху околната среда. Комитетът препоръчва във връзка с това да се използва структура с многостепенно управление, с цел местните и регионалните власти да бъдат включени по най-добрия начин в изготвянето на националните програми;

28. изразява съгласие с разбирането, че постигането на ефективно използване на водите е приоритет сред мерките, насочени към пестенето на водни ресурси (*water hierarchy – йерархизация на възможните решения за справяне с проблема с водата*⁽⁴⁾) и приветства инициативата на Комисията за „Водна ефективност в строителството“, която следва да се интегрира с Директивата относно енергийните характеристики на сградите⁽⁵⁾, с цел да се насърчи създаването на градски контекст и строителни елементи, вдъхновени от принципите на екологичната устойчивост. Изискването за ефективно използване на водите в сградите трябва да може да се прилага селективно за географски области с недостиг на вода;

29. ангажира се да подпомага използването на неконвенционални водни ресурси, като насърчава разпространението на културата на повторно използване на материали и продукти и рециклиране във всяка една сфера, отчитайки различните характеристики на държавите-членки и целите, които са си поставили в тази сфера, като насърчава създаването и контекстуализацията от страна на регионалните и местните власти на икономически и фискални инструменти за подкрепа на устойчивите производствени дейности, включително за да се намали, където е необходимо, използването на подпочвени води;

30. счита за необходимо въвеждането в новата обща селскостопанска политика (ОСП) на нови принципи на кръстосано спазване, чрез които да могат да се разпространят благоприятни начини на управление на водните ресурси, които да запълват определянето на методи на култивиране и практики за напояване, съответстващи на наличността на водните ресурси на територията;

31. предлага да се използват част от наличните средства от новата ОСП, за да се насърчи пестенето на вода в селското стопанство чрез въвеждането на икономически и фискални инструменти, които да насърчават използването на култури с висока водна ефективност (*more crop per drop*), както и за да се поощрят действия, насочени към опазването и възстановяването на околната среда в земеделските земи така, че да се стимулира запазването на горските площи и влажните зони и да се ограничат явленията, свързани с деградация и ерозия на почвата, като по този начин се овладеят опустиняването и навливането на сол в крайбрежните подпочвени води;

32. счита, че повече не може да се отлага приемането на законодателство, което да отразява целите за ефикасност и ефективност при използването на водните ресурси чрез възстановяване и повторно използване и да определя по еднакъв начин общоевропейски нива на качеството, които са подходящи, за да се гарантира за различни сектори на дейност и при всякакви условия едно правилно повторно използване на

(4) Съобщение относно недостига на вода и сушите в Европейския съюз – COM(2007) 414 окончателен.

(5) Директива 2010/31/ЕС от 19 май 2010 г. относно енергийните характеристики на сградите.

ресурсите; това ще гарантира подход към възстановяването и повторното използване на водните ресурси, чрез който да се получи всеобщо одобрение на целите, като същевременно се отчита, че различните характеристики на държавите-членки не налагат на всички еднаква необходимост от прилагане;

Относно управлението на екстремни явления, включително чрез използване на нови видове дейности

33. насърчава регионалните и местните власти да определят чрез съзнателното управление на риска най-ефикасния инструмент за действие в случай на екстремни явления, като се откъснат от онази култура на поведение, която има за цел оптимизирането на управлението на извънредната ситуация (*from crisis management to risk management*);

34. приканва държавите-членки и регионалните и местните власти, всяка една в съответствие със собствените си прерогативи и правомощия, да насърчават, съгласно член 7 от Директива 2007/60/ЕО относно оценката и управлението на риска от наводнения, една по-добра координация между техническите и оперативните структури на защитата на населението и тези на екологичните направления и/или агенции, които се занимават с превенция и управление на риска от наводнения, с цел обмен и споделяне на знания и умения; също така приканва местните и регионалните власти да дадат ход на възможно най-голямо взаимодействие на междудържавно равнище (между държави-членки и/или между държави-членки и трети страни), в съответствие с член 8 от Директивата за наводненията (2007/60), на равнище международен речен басейн;

35. счита, че политиката за водите трябва да се основава на три елемента – събиране, задържане и отводняване – с цел да се ограничат върховите моменти във водния цикъл, така че излишъкът от вода да бъде отведен по естествен начин и достатъчно количество вода да остане на разположение в периоди на недостиг;

36. счита за наложително да се даде приоритет на мерките, които имат за цел превенцията и ограничаването на последиците от екстремни явления чрез повишаване на качеството и възстановяване на естествената околна среда, като осъзнава, че този вид мерки, които запазват биологичното разнообразие и имат за цел възстановяването на естествената водна маса на речните басейни, посредством устойчивото използване на територията, представлява изключително ефикасен инструмент не само за противопоставяне на нарастващото „запечатване“ на почвите, но и за смекчаване на последиците, породени от изменението на климата;

37. счита, че една от тези превантивни мерки може да бъде създаването на повече пространство за водната система, например като се устроят допълнителни зони на „свободна“ вода, но също като се предвиди многофункционално използване на пространството, където да се отдели място на водата в комбинация с други функции, като обитаване, работа, мобилност, развлечения и природа. Местните и регионалните власти следва да играят важна роля в тази област;

38. изразява желание ЕС и държавите-членки да отдадат заслужено внимание на Европейския фонд за солидарност (EU Solidarity Fund), необходим инструмент на икономическата и социалната солидарност в случай на екстремни явления, като

адаптират правилата за достъп и начините на управление по такъв начин, че да гарантират неговото пълно използване;

Относно ролята на регионалните и местни власти по въпроса за управлението и укрепването на международното сътрудничество

39. счита, че в съответствие с Рамковата директива за водите и Директивата за наводненията, методът на планиране на водосборния басейн, който следва да се разглежда като обект на екологичен, териториален и икономически анализ, е правилният подход за гарантиране на еднакво ниво на защита на водните ресурси в рамките на цялата територия на ЕС;

40. счита, че местните и регионалните власти, представители на исканията и нуждите на населението, трябва да играят програмна, оперативна и контролна роля в рамките на Планове за управление на речните басейни (ПУРБ) и на споделеното управление на водните ресурси с широко участие, като оставят на ЕС и държавите-членки задачата да определят политическите насоки и приоритетите на управление, всеки в съответствие със собствените си прерогативи;

41. подчертава ролята на регионалните и местните власти в процеса на проверка и контрол на осъществяването на европейските политики относно водните ресурси, тъй като единствено прякото и широко участие на местните общности гарантира успеха на мерките за защита и опазване на наличните природни ресурси, като създава чувство за принадлежност към територията и осъзнато зачитане на тези ресурси;

42. насърчава използването на правни и финансови инструменти, независимо дали вече съществуват или предстои да бъдат определени (планове за управление на водосборни басейни, програми за развитие на селските райони и за сближаване, структурни фондове и т.н.), в състояние да насочат управлението на водните ресурси на равнище райони на речни басейни, като оценят всеки аспект, свързан с тях (качество и количество на ресурса, навигация и транспорт, енергия), по интегриран и взаимозависим начин, дори и по отношение на съвместното управление на трансграничните води;

43. счита, че неотдавнашната „Стратегия на ЕС за региона на река Дунав“ представлява един възпроизводим модел за транснационално сътрудничество и управление на водните ресурси, съответстващ на духа на Рамковата директива за водите и напълно устойчив в социално-екологичен аспект, като се надява в неговото приложение пряко да се включат регионалните и местните власти;

44. отбелязва ключовата роля, която играят регионалните и местните власти при събирането на данни за околната среда⁽⁶⁾ (чието изпълнение трябва да получи основен принос от програмата Глобален мониторинг на околната среда и сигурността – ГМОСС), и предлага преобразуването на сегашната Европейска обсерватория за суши в Европейска обсерватория за водите с по-широки правомощия, включващи валидиране и уеднаквяване на наличната информация относно състоянието на европейските водни ресурси;

⁽⁶⁾ Становище на КР относно „Ролята на регионалните и местните власти в бъдещата политика в областта на околната среда“, CdR 164/2010 fin.

45. счита, че за да се придаде социално-икономическо измерение на услугите на екосистемите и за да се въведе ефикасно, в контекста на ЕС, една екологична стратегия, която да премине „отвъд БВП“, е необходимо да се гарантира последователност, прозрачност и надеждност на данните и показателите, отнасящи се до състоянието на околната среда и на водните ресурси (7);

Заклучения

46. надява се, що се отнася до водещата инициатива „Европа за ефективно използване на ресурсите“, чрез дейността на своята Платформа за наблюдение на стратегията „Европа 2020“ да даде, както посредством определяне на подхода, така и чрез определяне на оперативните инструменти, своя принос за дейностите на Европейската комисия в областта на водните ресурси, енергията и отпадъците, като осъзнава, че екологичните аспекти, свързани с тях, се намират в тясна взаимозависимост помежду си;

47. припомня, че политиките, свързани с качеството на водата, оказват влияние върху наличните количества и възможната им употреба, и следователно отправя искане този аспект да не се пренебрегва. В тази връзка е целесъобразно да се действа на възможно най-ранен етап, по-конкретно в областта на продуктовата политика, за да се проучи въздействието на продуктите върху качеството на водата чрез анализ на жизнения цикъл и проучвания на въздействието върху околната среда;

48. ангажира се да полага максимални усилия, за да може бъдещите инвестиции, както европейски, така и национални, целящи ограничаването на последиците, породени от появата на екстремни явления (наводнения и суша), но и от изменението на климата, да бъдат приоритетно насочени към създаването на „зелени инфраструктури“ (области на контролирано преливане, природни басейни със задържане на водата, мерки за презалесяване на горски терени и съхраняване на планинската среда, възстановяване на брегови пояси и влажни зони, укрепване и стабилизиране на склонове и т.н.), така че да се гарантира защитата на територията от наводнения и едновременно с това да се съхрани биологичното разнообразие, да се възстановят естествените ресурси и да се открият нови възможности в

областта на туризма и заетостта. Ако мерките за създаване на „зелени инфраструктури“ не са ефикасни или местните условия не позволяват прилагането им, то изграждането на „сиви инфраструктури“ (изкуствени прегради, отливни канали, насипи и т.н.) е жизнено необходимо за защитата на територията, жителите и икономиката от наводнения;

49. изразява желание в областта на Рамковата програма за научни изследвания на ЕС да бъдат насърчавани дейностите, свързани с научния и технологичен обмен в подкрепа на разработването на нови технологии, които да са в състояние не само да повишат европейската конкурентоспособност, но и да приложат ефективността и иновацията при управлението на водните ресурси;

50. потвърждава изложеното относно възможността местните и регионалните власти да се възползват пряко от икономическите ресурси, произлизащи от ограниченията на емисиите от парникови газове, за да финансират програми от местно значение в борбата срещу изменението на климата (8), като се ангажират да използват част от тези ресурси за дейности, насочени към повишаване на информираността на хората относно действителната стойност на водата, както въвеждайки „воден отпечатък“ за продуктите, така и насърчавайки използването на системи за екологично управление (COYOCO) във водоемките производствени процеси и провеждайки информационни кампании и екологично възпитание още от детската градина.

51. предлага, включително във връзка с изискванията за прилагане на Директива 2000/60/ЕО, по отношение на устойчивото управление на водните ресурси да бъдат определени следните конкретни и проследяеми цели за периода до 2020 г.: 1) увеличаване с 20 % на пестенето на вода във всички сектори на потребление; 2) увеличаване с 20 % на водните потоци, подлежащи на ренатурализация, включително с оглед подобряването на тяхната хидроложка безопасност; 3) увеличаване с 20 % на обема на водите, които понастоящем се използват отново и/или рециклират в селскостопанските и индустриалните дейности. В тази насока призовава за прякото участие на Конвента на кметовете;

Брюксел, 30 юни 2011 г.

Председател
на Комитета на регионите
Mercedes BRESSO

(7) Европейска Комисия, Трети доклад за напредъка след Съобщението относно недостига на вода и сушите в Европейския съюз, COM(2011) 133 окончателен.

(8) CdR 164/2010 fin.

**Становище на Комитета на регионите относно водещата инициатива на стратегията „Европа 2020“
Съюз за иновации**

(2011/C 259/04)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- изтъква отново подкрепата си за постигане на целите по отношение на конкурентоспособността и иновациите до 2020 г. и признава, че за да се постигнат те, трябва да се запази равнището на инвестициите в образованието и обучението;
- признава, че е важно да се постигне равновесие между новаторството в технологичен и социален аспект и в публичния сектор;
- припомня, че е абсолютно наложително е уменията за всички видове заетост да бъдат подобрени и съобразени с изискванията на пазара на труда;
- подчертава ролята, която университетските партньорства трябва да играят в извеждането на резултатите от научноизследователската дейност на пазара чрез интегриране на висшето образование, научноизследователските среди и бизнеса; в това отношение отбелязва значението на насърчителната местна и регионална среда;
- оценява ключовата роля на научноизследователските инфраструктури в основаните на знанието иновационни системи; в това отношение приветства новата концепция за Структури за регионално партньорство;
- привлича вниманието върху потенциала за трансгранично сътрудничество, включително входящи инвестиции в и изходящи инвестиции от ЕС;
- отново подчертава, че за да се извлече максимална полза от ефекта на лоста на структурните фондове, регионите и държавите-членки трябва да бъдат взискателни при установяването на адекватна съгласуваност между местните и регионалните стратегии, националните програми за реформи, националните стратегически референтни рамки и оперативните програми, прилагани в съответствие с политиката на сближаване, съгласувано с общата европейска рамка за научни изследвания и стратегиите за интелигентна регионална специализация.

Докладчик	г-н Roger KNOX (UK/EA), заместник кмет на графство Източен Лодън
Отправен документ	Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите – Водеща инициатива на стратегията „Европа 2020“ Съюз за иновации COM(2010) 546 окончателен

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. приветства намерението, изразено от Европейската комисия (COM) в съобщението относно Водеща инициатива на стратегията „Европа 2020“ Съюз за иновации, да подхожда в по-голяма степен стратегически към иновациите като всеобхватна политическа цел, от средносрочна към дългосрочна гледна точка, и с по-тясно координиране и взаимно подкрепяне на европейските, националните, регионалните и местните политики;

2. в това отношение, признава важността на посочването на най-обещаващите области на сравнително предимство като основа за определяне на стратегии за интелигентно регионално специализиране; същевременно, признава, че някои региони биха могли да изпъкнат в повече от едно отношение;

3. приветства резолюцията на Европейския парламент от 12 май 2011 г. за Съюза за иновации, в която категорично се подчертава, че регионалните и местните власти са основни партньори при практическото изпълнение на приоритетите на Съюза за иновации. Те се намират най-близо до гражданите, бизнеса, по-специално МСП и институциите на знанието и затова са в състояние да изготвят и координират микс от политически инструменти за насърчване на знанията, който най-добре съответства на регионалните и местните условия;

4. призовава да се въведе ясно и общоприето определение на понятията „иновации“ и „отлично качество“;

5. подчертава необходимостта от по-добро разбиране на ролята на регионите в разработването на концепции и поставянето на цели, в допълнение към изготвянето на политиките на ЕС;

6. оценява позоваването на социалното новаторство, включително и на новаторството в публичния сектор; признава често пъти отличните усилия полагани от обществените органи и от сектора на социалната икономика (кооперации, взаимоспомагателни дружества, сдружения и фондации), навсякъде в ЕС за обновяване на практиките им вследствие на неотдашните финансови ограничения, за посрещане на нуждите, които не се отчитат от пазара и от конвенционалните форми на предприемачество; призовава да се обърща повече внимание на социалните иновации от финансиращите и подкрепящите програми като Европейския социален фонд, рамковите програми (РП) и Рамковата програма за конкурентоспособност и иновации (РПКИ);

7. призовава да се проучат възможностите за използване на териториалните пактове за постигане на основните приоритети

на Съюза за иновации и подчертава значението на тясното сътрудничество между отговарящите за Съюза за иновации и Комитета на регионите;

8. подчертава ключовата роля на екологичните иновации и подкрепя призива на Европейския парламент за приемане на амбициозен План за действие за екологични иновации, в който да бъдат предложени мерки за въвеждане на иновации в областта на екологията на всички етапи от веригата на стойност, включително и при определянето и увеличаването на средствата за инициативи в тази област чрез Рамковата програма за конкурентоспособност и иновации;

9. изразява съжаление, че представянето на водещата инициатива за Съюза за иновации не беше съпътствано от оценка на въздействието на предложените мерки върху бюджета;

10. приветства съобщението относно приноса на регионалната политика за интелигентен растеж в рамките на стратегията „Европа 2020“ (COM 2010 553) и съпътстващия документ (SEC 2010 1183), в който се говори за регионалното измерение на водещата инициатива „Съюз за иновации“;

11. смята, че тъй като са предложени 34 ангажимента, действията в Съюза за иновации трябва да бъдат приоритизирани, за да се подпомогне прилагането, да се постигнат конкретни резултати и да се придаде чувство за неотложност на действията. В това отношение предлага:
(а) синергии между политиките за сближаване и иновации;
(б) партньорства за новаторство, отчитащи ролята на регионите;
(в) база от знания и интелигентна специализация; и
(г) превръщане на идеите в пазарен продукт;

12. би желал специално да насочи вниманието на Комисията към положението на новаторите и индивидуалните изобретатели, които не работят в системата на университетите или други ВУЗ, в големи предприятия или в публични органи, администрации или предприятия. По-нататъшната дейност в тази област би следвало да включи стратегии, които осигуряват на новаторите и на индивидуалните изобретатели подкрепата и възможностите, необходими им, за да се възползват на равни начала от съвместното финансиране от ЕС;

Относно взаимодействието между политиките за сближаване и иновации Комитетът на регионите

13. изразява съгласие със Съвета и с Европейския парламент, че е важно да се повиши взаимодействието между политиките на ЕС, подкрепящи научноизследователската дейност и иновациите, и онези, които подкрепят сближаването;

14. призовава за увеличаване на съгласуваността, хармонизирането и взаимното допълване на политиките за образование, научни изследвания и иновации, като се обръща нужното внимание на регионалните особености;

15. отново подчертава, че за да се извлече максимална полза от ефекта на лоста на структурните фондове, регионите и държавите-членки трябва да бъдат взискателни при установяването на адекватна съгласуваност между местните и регионалните стратегии, националните програми за реформи, националните стратегически референтни рамки и оперативните програми, прилагани в съответствие с политиката на сближаване⁽¹⁾, съгласувано с общата европейска рамка за научни изследвания и стратегиите за интелигентна регионална специализация;

16. припомня, че политиката на сближаване играе специална роля за подпомагане на иновационната дейност в регионите; с оглед на това Европейският фонд за регионално развитие (ЕФРР) може да бъде използван и за финансиране на бизнес инкубатори и научни паркове (инфраструктура и връзки). Клъстерите са особено полезни за МСП, тъй като създават среда, която насърчава връзките с университетите и големите предприятия и им дава достъп до мрежите на международната търговия⁽²⁾;

17. смята, че водещата инициатива „Съюз за иновации“ дава възможност за установяване на по-добро разделение на труда и на задачите между насоченото към постигане на отлични резултати стимулиране на фундаменталните изследвания и свързаните с тях научни изследвания на европейско равнище и насърчането на научните изследвания и иновациите на децентрализирано равнище, за да се развият по този начин регионални компетенции и да се разгърне необходимото широко въздействие. Трябва също така да бъде признат потенциалът на органите, които извършват научни изследвания в специфични области от международно значение, както и потенциалът, основан на признаването, например в бизнеса, на основани на практиката иновации. По този начин ще бъде разгърнато необходимото широко въздействие, за да се поощрят целите на водещата инициатива на различни регионални равнища;

18. смята, че предизвикателството е да се определят аспектите на иновациите, които могат да бъдат осъществени посредством планове за интегрирано териториално развитие;

19. отново заявява, че се противопоставя на създаването на един-единствен монотематичен фонд за иновации, който, разчитайки основно на отпусканите понастоящем ресурси от структурните фондове, да обедини в себе си всички финансови инструменти на ЕС, които се използват за финансиране на иновациите. „Трансферът“ на средства ще доведе не само до нетна загуба на ресурси, отпуснати за иновации, но и ще постави под въпрос включването на иновационните проекти в регионализираните стратегии за развитие;

20. предлага като възможен критерий за разграничаване между политиката на ЕС за иновации и за сближаване последната да подпомага онези аспекти на иновациите, които са най-тясно свързани с по-широкото устойчиво икономическо развитие на дадена област, каквито са клъстерите, а не тези аспекти на политиката за иновации, които по определение не

могат да бъдат обвързани с територията и които трябва да получават подкрепа от тематичните фондове на ЕС, в резултат на провеждането на търгове в ЕС, а не чрез средствата за сближаване, от които на регионите се дават пакети от безвъзмездни средства;

21. признава, че по отношение на научните изследвания и иновациите положението в Европа е много разнообразно, и призовава за комбинация от политики, които ефективно да подкрепят високите постижения и сближаването в европейските региони; признава, че под иновации може да се разбират както нови начини на работа и предоставяне на услуги, така и нови продукти; призовава за повече внимание в прегледа на вече съществуващото и на това какво може да се прави по-ефективно и по-ефикасно; подчертава необходимостта от по-голяма откритост по отношение на възможностите за иновации и за признаването им, особено сред обществеността и отдалечените райони, като се улеснява достъпът до знания и комуникация чрез подобряване на физическите и виртуалните структури;

22. припомня, че следващите програми за финансиране на научноизследователската дейност и иновациите биха могли да открият пътя към по-добро взаимодействие с програмите за развитие на регионалните възможности и за улесняване на участието на регионите в научноизследователската и развойна дейност, като част от обща стратегическа рамка. Като се спазва принципът на отлично качество на научноизследователската дейност и иновациите, това би могло да се осъществи, например, посредством схема, която да включва създаването на възможности за организирано привличане на компетентни партньори от изоставачи в изследователско отношение региони в проекти и програми, водени от техни по-известни, отлично подготвени колеги, чрез системи за научно ръководство и други средства; във връзка с това отбелязва потенциала на местните и регионални участници да създават „центрове за компетентност“, свързани с „центрове за високи постижения“. В това отношение КР насърчава разпространяването и обмена на примери за положителни практики;

23. отново изразява желанието си да се осигури координирано използване на 7РП [и следващите рамкови програми], структурните фондове, Рамковата програма за конкурентоспособност и иновации (СІР), Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и Европейския фонд за рибарство, тъй като това е изключително важно за конкурентоспособността на ЕС и за синергиите между политиките в областта на сближаването, индустриалната политика, научноизследователската дейност, висшето образование и иновациите на национално и регионално равнище⁽³⁾;

24. приветства усилията за опростяване на процедурите, както и публикуването на „Практическо ръководство за възможностите за финансиране от ЕС“⁽⁴⁾; високо оценява продължаващите усилия да се даде възможност различни програми да финансират различните етапи на проектите в перспектива на приемственост; ще се радва това практическо ръководство да прерасне във всеобхващащ, но достъпен цифров портал към информация и ресурси за съответните програми за научни изследвания и иновации;

⁽¹⁾ CdR 118/2006 fin.

⁽²⁾ CdR 157/2009 fin.

⁽³⁾ CdR 157/2009 fin.

⁽⁴⁾ CdR 230/2010 fin.

25. подкрепя предложението на Европейския парламент за въвеждане на „едно гише“ за единно обслужване на МСП, изследователи, университети, научноизследователски центрове, региони, предприятия и др., където те да могат да кандидатстват за европейско, национално, регионално или местно финансиране за научни изследвания и иновации; подчертава, че предложение, направено на равнището на ЕС, трябва да бъде възпроизведено на регионално и местно равнище;

Относно партньорствата за иновации Комитетът на регионите

26. подкрепя подхода към цялата верига „от проучването до продаването“;

27. изтъква, че осъществяването на европейско партньорство за иновации (ЕПИ) би трябвало да допринесе за опростяването на подхода, без да се добавя още един инструмент към хилядите вече съществуващи; подчертава изразените неотдавна от КР възгледи в становище за опростяване в областта на научните изследвания⁽⁵⁾, особено по отношение на необходимостта от консолидиране на инструментите за финансиране на научни изследвания в допълнение към осигуряването на участието на регионите, изоставящи в научните изследвания, изграждането на капацитет за научни изследвания и потенциал за усвояване във всички територии на ЕС и гарантирането, че новите инструменти признават сходствата и различията между наука, технологично развитие и пазарно разпространение;

28. приветства пилотното партньорство по темата за остаряване при активен живот и в добро здраве, очаква от него да последват други партньорства и призовава за участието на КР по въпросите, които се отнасят до местните и регионалните власти; Комитетът е на мнение, че за да бъде ефективно, управлението на тази инициатива изисква особено голямо внимание, като се има предвид големият брой организации и тематични области, свързани с остаряването в добро здраве;

29. призовава за започването на Партньорство за иновации за интелигентни градове/интелигентни региони, защото провеждането на навременни и ефективни мерки в тази насока е изключително важно за предлагането на нови и амбициозни решения за справяне с икономическата криза и изменението на климата, както и за адаптирането на мерките към практиките по места; особено важно е да се увеличи сътрудничеството между регионите с новаторски предприятия и институции и да им се предложат средства за ефективно разпространение на намерените решения за прилагане и в други региони;

30. призовава за участието на местните и регионалните заинтересовани страни в замислянето, изпълнението и управлението на ЕПИ; но предупреждава, че това не би трябвало да доведе до увеличаване на вече съществуващото и често объркващо многообразие от доставчици на информация и услуги (като портали за бизнеса, допирни точки, борси за обмен на знания и т.н.); предупреждава, че липсата на яснота ще затруднява все повече

университетите, предприятията и доброволците относно това кой е най-добрият подход; изразява загриженост, че създаването на допълнителни структури може да изостри още повече конкуренцията за ограничените и намаляващи ресурси;

31. привлича вниманието върху: потенциала за трансгранично сътрудничество, включително входящи инвестиции в и изходящи инвестиции от ЕС, важноста на насърчителните рамкови условия и факта, че признаването на глобалния характер на иновациите ще разшири тяхното трансгранично измерение;

32. в това отношение подчертава потенциалната роля на схемите като ЕГТС и териториалните пактове;

33. подчертава, че на много места съществуват партньорства за трансфер на иновации и знания на местно и регионално равнище, които често пъти са създадени от местния или регионален орган, местната академична общност и бизнеса; отбелязва значението на сътрудничеството и сред местните и регионалните университети, например чрез инициативи за обединяване на ресурсите за научноизследователска дейност и участие;

34. отбелязва, че при спазване на принципите на партньорство и интелигентно специализиране чрез такива партньорства биха могли да се замислят и управляват, където е уместно, регионални програми за иновации, финансирани от структурните фондове – като правилата бъдат променени, за да може управителният орган да делегира; подчертава, че такива нови подходи ще позволят да се ускори значително възприемането на научните открития в местните и регионалните практики; важно е подходящите участници да бъдат адекватно включени в замислянето, управлението на изпълнението, и оценката на такива програми, така че където е възможно да се отчетат техните конкретни нужди;

Относно базата от знания и интелигентната специализация Комитетът на регионите

35. изтъква отново подкрепата си за постигане на целите по отношение на конкурентоспособността и иновациите до 2020 г. и признава, че за да се постигнат те, трябва да се запази равнището на инвестициите в образованието и обучението, особено във времена на икономическа несигурност⁽⁶⁾;

36. подчертава, че е от стратегическо значение Европа да въведе концепцията за иновации в образователната система;

37. припомня, че в хода на продължаващата икономическа криза хиляди работници в държавите-членки на ЕС вече загубиха работните си места; появата на нови пазари и преместването на предприятия в страни с ниски производствени разходи ще изостри допълнително този проблем. Абсолютно наложително е уменията за всички видове заетост да бъдат подобри и съобразени с изискванията на пазара на труда⁽⁷⁾, така че иновациите да не водят до нетна загуба на работни места;

⁽⁵⁾ CdR 230/2010 fin.

⁽⁶⁾ CdR 231/2010 fin.

⁽⁷⁾ CdR 85/2009 fin.

38. с оглед на това подчертава, че инфраструктурата в областта на бизнеса и заетостта трябва да влезе в крак с иновациите при продуктите, услугите или доставките, така че местната общност да може да извлича полза от местните иновации;

39. подчертава ролята, която университетските партньорства трябва да играят в извеждането на резултатите от научноизследователската дейност на пазара чрез интегриране на висшето образование, научноизследователските среди и бизнеса; в това отношение отбелязва значението на насърчителната местна и регионална среда, в която университетите ще работят в партньорство; подчертава, че научноизследователската дейност трябва да се разглежда в най-широк смисъл, а не само като продуктово развитие; също подчертава значението на насърчането на изследователите да обвързват работата си с широката публика, включване на обществеността в оформянето и изготвянето на проекти и най-вече в разпространението на резултатите;

40. припомня, че определянето на интелигентното специализиране на дадена област зависи не само от оценката на предимствата и недостатъците на даден регион, но и от оценката на възможностите и заплахите в други региони и континенти, като тази оценка на свой ред изисква цялостен преглед на световното развитие в потенциалните области на интерес; също така признава, че не трябва да се възпрепятстват евентуални спонтанни, пазарно ориентирани процеси в даден регион само поради това, че не се вписват в установените приоритети на въпросния регион;

41. предупреждава интелигентното специализиране да не се използва като начин за даване на приоритет на вече водещите региони или местните власти, а други да бъдат оставени без никаква или с недостатъчно подкрепа. Това би било в нарушение на водещия принцип за териториално сближаване в ЕС; следва да се създаде европейска карта на регионите, която да показва тяхното равнище на иновации, така че тази класификация да служи за създаването на специфични инструменти за подкрепа на изоставашите региони посредством предоставянето на средства *ad hoc*, които да допринасят за доближаването им до по-иновативните региони. Един начин за увеличаване на сътрудничеството между различните региони е да се въведат процедури, чрез които по-малко развитите региони да могат да имат достъп и да използват подходящи научни знания и приложения от различни части на Европа, например с подкрепата на структурните фондове;

42. оценява ключовата роля на научноизследователските инфраструктури в основаните на знанието иновационни системи; в това отношение приветства новата концепция за Структури за регионално партньорство⁽⁸⁾ и партньорството между научноизследователските инфраструктури, и признава техния потенциал да допринасят към по-балансирано развитие на европейската научноизследователска област чрез включването на по-малки или по-неопитни страни и региони в конкурентно-способното представяне в научноизследователската и иновационна дейност;

43. припомня, че по-нататъшното развитие на виртуалните инфраструктури, основани на информационни и комуника-

ционни технологии, е от съществено значение за цяла Европа и особено за улесняването на връзките между географски отдалечените и най-отдалечените области като острови и най-отдалечени региони;

44. призовава местните и регионалните власти да бъдат включени в платформата за интелигентно специализиране;

45. изисква местните и регионалните власти да бъдат включени в прегледа на оперативните програми (ОП), които се съфинансират от структурните фондове; също така призовава в националните програми за реформи да се обръща необходимото внимание на местните и регионалните проблеми;

46. приветства намерението на Европейската комисия да хармонизира ОП с приоритетите, определени в „Европа 2020“, и призовава за съсредоточаване върху по-тесен кръг от приоритети и осъществяване на практика, като се отчита регионалната ситуация;

47. като се надява в дългосрочен план да бъде изготвен единен, международно съвместим показател за измерване на напредъка, КР подкрепя разработването на интегрирана система от показатели (както призовава Европейският парламент), която в идеалния случай ще включва използването на Инобарометъра за публичната администрация и публичните услуги; подчертава, че тези показатели следва да са възможно най-прости, без да се пренебрегва фактът, че европейските региони са много различни; изисква да бъде постоянно информиран, и когато това е възможно, включван в подготвителната работа по разработването на такава система;

Относно превръщането на идеите в пазарен продукт Комитетът на регионите

48. признава, че е важно да се постигне равновесие между новаторството в технологичен и социален аспект и в публичния сектор; особено важно е да се насърчат обществените иновации, при които търсените оперативни и структурни промени се постигат чрез съчетаването на различни подсектори на новаторска дейност, напр. обвързване на развитието на технологиите, изкуствата и дизайна, културата и културното наследство, и услугите с дейностите на самите ползватели;

49. оценява споменаването в Съобщението на културните и творческите индустрии предвид техния потенциал да свързват творчество и иновации; по отношение на укрепване и насърчаване на иновациите; подчертава значението на творческото мислене за това по какъв начин да бъдат обединени считаните допреди за различни дисциплини, за да се породят нови идеи;

50. подчертава, че иновациите стават все по-сложни и системни. Освен че са с научноизследователска насоченост, иновациите все повече са обвързани с търсенето и възможностите, с решаването на реалните световни проблеми и на основните предизвикателства пред обществото. При осъществяването на Съюза за иновации хората, отговорни за разработването на политиките, и изследователите трябва да бъдат активно насърчавани да създават нови отворени иновационни концепции, създавайки по този начин реални печеливши ситуации за всички заинтересовани страни и мобилизирайки наличните ресурси, независимо от техния произход;

⁽⁸⁾ Европейски стратегически форум за научноизследователски инфраструктури, Европейска пътна карта за научноизследователски инфраструктури, Отчетен доклад за 2009 г.

51. признава, че обществените поръчки имат огромна покупателна способност – 17 % от БВП на ЕС-27, и могат да изпълняват решаваща роля като стимул за иновации и отявлен двигател за увеличаване на (социалния, екологичния ...) стандарт;
52. подкрепя активното участие на предприятията и правителството в схеми за подкрепа на иновациите; но предупреждава, че ако само публичният сектор поема ролята и рисковете на водещ потребител за недоказали се продукти и услуги, това ще окаже потенциално въздействие върху местните и регионалните власти;
53. приветства инициативи, насочени към споделяне на добри практики в областта на обществените поръчки за иновации;
54. но изразява загриженост относно това какво въздействие би оказало върху местните и регионалните власти изискването държавите-членки и регионите да заделят целеви бюджети за обществени поръчки на развойни продукти и обществени поръчки на иновативни продукти и услуги; желаещите региони би трябвало да бъдат насърчавани да предприемат пилотни проекти, напр. чрез предоставянето на финансиране и достатъчно гъвкави правила;
55. призовава за активно участие на местните и регионалните власти в изработването на правните рамки и програмите, свързани с научноизследователската дейност, демонстрирането и финансирането на иновационни обществени услуги и обществени поръчки;
56. смята, че за определянето на териториалното измерение на Съюза за иновации полезен критерий би било да се прави разграничение между програми за върхови постижения и иновации, които по своето естество трябва да бъдат подкрепяни от тематичните програми за иновации, и по-практичните, готови за пазара части на иновациите, които биха могли да бъдат подкрепяни от местните и регионалните партньорства за новаторство с частния сектор; би насърчил започването от „готовите за пазара части на иновациите“, които имат повече потенциал за краткосрочни резултати и обикновени споразумения между страните на местно равнище;
57. припомня, че директивите на ЕС за обществените поръчки вече позволяват на служителите, които организират обществени поръчки, да използват критерии за избор, чрез които се дава предимство на закупуването на иновативни стоки и услуги, като в последните години Комисията предоставя най-различни насоки по този въпрос, включително съвети за доставките на развойни продукти;
58. отбелязва загрижеността на Европейската комисия за сериозните пречки пред използването на критерии за избор при иновативните обществени поръчки и затова насърчава разпространението на благоприятстващи иновациите практики в обществените поръчки;
59. но предупреждава, че правилата на ЕС за обществените поръчки често пъти са непоследователни и увеличават бюрокрацията в националните програми, като неведнъж изпробват докъде се простират принципите на предоставената от Договора компетентност и на субсидиарност при определяне на критериите за обществени поръчки за националните политики, като нерядко обвързват тези разпоредби с привидното несвързано законодателство или се предлагат от различни служби на Комисията;
60. подчертава призива от местните и регионалните власти за правна сигурност, предсказуемост, последователност и съгласуваност между службите на Европейската комисия при определяне на всички правила за обществени поръчки на ЕС като предварително условие за допълнително предложение за обществени поръчки за Съюза за иновации;
61. подчертава необходимостта от опростяване на достъпа за МСП до програми за финансиране, които биха били полезни за тяхното участие в стопанския живот, предвид това, че сложността и различните правила на настоящите програми често пъти не позволяват на МСП да участват, тъй като те нито имат желанието, нито времето да се опитат да разберат какви възможности им предоставят такива програми, и твърдо подкрепя голямата роля на МСП за насърчаване на иновациите;
62. приветства предложението от Европейската комисия за Обща стратегическа рамка (ОСР) за всички фондове на ЕС с териториално измерение (Кохезионния фонд, ЕФРР, ЕСФ, ЕЗФРСР, ЕФР); освен това призовава за съгласуваност с предложената нова ОСР за иновациите;
63. категорично подкрепя идеята в ОСР също да се включат синергии с тематични фондове на ЕС, доколкото те съдържат териториален елемент – като устойчиво развитие на селскостопанския район чрез предоставяне на широкопалтов услуги, транспортния фонд за ТЕМ-Т, научни изследвания или нови „тематични“ местни инициативи като „Интелигентни градове“;
64. припомня, че правилата за държавните помощи често пъти са много сложни, и призовава при предстоящия през 2011 г. преглед да се изясни кои форми на иновации могат да бъдат финансирани; отбелязва, че такава яснота може да доведе до отваряне на възможности за подкрепа на иновативни компании в дадени области;
65. подкрепя призива на практиците за намаляване на администрацията на програмата на ЕС за иновациите чрез увеличаване на броя на отворените покани за представяне на предложения и чрез установяване на фиксирани дати за публикуване на поканите, тъй като практиците са убедени, че подобни мерки биха осигурили предсказуемост за кандидатите за финансиране и биха довели до намаляване на разходите за управление; подчертава в този смисъл значението на административната предсказуемост;

66. смята, че в програмите на ЕС трябва да има по-добър баланс между контрола на риска и на разходите, за да не се стига до прекалено контролиране; изисква пропорционален механизъм на одит и отчетност, например за онези органи, при които историята на предходни одити е доказала, че имат стабилни практики на управление и отчетност; призовава за подход, основан на „науката и технологиите“ или на „науката и иновациите“, стъпил на здрави критерии за научно и технологично качество ⁽⁹⁾, а не само за ударение върху редовността на разходите, както все още се прави по много от програмите на ЕС.

Брюксел, 30 юни 2011 г.

Председател
на Комитета на регионите
Mercedes BRESSO

⁽⁹⁾ CdR 230/2010.

Прогнозно становище на Комитета на регионите относно включване на политиката в областта на изменението на климата в другите политики и бъдещия бюджет на ЕС

(2011/C 259/05)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- отново отбелязва, че местните и регионалните власти имат решаваща роля в прилагането на стратегията „Европа 2020“;
- подчертава, че енергийната ефективност на сградите е съществен въпрос, пораждащ загриженост;
- смята, че е необходимо да се повиши прозрачността в насочването на инвестициите. Статистиката за потреблението и производството на енергия, както и статистиката за емисиите, следва да бъдат обществено достояние;
- предлага най-малко един отделен специфичен приоритетен бюджетен ред в структурните фондове за периода 2014—2020 г. да се посвети на устойчивото използване и производство на енергия, като на тази цел се даде цялата видимост и значимост, които заслужава;
- призовава за насочването на специална част от политиката на сближаване към градовете, чрез която да се осигурява подкрепа за разработването на планове за действие за устойчива енергия, за подобряване и разширяване на отоплителните съоръжения в населените места, на комбинираното производство на топлинна енергия и електроенергия (СНР), на производството на енергия и на употребата на възобновяеми източници на енергия, на общественото осветление, обществения транспорт и „щадящите“ видове транспорт, на енергийната ефективност на сградите, и др., и да се създадат служби в подкрепа на местните власти, например местни и регионални служби по въпросите на енергията;
- повторно отбелязва, че ЕСФ следва да се съсредоточи върху формирането на кадровия капацитет на местно равнище, който ще има решаващо значение за изграждането на нискоенергийните градове на бъдещето и ще тласне развитието на местните икономики;
- подкрепя въвеждането на по-ефективни механизми на финансиране, които да стимулират изграждането на публично-частни партньорства. В тази област това би намерило израз в нисколихвени/безлихвени заеми, банкови гаранции, местни револвиращи фондове и други новаторски финансови инженерингови инструменти, които, в съответствие с принципа на допълняемостта, следва да се използват в комбинация с финансирането, осигурявано на местно и регионално равнище по линия на структурните фондове.

Докладчик	Главен докладчик: г-н Ilmar REEPALU (SE/ПЕС), общински съветник от Малмьо
Отправен документ	Писмо от Европейската комисия от 14 февруари 2011 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Политически приоритети на ЕС, местни и регионални възможности и потребности

1. напълно съзнава факта, че изменението на климата представлява огромно световно предизвикателство, чието въздействие на регионално и местно равнище се характеризира със значителни различия. С оглед на справянето със свързаните с изменението на климата предизвикателства е редно да се обърне внимание едновременно на местните и регионалните особености и на възможностите за интелигентни решения на местно и регионално равнище. Предизвикателствата, свързани с изменението на климата, са прекалено големи, за да могат държавите-членки сами да се справят с тях, и именно това е областта, в която Европейският съюз може да даде своя принос;

2. подчертава, че в контекста на стратегията „Европа 2020“ целите, свързани със заетостта, иновациите, образованието, социалното приобщаване и климата/енергията, са тясно свързани помежду си и всички те са съществени елементи за постигане на всеобхватната цел – социално и териториално сближаване. Ключовите мерки за постигане на целите на стратегията „Европа 2020“ се основават на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж;

3. подчертава, че стратегията на ЕС за биологичното разнообразие до 2020 г. „Бъдещето на нашия живот и природен капитал“ е подходящо допълнение към борбата срещу изменението на климата по отношение на разработването на необходимите мерки за устойчивост и приспособяване към изменението на климата;

4. отново отбелязва, че местните и регионалните власти имат решаваща роля в прилагането на стратегията „Европа 2020“ и в преминаването към икономика с ниски въглеродни емисии, като намаляват енергопотреблението, децентрализират енергоснабдяването, увеличават потреблението на възобновяема енергия и осигуряват устойчивостта на екосистемите спрямо изменението на климата и запазването и увеличаването на погълтелите на CO₂;

5. смята, че непредвидимите проявления на климата застрашават общественото здраве, инфраструктурите, селското стопанство, биологичното разнообразие, продоволствената сигурност и икономическото развитие и трябва да бъдат преодолявани чрез по-добро проектиране и въвеждане на по-добри практики и технологии в икономиките на нашите градове и селски райони;

Действията в областта на климата като фактор, стимулиращ икономиката

6. е убеден, че действията в областта на климата могат да имат положително въздействие, намиращо израз в икономическо развитие, екологични работни места, социално сближаване и качество на живота, основано на интелигентния растеж; в този смисъл е необходимо да се определят възможните сектори и

ползите, произтичащи от изменението на климата, които биха могли да предоставят възможност за икономическо развитие;

7. изразява убеждението, че свързаните с климата обществени поръчки и инвестиции на местно равнище могат да стимулират справедлив, приобщаващ и устойчив растеж. Интегрирането на икономическото развитие, социалното сближаване и финансирането в областта на околната среда може да стимулира прехода към икономика с ниски въглеродни емисии;

8. смята, че като инвестира в интелигентна специализация на местно равнище, ЕС може да подпомогне регионите при вземането на иновативни решения с цел овладяване на местните условия и да предостави възможности за развитие на икономики с ниски въглеродни емисии;

9. убеден е, че инвестициите в създаването на устойчиви европейски градове и региони могат да укрепят позицията на европейските предприятия в растящия световен пазар;

10. счита, че е необходимо включването на бизнес средите в развитието на устойчиви икономики с помощта на политики и стратегии, които включват социалните и екологичните аспекти в техните търговски дейности и ги насърчават да поемат отговорност за последиците и въздействията, произтичащи от техните дейности;

II. НЕОБХОДИМОСТТА ОТ ПО-НАТАТЪШНО ДЕЙСТВИЕ И ИНВЕСТИРАНЕ

11. подчертава, че благоприятните за климата дейности изисква значително по размера си дълготрайно финансиране. Преходът към икономика с ниски въглеродни емисии и с устойчивост спрямо климатичните изменения ще изисква да се постави акцент върху инвестициите в енергийна ефективност, сгради, възобновяеми източници на енергия, чист транспорт и други решения, свързани с интелигентни системи, с цел по-доброто използване на ресурсите; както градските, така и селските територии в ЕС спешно се нуждаят от увеличаване на подкрепата за смекчаване на последиците от изменението на климата на местно и регионално равнище, както и за усилия за адаптация към тях; отбелязва, че Комисията е преценила, че за да направи преход към нисковъглеродна икономика, ЕС ще трябва да инвестира допълнително 270 млрд. евро или средно 1,5 % от своя БВП годишно, през следващите четири десетилетия, и че до 2020 г. могат да бъдат създадени 1,5 милиона допълнителни работни места чрез умножаване на дейностите, свързани с климата;

12. призовава за значително увеличаване на инициативата Конвент на кметовете, която следва да бъде снабдена с подходящи средства за подпомагане на градовете и регионите в оперативната подготовка на планове за действия по отношение на климата и за разработване, в сътрудничество с международни партньори като Конференцията на кметовете на САЩ, на съвместни стандарти за въглеродния отпечатък;

13. отново посочва, по-специално, че независимо от мащаба им, всички производители на възобновяема енергия следва да получават достъп до схеми за подкрепа, тъй като оползотворяването на потенциала на местната и регионалната децентрализирана енергия е необходимо условие за постигането на целите „20-20-20“ на ЕС;

14. подчертава, че енергийната ефективност на сградите е съществен въпрос, пораждащ загриженост във връзка със смекчаването на последствията от изменението на климата на местно и регионално равнище, тъй като сградният фонд(тоест жилищните и търговските сгради), е най-големият потребител на енергия и източник на емисии на CO₂ в ЕС и отговаря за приблизително 40 % от общото окончателно потребление на енергия в ЕС;

15. подчертава необходимостта от активизиране на дейностите за устойчиви транспортни системи, за промяна на транспортните навици на гражданите и за чисти превозни средства с цел повишаване на ефективността, намаляване на емисиите и подобряване на качеството на въздуха. КР подчертава значението на обществен транспорт с екологична насоченост в агломерациите и призовава за увеличаване на инвестициите по линия на структурните фондове в чист обществен транспорт и декарбонизация;

16. отбелязва тенденцията към насърчаване на развитието и подобряване на поглътителите на въглерод, допринасящи за намаляване на концентрацията на въглероден диоксид в атмосферата, особено в регионите с най-подходящи геологически и/или природни ресурси;

17. подчертава, че ЕС трябва да спазва международните ангажменти за финансиране на действия в областта на климата; споделя схващането, че финансовите средства от международния пазар на въглеродни емисии следва да бъде сред източниците за подкрепа на проекти в развиващите се страни;

18. счита, че е изключително важно обществото да бъде информирано за степента на неустойчивост на настоящите темпове на използване на ресурсите;

19. счита, че е необходимо да се подобри обменът на знания между науката и политиката, с цел да се подобри вземането на решения, основаващи се на научни доказателства;

III. ПРИНЦИПИ ЗА ДЕЙСТВИЕ И ЗА ФИНАНСИРАНЕ В ОБЛАСТТА НА КЛИМАТА

20. смята, че принципът на субсидиарност, принципът на партньорство и многостепенното управление са основни предпоставки за успешното прилагане на структурните фондове и отново заявява, че местните и регионалните власти следва по-специално да участват в съставянето, договарянето и изпълнението на партньорски договори в рамките на общата стратегическа рамка на фондовете на ЕС. Това трябва да се разглежда като съществена и уникална възможност за ЕС да гарантира по-голяма съгласуваност на разходите си във всички области на политиката и равнища на управление;

21. отново се противопоставя на създаването на единен монотематичен фонд за изменението на климата, който да разчита основно на средства, разпределяни понастоящем чрез структурните фондове, и да обединява всички финансови инструменти на ЕС, използвани за финансиране на борбата срещу изменението на климата. „Прехвърлянето“ на средства би могло не само да доведе до нетна загуба на ресурси, предназначени за борбата

срещу изменението на климата, но и да постави под въпрос включването на свързаните с изменението на климата проекти в регионалните стратегии за развитие;

22. предлага местните и регионалните инициативи в отговор на изменението на климата да се разглеждат като допълващи международните, европейските и националните политики, и същевременно като основаващи се на обмена и сътрудничеството между регионите, които са изправени пред подобни заплахи и възможности;

23. смята, че многостепенният подход следва да се доразвие, тъй като смекчаването на последствията от изменението на климата и адаптирането към тях могат да се увенчаят с успех само ако бъдат привлечени всички равнища на управление. В този смисъл КР призовава Европейската комисия и държавите-членки да приложат принципа на субсидиарност;

24. във връзка с гореизложеното подчертава колко е важно да се избягват административните пречки на всички равнища в ЕС. За целта са необходими координирани действия между местните, регионалните и националните власти и Европейската комисия;

25. отново отбелязва, че следва да се насърчават секторните или междусекторните енергийни и климатични „сдружения“ между регионите и дружествата, като възможност за стимулиране на иновациите и за осъществяване на бърз преход към икономика с ниски въглеродни емисии и с устойчивост спрямо климатичните изменения. Подобни публично-частни партньорства следва да са изрично насочени към разработването и прилагането на технологии с ниски въглеродни емисии, към развитието и подобряването на поглътителите на въглерод и на действията за приспособяване към изменението на климата, и следва за тази цел да получават конкретна помощ от структурните фондове;

26. смята, че е необходимо да се повиши прозрачността в насочването на инвестициите. Статистиката за производството и потреблението на енергия, както и статистиката за емисиите и по-специално данните за развитието на физическите параметри на климата следва да бъдат обществено достояние, като освен това следва да се въведе и проследяване на бюджетните разходи на ЕС, свързани с изменението на климата, така че Съюзът да е в състояние да определи ясно каква част от разходите му са свързани с климата;

IV. ПРИОРИТЕТ И ИНТЕГРАЦИЯ

27. смята, че въпросите, свързани с приспособяването към изменението на климата и смекчаването му и с енергийната политика, трябва да бъдат включени като основни приоритети в бюджета на ЕС;

28. изтъква, че чрез бюджета на ЕС следва да се подкрепя принципът на многостепенно управление и всички действия на ЕС следва да се основават на хоризонтален подход, при който се комбинират мерки за борба с изменението на климата и за адаптация към него и при който разпределението на политическите и финансовите роли и отговорности между местните, националните и европейските равнища на управление, както и между различните политики е ясно уточнено, за да не се допускат празнини, непоследователност и дублиране на съдържанието им;

29. смята, че законодателството на ЕС и принципът за подчиняване на изразходваните средства на определени условия представляват ключов елемент за постигането на целите на стратегията „Европа 2020“, като се има предвид, че действията във връзка с климата следва да бъдат включени във всички съответни разходни пера, включително в структурните фондове, във фондовете за земеделие и развитие на селските райони, в научните изследвания и иновациите и във външното сътрудничество; такова включване означава преосмисляне на приоритета на съществуващите политики с цел насърчаване на устойчивостта, като се отчита, че с едно и също действие може и трябва да се преследват едновременно различни цели;

30. смята, че най-добрият начин да се осигури ефективно разпределение и ефективност на ограничените бюджетни ресурси е чрез включване на действията в областта на климата и на енергийната ефективност като трансверсален приоритет в структурните фондове, общата селскостопанска политика и рамковите програми за изследвания и технологично развитие (бъдещата рамкова програма 8). В допълнение бъдещият инструмент за действия в областта на околната среда и климата Life + следва да допълва включването, като се отделят повече средства за действия по климата и се изпитват нови подходи за приспособяване към климата и за смекчаване на последиците от неговото изменение;

31. подкрепя преминаването към десетгодишен бюджетен период, който би предоставил значително по-голяма стабилност и предвидимост за програмиране на финансирането и ще спомогне за по-целесъобразното му насочване;

32. изразява съжаление по повод липсата на допълнителни специфични ангажименти в „Енергийната стратегия за Европа за периода 2011—2020 г.“ относно финансирането и обезпечаване на средства за устойчиви инвестиции в местна и регионална енергия, въпреки че Комисията изтъква ролята на местните и регионалните власти;

V. ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ФИНАНСИРАНЕ ОТ РАЗЛИЧНИ ИЗТОЧНИЦИ

Политиките на сближаване и структурните фондове

33. предлага най-малко един отделен специфичен приоритетен бюджетен ред в структурните фондове за периода 2014–2020 г. да се посвети на устойчивото използване и производство на енергия, като на тази цел се даде цялата видимост и значимост, които заслужава;

34. отбелязва, че в понятието „устойчив град“ настъпва промяна, която намира израз в появата на местни съоръжения за производство на енергия, в увеличеното присъствие на транспортните средства, задвижвани с електроенергия, в използването на интелигентни електропреносни мрежи и други системни решения, предназначени за подобро използване на ресурсите, и призовава за насочването на специална част от политиката на сближаване към градовете, чрез която да се осигурява подкрепа за разработването на планове за действие за устойчива енергия, за подобряване и разширяване на отоплителните съоръжения в населените места, на комбинираното производство на топлинна енергия и електроенергия (СНР), на производството на енергия и на употребата на възобновяеми източници на енергия, на общественото осветление, обществения транспорт и „щадящите“ видове транспорт, на енергийната ефективност на сградите, и др., и да се създадат служби в подкрепа на местните власти, например местни и регионални служби по въпросите на енергията;

35. отново изтъква намерението на Европейската комисия да насърчава намирането на местни енергийни решения и да развие допълнително инициативата за „интелигентните градове“ (т.е. интелигентно отчитане на енергията и интелигентни електропреносни мрежи) с цел насърчаване на инвестициите в чисти и ефективни източници на енергия, и призовава Европейската комисия да отрази това добро намерение в рамката на структурните фондове за периода 2014—2020 г.;

36. настоява средствата по линия на регионалното развитие/политиката на сближаване, които се изразходват за повишаване на енергийната ефективност на жилищата, да се увеличат най-малко с 5 %, което съответства на не по-малко от 15 % в ЕФРР като средна стойност за ЕС;

37. подчертава основната роля на структурните фондове за подкрепа на развитието на знанието, иновационните решения и осведомеността на обществеността относно предизвикателствата и възможностите, представени от необходимостта от борба, смекчаване и адаптиране към изменението на климата;

38. счита, че е важно да се насърчават подходи, при които се стимулира участието, и платформи на знанието, които обхващат всички сектори, имащи отношение към изменението на климата, с цел да се установяват потребностите от научни изследвания въз основа на политиката;

Изследователска и развойна дейност

39. призовава бюджетния орган за осигуряване на подходящо финансиране и за увеличаване на средствата, предназначени за изразходване във връзка с изследвания в областта на енергията, за иновации във връзка с последиците от изменението на климата, намаляването на емисиите на въглероден диоксид и приспособяването към изменението на климата, по-специално по отношение на енергията и на изпълнението на Стратегическия план за енергийните технологии, не само на европейско и национално, но и на местно и регионално равнище, включително за подпомагане на клъстерите и иновативните малки и средни предприятия;

40. подчертава колко е важно да се осигурява широка обществена платформа за устойчивите технологии и финансиране за иновационните интелигентни технологии, като се интегрират напълно въпросите и действията, свързани с изменението на климата, във всички програми и стратегии на ЕС;

41. подчертава колко е важно да се разпространяват интелигентните решения и върховите иновации под формата на демонстрационни проекти с цел промяна на нагласите, да се укрепва растежът, щадящ околната среда, и да се подкрепя стратегията „Европа 2020“;

Европейски социален фонд

42. подчертава, че Европейският социален фонд може да се използва, за да се подпомага навлизането на устойчивите практики в съществуващите професии, както и за да се развият нови умения в по-екологични технологии и услуги, тъй като ЕСФ е инструмент, помагач на работещите и на предприятията да се адаптират към новите икономически реалности;

43. във връзка с това повторно отбелязва, че ЕСФ следва да се съсредоточи върху формирането на кадровия капацитет на местно и регионално равнище, който ще има решаващо значение за изграждането на нискоенергийните градове и региони на бъдещето, в които ще могат да се осъществяват ефективни мерки за приспособяване към изменението на климата и/или смекчаване на действието му, които ще дадат тласък на развитието на местните икономики;

Обща селскостопанска политика

44. подчертава колко е важно да се подпомага взаимодействието между градовете и селата, както и съвместната им развойна дейност, например по отношение на енергийната ефективност, екологосъобразния обществен транспорт, обезпечаването на екологичните услуги и управлението на водите чрез интегриран подход;

45. счита, че общата селскостопанска политика следва да предвижда възнаграждение за земеделските стопани и управителите на поземлена собственост срещу създадените от тях обществени блага под формата на произведена възобновяема енергия, опазване на райони, имащи значение като погълтители на въглерод, намалени емисии на парникови газове и адаптация към изменението на климата;

46. смята, че има неизползвани възможности за увеличаване на обвързаността на средствата с проблемите на околната среда или за повишаване на екологичната ориентация на ОСП (Стълб I и Стълб II на ОСП);

47. подчертава, че Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони (Стълб II на ОСП) продължава да бъде важно средство за подпомагане на земеделските стопани да прилагат новаторски решения и за разнообразяване на селските икономики, от което следва, че настоящата му роля трябва да се разшири, за да обхване и смекчаването на последствията от изменението на климата и адаптирането към тях, и работата по други основни ресурсни предизвикателства, като управлението на водите, биологичното разнообразие и почвите;

Нови инвестиционни механизми

48. повтаря, че вече е приветстван „преразпределянето на неизползваните бюджетни кредити по Глава II на Регламент (ЕО) № 663/2009, които вече могат да се използват от местните и регионалните власти за проекти за устойчива енергия“, и подчертава, че този нов Европейски инструмент за енергийна ефективност следва да се разглежда като важен прецедент, който трябва да се следва в бъдеще;

49. отново обръща внимание върху „тясната връзка, която съществува между плановете за възстановяване на икономиката и инвестициите в енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници в условията на настоящата криза“;

50. подчертава, че тъй като развитието на икономиката с ниски въглеродни емисии и с устойчивост спрямо климатичните изменения на местно и регионално равнище ще подобри конкурентоспособността на Европа като цяло в областта на зелената икономика, следва да бъде възможно това да се съфинансира чрез емитирането от страна на ЕИБ на облигации за финансиране на проекти;

51. подкрепя въвеждането на по-ефективни механизми на финансиране, които да стимулират изграждането на публично-частни партньорства. В тази област това би намерило израз в нисколихвени/безлихвени заеми, банкови гаранции, местни револвиращи фондове и други новаторски финансови инженерингови инструменти, които, в съответствие с принципа на допълняемостта, следва да се използват в комбинация с финансирането, осигурявано на местно и регионално равнище по линия на структурните фондове;

52. подкрепя идеята, че следва да бъде осигурен нов източник на финансиране чрез предоставяне на поне една трета от приходите от системата за търговия с емисии на местно и регионално равнище. Точният принцип на разпределение на приходите трябва да бъде определен от всяка държава-членка в рамките на националната ѝ стратегия за климата, за да се вземе съответно предвид твърде различното в отделните държави-членки разпределение на отговорностите за опазване на климата. Комитетът призовава за увеличено прилагане в цяла Европа на данъка върху въглеродните емисии, както и за това местното и регионалното равнище да получават нови финансови средства в съответствие със споменатата по-горе рамка; като се има предвид, че засега градовете и регионите не се възползват достатъчно от съществуващите пазари на въглерод, силно подкрепя призива на ОИСП към местните и регионалните власти да разработят свои проекти за намаляване на емисиите на парникови газове, финансирани чрез схемата за търговия с емисии;

Брюксел, 30 юни 2011 г.

Председател
на Комитета на регионите
Mercedes BRESSO

Становище на Комитета на регионите относно „Закрила и развитие на историческите езикови малцинства в рамките на Договора от Лисабон“

(2011/C 259/06)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- акцентира върху положителното въздействие, което малцинствените езици и езиковото многообразие в Европа оказват както по отношение на социалната и културната сфера като цяло, така и по-специално на хората и общността, към която принадлежат, като освен това допринасят за стимулиране на творчеството и иновациите в рамките на насърчването на всяко културно наследство, което допринася и за икономическото развитие;
- подчертава нарастващата чувствителност към този въпрос в Европа, която личи и от развитието на общностното право, по-специално Договора от Лисабон, който поставя зачитането на богатството на културното и езиковото многообразие сред основните елементи, които трябва да се запазят и развиват в европейското културно наследство, и Хартата на основните права, която забранява всякаква форма на дискриминация въз основа на езика или принадлежността към национално малцинство;
- изтъква основната си роля като асамблея, в която могат да се събират и разпространяват „добрите практики“ за защита и популяризиране на малцинствените езици и, в по-широк смисъл, на културата на всяко езиково малцинство като израз на европейския културен плурализъм в интерес на всички исторически езикови малцинства;
- накрая, изразява желание Комисията и Съветът в по-голяма степен да осъзнаят необходимостта от засилена правна основа, която да предоставя възможност за конкретна и подходящо финансирана политика за езиковите малцинства.

Докладчик Luciano CAVERI (IT/АЛДЕ), член на Съвета на автономен регион Valle d'Aosta

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Общи бележки

1. отбелязва на първо място, че в Европейския съюз има голям брой исторически езикови и национални малцинства (наричани също местни или традиционни), които се изразяват на език, различен от този на държавата, към която принадлежат;

2. припомня, че в съответствие с принципа на субсидиарност във всички държави-членки на ЕС равнищата на местна и регионална демокрация играят все по-значителна роля за защита и насърчаване на това културно многообразие, например в сферата на образованието от всички видове и равнища, на културата и медиите, както и на регионалното развитие;

3. акцентира върху положителното въздействие, което малцинствените езици и езиковото многообразие в Европа оказват както по отношение на социалната и културната сфера като цяло, така и по-специално на хората и общността, към която принадлежат, като освен това допринасят за стимулиране на творчеството и иновациите в рамките на насърчаването на всяко културно наследство, което допринася и за икономическото развитие;

4. посочва, че през последните десетилетия се наблюдава постепенно обогатяване на правните инструменти за запазване и развитие на така наречените малцинствени езици със средствата на международното право като Декларацията на ООН от 1992 г. за правата на лицата, принадлежащи към национални или етнически, религиозни и езикови малцинства и многобройните декларации, конвенции и препоръки на Организацията за образование, наука и култура към ООН (ЮНЕСКО) от нейното създаване до последната Конвенция за опазване и насърчаване на многообразието от форми на културно изразяване от 2005 г.;

5. приветства по-специално важната роля, която Съветът на Европа винаги е изпълнявал в областта на езиковата политика, по-специално посредством Европейската харта за регионалните или малцинствени езици от 1992 г., която има основополагащо значение, и Рамковата конвенция за защита на националните малцинства от 1995 г.;

6. отбелязва също така неотдавнашната резолюция на Конгреса на местните и регионалните власти на Съвета на Европа от 18 март 2010 г. (301/2010) относно „Малцинствените езици – принос за регионалното развитие“, в която се посочва положителният принос на тези езици за регионалното развитие;

7. подчертава нарастващата чувствителност към този въпрос в Европа, която личи и от развитието на общностното право, по-специално Договора от Лисабон, който поставя зачитането на богатството на културното и езиковото многообразие сред основните елементи, които трябва да се запазят и развиват в европейското културно наследство, и Хартата на основните права, която забранява всякаква форма на дискриминация въз основа на езика или принадлежността към национално малцинство;

8. отбелязва, че още преди системата за защита да бъде подсилена с тази правна основа, различните общностни институции признаха, че в действащите договори (достиженията на правото на Общността) вече присъстват елементи на такава защита, както показва процесът на разширяване, при който критериите от Копенхаген изискваха активни политики за защита на езиковите малцинства, отчасти и в резултат на еволютивното тълкуване на тези въпроси от Съда на ЕС;

9. все пак припомня, че въпреки че развитието на правото дава възможност за по-силна защита, като, разбира се, се зачитат конституционните принципи на отделните държави-членки, то все още не предоставя достатъчно правно основание за Комисията, което да оправдава наличието на конкретни бюджетни редове за историческите езикови малцинства;

10. подчертава усилията, които различните институции, включително КР, полагат за защита на многоезичието в политическата дейност и административната работа, включително чрез постепенно въвеждане на малцинствените езици, както показва споразуменията с Испания и Обединеното кралство;

11. оценява положително сътрудничеството на Комисията с различните организации, които работят на територията на ЕС в подкрепа на езиковите малцинства, и посочва обширната дейност, извършена от Мрежата за насърчаване на езиковото многообразие (NPLD), и в миналото - сътрудничеството с Европейското бюро за по-малко разпространените езици (EBLUL) преди закриването му и с мрежата Mercator, които в продължение на години се занимаваха с различните въпроси, свързани с малцинствените езици и култури;

12. признава, че днес вече много европейски програми (като примери могат да се посочат Media, Cultura, дейности в подкрепа на МСП, структурни фондове, развитие на новите технологии) финансират мерки в подкрепа на езиковите малцинства, понякога вземайки под внимание политики с широк географски контекст като Стратегията за региона на река Дунав или Конвенцията за защита на Алпите (по която работеше групата „Алпийско пространство“);

13. посочва като отрицателен пример, че проучване, извършено през 2008 г. от Европейския парламент, показва колко е намалял размерът на средствата за езиковото многообразие, съотнесен към нарастващия брой езици в ЕС;

Необходими действия

14. изтъква основната си роля като асамблея, в която могат да се събират и разпространяват „добрите практики“ за защита и популяризиране на малцинствените езици и, в по-широк смисъл, на културата на всяко езиково малцинство като израз на европейския културен плурализъм в интерес на всички исторически езикови малцинства;

15. отправя искане към Европейската комисия да продължи дейността за насърчаване на езиковото многообразие, като подкрепя по различни начини езиковото обучение, включително по малцинствени или регионални езици;

16. призовава органите на Общността да насърчават използването на тези езици в преките контакти между европейските институции и гражданите и като доказателство за близостта на ЕС до историческите езикови малцинства, с особен акцент върху уебсайтовете на институциите на ЕС и онлайн комуникациите;

17. насърчава също равнището на местната и регионалната демокрация чрез информационни кампании да запознава местните общности и останалата част от Европа с правата на езиковите малцинства, както и с богатството и многообразието на тяхната култура;

18. отправя искане към Комисията да подкрепи регионалните и местните институции в Европа за развитието на преподаването чрез материали и инструменти, като обучение на преподавателите, съобразено с нуждите на всяка езикова общност;

19. препоръчва малцинствените и регионалните езици да бъдат напълно интегрирани в политиките, програмите и хоризонталните приоритети на ЕС, по-специално в политиката в сектора на аудиовизуалните средства, образователната политика на всички равнища, културата и езиковото обучение, а също така и в политиката за териториално сътрудничество, регионално развитие, туристическия сектор и обмена между младите хора;

20. предлага на Комисията, а следователно и на Съвета през следващия програмен период малцинствените и регионалните

езици да заемат подобаващо място в рамките на регионалната политика, в следващата рамкова програма за научни изследвания, в програмите „Cultura“ и „Media“, във всички програми в сектора на културата, образованието и обучението и по-специално в Програмата за учене през целия живот (LLP). Това трябва да се отнася и за сектори като структурните фондове, Програмата за цифровите технологии и за всичко, което може да помогне на хората и техните общности да разгърнат своя потенциал;

21. посочва на Комисията необходимостта от обща рамка на различните дейности в подкрепа на историческите езикови общности, която да се обновява периодично (включително и посредством преразглеждане на проучванията „Eurotoposaique“), като една от целите е да се осигурят възможности за обмен и взаимно опознаване в интерес на стабилно културно сближаване в рамките на общия проект за европейска интеграция, според който в „европейския пъзел“ трябва да има значително участие на регионалните и малцинствените езици;

22. накрая, изразява желание Комисията и Съветът в по-голяма степен да осъзнаят необходимостта от засилена правна основа, която да предоставя възможност за конкретна и подходящо финансирана политика за езиковите малцинства.

23. препоръчва държавите-членки, които имат ключова роля в областта на езиковата политика, да обръщат внимание на езиковото многообразие на своята територия с оглед на повишаването на ценността на историческите езикови общности, с оглед на факта, че признаването на културното наследство и всички останали ценности, свързани с тези общности (история, език и културно наследство), допринася за мирното съвместно съществуване и обогатяването на европейската идентичност.

Брюксел, 30 юни 2011 г.

Председател
на Комитета на регионите
Mercedes BRESSO

Становище на Комитета на регионите относно „Програма за нови умения и работни места“

(2011/C 259/07)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- категорично насърчава всички държави-членки да определят количествено измерими национални цели по всички водещи цели от стратегията „Европа 2020“, по-конкретно да определят пряко свързаните с „Програмата за нови умения и работни места“ цели, за да се постигне ефект на по-голяма ангажираност с националните програми за реформи, да се покаже политическа амбиция за изпълнението на тези политики и да може да се извършва прозрачна оценка на ефективността на политиките;
- застъпва се за подход към уменията и работните места, при който: а) се дава право на местните и/или регионалните партньори да проектират действия и да насочват ресурси за посрещане на нуждите на местните и/или регионалните работодатели и да фокусират вниманието върху определени целеви групи от работната сила, и б) се изгражда рамка за координация на услугите там, където се предоставят, и се намират индивидуални решения на местните и/или регионалните проблеми;
- припомня член 174 (ДФЕС) за териториалното сближаване и подчертава необходимостта да се отчита в пълна степен регионалната диференциация, тъй като в рамките на Европейския съюз съществуват значителни разлики, а предизвикателствата, с които се сблъскват регионите в усилията за постигане на целите на стратегията „Европа 2020“, са твърде разнообразни. Тези предизвикателни обстоятелства бяха ясно посочени в Петия доклад за икономическото, социалното и териториалното сближаване: бъдещето на политиката на сближаване (вж. параграф 6 на стр. 3-4);
- призовава да се обърне повече внимание на сроковете за постепенното преустановяване на сегашните мерки, прилагани на пазара на труда във връзка с кризата, и на последиците от това за доверието на пазара, публичните финанси, личните перспективи за заетост на уязвимите работници и цялостното равнище на дългосрочна безработица; смята, че въпросът дали Програмата за нови умения и работни места ще има успешно начало или не, ще зависи от ефективността на и дълготрайното въздействие на антикризисните мерки в подкрепа на пазара на труда по време на икономическата криза. Водещият принцип обаче трябва да бъде, че свързаните с кризата мерки в подкрепа на пазара на труда следва скоро да бъдат прекратени.

Докладчик	Henk KOOL (NL/ПЕС), член на Изпълнителния съвет на град Хага
Отправен документ	Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно Програма за нови умения и работни места: европейският принос за постигане на пълна заетост COM(2010) 682 окончателен

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

1. приветства програмата за нови умения и работни места като една от седемте водещи инициативи на стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж; отчита, че тя се допълва от други водещи инициативи и подчертава, че програмата ще може да бъде осъществена успешно само ако за прилагането ѝ се възприеме последователен, многостепенен и интегриран подход;

2. категорично насърчава всички държави-членки да определят количествено измерими национални цели по всички водещи цели от стратегията „Европа 2020“, по-конкретно да определят пряко свързаните с „Програмата за нови умения и работни места“ цели, за да се постигне ефект на по-голяма ангажираност с националните програми за реформи, да се покаже политическа амбиция за изпълнението на тези политики и да може да се извършва прозрачна оценка на ефективността на политиките;

3. приветства факта, че Комисията на няколко места посочва регионални аспекти на водещата инициатива, но смята, че би трябвало да се отчете в по-голяма степен отчетливата роля, която местните и регионалните власти играят като работодатели, доставчици на услуги и регулаторни органи в насърчаването на растежа и сближаването и при координирането на стратегически партньорства между образователните институции, агенциите за подкрепа на предприятията и предприятията в съответните им региони;

4. застъпва се за подход към уменията и работните места, при който: а) се дава право на местните и/или регионалните партньори да проектират действия и да насочват ресурси за посрещане на нуждите на местните и/или регионалните работодатели и да фокусират вниманието върху определени целеви групи от работната сила, и б) се изгражда рамка за координация на услугите там, където се предоставят, и се намират индивидуални решения на местните и/или регионалните проблеми;

5. освен това смята, че във водещата инициатива са изложени редица предложения за действия, които биха допринесли за по-силно местно/регионално измерение на програмата, желае да насърчи европейските институции и държавите-членки да подкрепят действия във връзка с местни стратегии за квалификация, поднационално измерение на Панорама на уменията в ЕС, местни мерки за интеграция в работната сила на онези, които срещат сериозни затруднения при намирането на работа, като например мигрантите, местни действия за преждевременно напусналите училище, стратегии за езиковата и математическата

грамотност на възрастни и за учене през целия живот, осигуряване на условия за създаване на работни места, социален диалог на местно и/или регионално равнище за политиките по труда и заетостта, регионални центрове за високи постижения за работните места на бъдещето, както и действия за бъдещото осигуряване на работници в основни сектори, като напр. здравеопазването;

6. припомня член 174 (ДФЕС) за териториалното сближаване и подчертава необходимостта да се отчете в пълна степен регионалната диференциация, тъй като в рамките на Европейския съюз съществуват значителни разлики, а предизвикателствата, с които се сблъскват регионите в усилията за постигане на целите на стратегията „Европа 2020“, са твърде разнообразни. Тези предизвикателни обстоятелства бяха ясно посочени в Петия доклад за икономическото, социалното и териториалното сближаване: бъдещето на политиката на сближаване⁽¹⁾, по-конкретно:

(а) по-малко от един на три региона е постигнал равнище на заетост от 75 %, а за почти един от пет региона заетостта е на равнище под 65 %;

(б) в над 20 % от регионите 40 % или повече от населението е с ниска степен на завършено образование;

(в) по-малко от един от шест региона е постигнал целта за равнище на завършено образование от третия цикъл;

(г) равнищата на участие в учене през целия живот са най-различни, като при над 22 % от регионите равнището на участие е много ниско - 5 % или по-малко;

(д) населението застарява бързо и коефициентът на зависимост на възрастни хора нараства.

7. подчертава, че провежданите навсякъде в ЕС политики за цялостно подобряване или националните цели, които нямат никакво или почти никакво отношение към териториалния аспект, потенциално могат да имат отрицателно въздействие върху някои региони и призовава Европейската комисия и държавите-членки да обмислят последствията от този подход, особено за регионите със сериозни структурни слабости;

8. отбелязва огромното разминаване в степените на участие в ученето и обучението през целия живот на регионално равнище в целия Европейски съюз и изразява загриженост, че въпреки

⁽¹⁾ COM(2010) 642 (9.11.2010 г.)

хилядите поставяни през годините в тази връзка цели, все още е невъзможно в голяма степен да се гарантира, че изоставащите държави-членки и региони ще успеят да постигнат средните за ЕС стойности;

9. изразява съжаление, че представянето на водещата инициатива във връзка с Програмата за нови умения и работни места не е съпътствано от оценка на въздействието на предложените мерки върху бюджета;

10. призовава да се обърне повече внимание на сроковете за постепенното преустановяване на сегашните мерки, прилагани на пазара на труда във връзка с кризата, и на последиците от това за доверието на пазара, публичните финанси, личните перспективи за заетост на уязвимите работници и цялостното равнище на дългосрочна безработица; смята, че въпросът дали Програмата за нови умения и работни места ще има успешно начало или не, ще зависи от ефективността на и дълготрайното въздействие на антикризисните мерки в подкрепа на пазара на труда по време на икономическата криза. Водещият принцип обаче трябва да бъде, че свързаните с кризата мерки в подкрепа на пазара на труда следва скоро да бъдат прекратени;

11. изисква да се създадат механизми, както на равнището на ЕС, така и на държавите-членки за координиране на усилията за постигане на целите на Програмата за нови умения и работни места и другите водещи инициативи, по-конкретно водещите инициативи „Младеш в движение“ и „Платформа срещу бедността“;

Нов импулс за съчетаването на гъвкавост и сигурност

12. приветства факта, че Европейската комисия признава, че при либерален пазар на труда при високи равнища на структурна безработица за справяне с безработицата не са достатъчни само мерки за предлагане на работна сила, а че към тях трябва да се прибавят и действия, насочени към стимулиране на търсенето на работна сила, но призовава за по-добро балансиране на тези два елемента от предписаните политики;

13. признава, че трябва да бъдат укрепени националните механизми, уреждащи съчетаването на гъвкавост и сигурност, и те да се адаптират към новия социален и икономически контекст, приветства включването на насоките за гъвкавост и сигурност в работата на Съвета и припомня на Комисията, че социалните партньори би трябвало да се привличат винаги, когато се обсъждат промени с потенциално отражение върху пазара на труда; призовава Комисията да опише по-подробно по какъв начин предложените промени в отворените договорни споразумения ще се отразят на сигурността на работните места, на съществуващите трудови права, работното време и видовете организация на работата;

14. припомня, че Европейският съюз катализира прогресивни промени в националното трудово законодателство посредством предишни свои директиви; подчертава значението на запазването на тези стандарти; счита обаче, че са необходими непрекъснати усилия и насърчаване на структурната промяна с цел постигане на по-голяма социална стабилност;

15. подкрепя акцента, поставен от Европейската комисия върху ключовата роля на МСП за създаването на работни места и икономическата конкурентоспособност, и припомня

препоръките, които е изразил в становищата си относно „Small Business Act“⁽²⁾, по-специално по отношение на достъпа до финанси и прилагането на принципа „мисли първо за малките“;

16. напомня за неравномерния напредък и разнопосочното тълкуване в държавите-членки на редица от съществуващите директиви на ЕС за заетостта при транспонирането им в законодателството на държавите-членки, в резултат от което не съществува единен за ЕС пазар на труда; същевременно констатира, че правото на Комисията да получава от държавите-членки доклади за постигнатия напредък при транспонирането на законодателството на ЕС в националното право гарантира, че националните различия не излизат от определени рамки. За да се получи обща представа за значението на тези разлики, предлага в държавите-членки да се направят сравнителни анализи на прилагането на някои от директивите;

Предоставяне на хората на уменията, необходими за започване на работа

17. потвърждава направената от Европейската комисия кратка и ясна оценка на основните предизвикателства пред пазара на труда на Европейския съюз; изразява съгласие с констатациите, че не съществуват достатъчно подходящи умения, които да отговорят на бъдещото търсене на пазара на труда, че не е достатъчно търсенето и предлагането на възможности за обучения на конкретни равнища на квалификация и че е необходимо по-добре да се съчетават и управляват уменията и опита на работниците мигранти;

18. предупреждава, обаче, че понастоящем Европейската комисия тълкува твърде тясно въпроса за квалификацията и изглежда недооценява предизвикателствата, поставени от управлението на изменящия се отраслов състав на икономиката и последиците за възрастовите и половите групи и за хората с увреждания, както и от сертифициране на предишен опит при официализиране на уменията, свързани с разрастващите се основни сектори на заетост като помощните професии в здравеопазването, от признаването на растящия дял на по-възрастни работници и свързаните с това въпроси за непрекъснато подобряване на квалификацията им, от управлението на безработицата сред гражданите на трети държави, която е на двойно по-високо равнище от тази сред гражданите на отделните държави-членки, и от признаване на необходимостта от конкретен набор от политики за справяне с нарастващия брой младежи, които нито работят, нито учат и нито се обучават;

19. смята, че Европейската комисия трябва да постави по-голям акцент върху необходимостта от предоставянето на услуги в по-голяма степен по места и върху стратегическото планиране по отношение на профилирането на пазара на труда, прогнозирането и определянето на индустриалната политика и по-голямото персонализиране на концепциите и планирането на преките интервенции съвместно с местните работодатели, социални партньори и служби за заетост в области, свързани с предоставянето на подкрепа на предприятията, и проактивни механизми за ранно определяне на нуждите от квалификация на работниците във фирми, заплашени от закриване;

⁽²⁾ CdR 246/2008 fin.

20. подкрепя концепцията за изготвяне на „Панорама на уменията в ЕС“, чрез която да се подобри прозрачността за търсещите работа, за работниците, предприятията и/или обществените институции, но смята, че е необходимо този инструмент да има една в по-голяма степен съобразена с местните условия форма в допълнение към събираната на национално равнище информация, особено в държавите-членки с много силно централизирани административни системи. Именно на поднационално равнище може да се събира най-точната и навременна информация за регионалните пазари на труда и точно там местните и регионалните власти могат да изпълняват важна роля за определяне на областите, в които има разминаване между търсената и предлаганата квалификация, за предоставянето на подходящи програми за преквалификация и професионално обучение и за насърчаване на инвестициите в отговор на местното търсене;

21. подкрепя развитието на по-силни връзки между бизнеса и университетите и в частност включването във всички университетски програми на учебни стажове, носещи кредитни точки, за да се подобрят техническите, делови и други неспециализирани умения на абсолвентите, както и да се повиши тяхната пригодност за заетост на съвременния трудов пазар;

22. смята, че цифровата грамотност и цифровите умения следва да бъдат ключов елемент от бъдещото предвиждане и набелязване на уменията и че инвестирането в инфраструктурите на ИКТ трябва да бъде придружено от съответните схеми за повишаване на цифровите умения на работната сила, особено в групите на нискоквалифицираните, уязвимите и безработните;

23. предвид факта, че 2011 г. е Европейска година на доброволството, предлага в „Програмата за нови умения и работни места“ да се отдели място на стойността на доброволството при разширяването на обхвата на уменията на дадено лице; настоява съществуващите схеми за сертифициране и признаване на уменията, знанията и опита, придобити чрез доброволческа дейност, да бъдат обвързани със схемата за единна автобиография в ЕС (Europass CV) с цел улесняване на признаването в целия ЕС на подходящия опит в областта на доброволството и на пригодността за заетост;

24. смята, че трябва изрично да се признае, че вече много местни и регионални власти предлагат услуги за наставление и консултиране, както и за стимулиране и подпомагане на предприятията, особено на МСП, и да се подчертае и допълнително да се подкрепя тяхната роля за съинвестиране и улесняване на връзките между научните и бизнес средите.

Програма на ЕС за насърчаване на трудовата мобилност

25. отбелязва, че само 15 % от мобилността на пазара на труда се дължи на вътрешно за ЕС трансгранично движение и че делът на мигрантите в трудоспособна възраст, пристигащи от трети държави, е два пъти по-голям от дела на мигрантите от други държави-членки. Счита, че трябва да се приветства предложението на Европейската комисия за набелязването на профила от умения на гражданите на трети държави, и подчертава, че би трябвало да се постави акцент върху соци-

алната и икономическата интеграция и да се привлекат националните, регионалните и местните власти. В случай че бъде изготвен такъв профил, следва обаче да се избере много внимателен подход и да се гарантира личната неприкосновеност;

26. отбелязва, че Европейската комисия подкрепя мобилността на работната сила като механизъм за коригиране на пазарните дисбаланси между регионите, но отбелязва, че това има отражения върху принципа на териториално сближаване; призовава за повече внимание към ефекта „изтичане на мозъци“ и неравномерното влияние от мобилността на работната сила върху регионите на произход и приемащите региони. В изпълнение на тази политика има опасност краткосрочните ползи за общото равнище на заетостта в ЕС да доведат до увеличение на по-дългосрочните разходи в някои отдалечени райони. В крайна сметка призовава за провеждането на сериозен дебат сред държавите-членки и съставните им региони за опита с миграцията и за последиците за потенциала за дългосрочен растеж на отделните региони;

Подобряване на качеството на труда и на условията на труд

27. приветства предложението за предприемането на мащабна оценка на достиженията на правото на ЕС към момента в областта на качеството на работата и условията за труд, но призовава Европейската комисия да включи в разсъжденията си и неравномерното прилагане от държавите-членки на директивите на ЕС към момента;

28. подчертава, че в момента местните и регионалните власти в редица държави-членки на ЕС провеждат значителни програми за рационализация и затыгане на бюджетите, и отбелязва, че е възможно властите да се сблъскат с трудности при управлението им едновременно с далновидна програма за отношението към работниците. Съществува обезпокоителна възможност местните и регионалните власти в опита си да поддържат качеството на основните услуги за гражданите с по-малко финансови и човешки ресурси да имат затруднения да спазват директивата за работното време. Само нарастването на производителността вероятно ще бъде недостатъчно, за да се изпълнят целите за обем на услугите и неизбежно ще има натиск по-малко служители да работят на по-дълъг работен ден. Щом се постигнат реалистични подобрения в производителността, може да се очаква постигането на компромис между по-малкото човешки ресурси и обема на предлаганите услуги. Местните и регионалните власти трябва да бъдат подкрепяни, за да дават пример за спазване на правилата за трудова заетост, както и да бъдат насърчавани да приемат реалистични цели за качество на предлаганите услуги;

29. отбелязва, че държавите-членки запазват контрол над законодателното прилагане на тези защитни разпоредби, но предлага ЕС да създаде инструмент за събиране и разпространяване на информация, особено по отношение на прилагането на правилата за здравословни и безопасни условия на труд – „Инструмент за съблюдаване на здравословни и безопасни условия на труд“, който да позволи обменянето на информация за аномалии при прилагането в държавите-членки;

30. отбелязва, че в „Програмата за нови умения и работни места“ се споменава явлението „работещи бедни“, но за съжаление не се дават конкретни предложения за качествена работа, устойчива заетост и подходящи доходи с цел директно решаване на този траен проблем;

Подпомагане на създаването на работни места

31. поддържа мнението, че МСП ще бъдат двигателът на бъдещия ръст на заетостта, че ще има нужда от по-високи равнища на предприемаческа активност в икономиката на ЕС, която да подкрепя нарастващото население в трудоспособна възраст и за да се отгласнат някои региони от голямата си зависимост от преки чуждестранни инвестиции, но призовава за по-широк подход към обучението по предприемачество и адаптиране към новия отраслов състав на икономиката. Върху обучението по предприемачество трябва да се постави по-голям акцент в образователните системи, както и то да намери място в квалификацията и преквалификацията на по-възрастните работници, в обществените и в частния сектор, за да се насърчи въвеждането на повече новаторство в съществуващите работни места;

32. приветства акцентиранието върху принципа „мисли първо за малките“, който би трябвало да се прилага към всички стълбове на водещите инициативи; подчертава също така, че трябва да се подкрепят не само новосъздадените, новите малки и средни предприятия и високотехнологичните предприятия, но и тези, които са в процес на развитие и реструктуриране, за да се гарантира дългосрочната устойчивост на всички предприятия;

33. изразява съгласие с това, че трябва да се правят по-големи усилия за извеждането на работни места от неформалния във формалния сектор и подчертава, че за да се постигне това, ще е необходимо регламентиране на определени домашни дейности и грижи; призовава Европейската комисия да изготви предложение относно подробностите за видовете стимули, за да се постигне това колкото се може по-скоро;

34. счита, че чрез обществените поръчки публичните власти могат също да допринесат за наемане на работа на трайно безработни, на хора с увреждания и на стажанти. Властите могат например да уточнят в тръжните документи, че предприятието, което спечели поръчката, трябва да отдели определен процент от стойността на поръчката за наемането на лица от тези целеви групи. Понастоящем не се използват достатъчно съществуващите възможности. Във връзка с това Комитетът препоръчва, в съответствие със становището си относно модернизиранието на политиката на ЕС в областта на обществените поръчки, да се призове за повече внимание в рамките на ЕС към социалните търгове и насърчаване на заетостта на трайно безработните, хората с увреждания и стажантите при изпълнението на обществени поръчки;

Финансови инструменти на ЕС за нови умения и работни места

35. би приветствал по-голяма яснота относно начина, по който целите на водещата „Програма за нови умения и заетост“ ще бъдат заложили в съответните програми на ЕС през настоящия програмен период, но предупреждава на този етап да не се правят радикални промени в оперативните програми в процес на изпълнение;

36. подкрепя призива за по-добро използване на фондовете на ЕС и по-голямо взаимодействие между тях, както е предложено в Прегледа на бюджета⁽³⁾, в подкрепа на целите на Програмата за нови умения и работни места. Смята обаче, че това може да се постигне най-добре посредством:

ориентирани към местните условия подходи – подобрена координация между отрасловите и териториалните политики посредством подход за използване на множество фондове (Обща стратегическа рамка) и по-конкретно по-силно изразено териториално измерение на ЕСФ (което се осъществява чрез широки национални програми само в някои държави-членки); Държавите-членки и регионите трябва да останат достатъчно гъвкави при определянето на своите приоритети и да изготвят комбинации от подходящи политики в отговор на националните/регионалните специфики;

подход за многостепенно управление – приветства се създаването на Договори за партньорство за инвестиции и развитие, за да се осигури по-голям синхрон между целите на „Европа 2020“ и амбициите на политиката на сближаване. Тези договори следва да бъдат разработени съвместно с всички равнища на управление, за да се гарантира, че регионалното планиране няма да се превърне просто в инструмент, определен от националните приоритети;

ориентиран към резултатите подход – наблюдение на напредъка спрямо количествени и качествени показатели в подкрепа на оценката и определянето на политики. Това би позволило укрепването на действията за постигане на приоритетите и би направило връзка със специфичните за дадена страна препоръки в рамките на „Европа 2020“ (член 148 от ДФЕС). За да се постигне това, трябва да се разработи обща рамка за оценка на въздействието на равнището на ЕС;

37. би приветствал обсъждането на по-силни връзки между задълженията за докладване по стратегията „Европа 2020“, националните програми за реформи и програмите за политиката на сближаване, с цел избягване на дублирането и постигане на по-ефективни резултати;

38. признава необходимостта от по-добро използване на фондовете на ЕС за завършване на реформите в областите заетост, образование и обучение, но отхвърля предложенията за прилагане на договорно задължителни „условия“ за финансиране, тъй като не трябва да има ошетяваща взаимовръзка между правото на даден регион да се ползва от фондове за политиката на сближаване и ефективността на институциите и макроикономическите политики на държавите-членки;

39. посочва, въз основа на опита в използването на фондове като Европейския фонд за приспособяване към глобализацията (ЕФПГ), че е необходима по-добра координация между всички фондове на ЕС по въпросите на уменията и работните места;

(3) COM(2010) 700, 19.10.2010 г.

40. желае да подпомага Европейската комисия при наблюдението на изпълнението на стратегията „Европа 2020“ и водещите ѝ инициативи от местните и регионалните власти чрез Платформата за наблюдение на стратегията „Европа 2020“.

Брюксел, 1 юли 2011 г.

Председател
на Комитета на регионите
Mercedes BRESSO

Становище на Комитета на регионите относно реформа на правилата на ЕС за държавните помощи относно услугите от общ икономически интерес

(2011/C 259/08)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- подчертава отново, че преразглеждането на законодателния пакет за държавните помощи под формата на компенсация за обществени услуги трябва да бъде извършено при най-стриктно зачитане на принципа на субсидиарност и така, че да гарантира свобода на избора и на управлението от страна на местните и регионалните власти по отношение на правилата за организация, финансиране и упражняване на техните прерогативи в областта на обществените услуги;
- подчертава, че за да се използва на практика широкото поле за действие, с което местните и териториалните власти трябва да разполагат съгласно Договора от Лисабон, се изисква правна основа от вторично законодателство, която чрез набор от определения да гарантира на местните и регионалните власти възможно най-гъвкаво прилагане на конкурентното право по отношение на услугите от общ икономически интерес;
- отхвърля въвеждането на оценка на икономическата ефективност на компенсациите за УОИИ от страна на Комисията;
- счита, че е целесъобразно да се отчетат също и други обективни критерии, които неутрализират *a priori* всеки риск от въздействие върху вътреобщностната търговия, нарушаване на правилата за конкуренция или кръстосани субсидии като ограничена териториална конкуренция за някои оператори поради разрешителни режими, ограничен предмет на действие на някои оператори, публични или частни, създадени изрично за доставка на конкретна обществена услуга на дадена територия, които нямат никаква търговска дейност на пазара, нестопанския характер на някои социални предприятия;
- предлага на Комисията прагът на минималната помощ (*de minimis*) да бъде повишен конкретно за компенсациите за обществена услуга до 800 000 евро за период от една година, така че да се изключат от проверките за държавни помощи всички местни обществени услуги, които се основават на местна мрежа от сдружения и местни социални микропредприятия.

Главен докладчик	Karl-Heinz LAMBERTZ (BE/ПЕС), министър-председател на Немскоговорящата общност в Белгия
Отправен документ	Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Реформа на правилата на ЕС за държавните помощи относно услугите от общ икономически интерес COM(2011) 146 окончателен

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. приветства решението на Комисията да започне обсъждане със заинтересованите страни и институциите за преразглеждането на законодателния пакет за държавните помощи под формата на компенсации за обществените услуги, въз основа на заключенията в своя доклад за оценка, изготвен след обширна консултация с държавите-членки и многобройни заинтересовани страни;

2. счита, че това преразглеждане е политическа инициатива от голямо значение за местните и регионалните власти и за гражданите, защото трябва да има за цел да определи нови, ясни и съразмерни правила за съответствие на начините на финансиране на обществените услуги с вътрешния пазар, да внесе правна сигурност и предвидимост, необходими за развитието на обществените услуги в Съюза и за ефективно задоволяване на основните нужди на европейските граждани;

3. отбелязва с интерес, че преразглеждането на този законодателен пакет се вписва в рамките на по-обширните цели на Комисията в областта на обществените услуги и на вътрешния пазар и по-конкретно на предложение № 25 от „Акта за единния пазар“⁽¹⁾ до края на 2011 г. да се приеме съобщение и мерки за обществените услуги, като подчертава, че ЕС и неговите държави-членки трябва да гарантират, че обществените услуги се осъществяват по-лесно на съответното равнище, придържат се към ясни правила за финансиране, са с най-добро качество и на практика са достъпни за всички;

4. подчертава отново, че преразглеждането на този законодателен пакет трябва да бъде извършено при най-стриктно зачитане на принципа на субсидиарността и трябва да гарантира свобода на избора и на управлението от страна на местните и регионалните власти по отношение на правилата за организация, финансиране и упражняване на техните прерогативи в областта на обществените услуги, съгласно националните и регионалните законодателни разпоредби;

⁽¹⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, до Съвета, до Икономическия и социален комитет и до Комитета на регионите – За Акт за единния пазар – За изграждане на високо конкурентна социална пазарна икономика – 50 предложения с оглед подобряване на условията на работа, предприемачество и търговия за всички нас, COM(2010) 608 окончателен.

5. твърди, че местните и регионалните власти имат законно право да участват активно в процеса на преразглеждане на законодателния пакет, тъй като са близо до гражданите и участват ежедневно в определянето, организацията, финансирането и доставката на обществени услуги, за задоволяване на основните нужди, все по-развиващи се и разнообразни, изразявани от гражданите по местата, където живеят, било то в областта на заетостта, жилищното настаняване, транспорта, образованието, здравеопазването, грижата за малките деца, но и за нуждаещи се възрастни хора, култура, спорт, развлечения и др.;

6. приветства признаването от страна на Комисията на основната роля на обществените услуги в споделените ценности на Съюза съгласно разпоредбите на член 14 от ДФЕС. От основно значение е държавите-членки, както и местните и регионалните власти да могат да гарантират на своите граждани достъп до определени основни услуги от общ интерес при подходящи условия. Тези услуги укрепват социалното и териториалното сближаване, подобряват благосъстоянието на гражданите, играят роля в преразпределението, борбата с неравенството и гарантирането на социалната справедливост и оказват значителен принос за развитието на ЕС в духа на стратегията „Европа 2020“; по този въпрос европейската политика относно обществените услуги зависи също от прилагането на член 9 от ДФЕС;

7. ето защо посочва, че развитието на качествени услуги от общ икономически интерес следва да бъде постоянен и хоризонтален приоритет на Комисията; във връзка с това смята също така, че Комисията би трябвало в рамките на стратегията „Европа 2020“ изрично да отреди водещо място на услугите от общ икономически интерес и по-специално на социалните услуги от общ интерес, тъй като те са от съществено значение за постигане на заявените цели; изразява освен това съжаление, че Комисията не е пожелала да ги включи сред 12-те основни приоритета за възстановяване на единния пазар, въпреки че от друга страна признава тяхната ключова роля в борбата срещу недоволството на гражданите от единния пазар;

8. одобрява гледната точка на Комисията, според която настоящата реформа на правилата за държавни помощи за услуги от общ икономически интерес трябва да се стреми да укрепва приноса на тези услуги за икономическото възстановяване на ЕС и за възстановяването на обществената структура;

9. припомня, че днес гражданите повече от всякога се нуждаят от качествени и достъпни услуги от общ икономически интерес, за да преодолеят икономическите и социалните последици от кризата; в тази връзка смята, че прилагането на започнатите от държавите-членки програми за реформа и борба срещу публичните дефицити не бива да води до ограничаване на обхвата и качеството на предоставяните или на финансираните услуги като услуги от общ икономически интерес;

10. призовава да се приемат по-балансиран разпоредби, по-добре адаптирани към естеството на обществената услуга, към нейното местно, трансгранично или общностно измерение, към разнообразието от начини на организация и мрежи на действащите в тази област лица, съответстващи на действителното равнище на риска за отражение върху вътреобщностната търговия и действително нарушаване на правилата за конкуренция в рамките на вътрешния пазар;

Съобразяване с новостите в Договора от Лисабон в областта на обществените услуги при преразглеждането на законодателния пакет за държавните помощи

11. споделя анализа на Комисията на новите разпоредби на Договора от Лисабон в областта на обществените услуги в качеството им на споделени ценности на Съюза и по-конкретно: *високо ниво по отношение на качество, безопасност и достъпност, равно третиране и насърчаване на универсалния достъп и на правата на ползвателите*; както и *голямата дискреционна власт на националните, регионалните и местните органи за предоставяне, възлагане и организиране [на УОИИ]*;

12. подчертава, че член 14 от ДФЕС, който се отнася до разпоредби за общо приложение на Договора предоставя ново правно основание на Европейския парламент и на Съвета да приемат с регламенти принципи и условия, по-специално икономически и финансови, които биха позволили на услугите от общ икономически интерес да изпълняват своите задачи;

13. припомня на Комисията, че тя има монопола да предложи на ЕП и на Съвета да приложат на практика този значим демократичен напредък, съдържащ се в член 14 от Договора от Лисабон, и че ако не го използва, носи цялата политическа отговорност;

14. във връзка с това съжалява, че по този начин Комисията принуждава Съда на Европейския съюз да се произнася, въз основа на конкретни случаи, по въпроси, които заслужава да бъдат изяснени от законодателя съгласно принципа на демократичната отговорност и в духа на договора от Лисабон;

15. припомня, че протокол № 26 за услугите от общ интерес признава едновременно спецификата и разнообразието на обществените услуги, както и приоритетната компетентност на държавите-членки и на местните и регионалните власти за доставка, изпълнение, финансиране и организация на тези услуги;

16. подчертава все пак, че за да се използва на практика широкото поле за действие, с което местните и териториалните власти трябва да разполагат съгласно Договора от Лисабон, се изисква правна основа от вторично законодателство, която чрез набор от определения да гарантира на местните и регионалните власти възможно най-гъвкаво прилагане на конкурентното право по отношение на услугите от общ икономически интерес;

17. припомня, че съгласно разпоредбите на член 106, параграф 2 от ДФЕС, предприятията, които са натоварени с функцията да оказват услуги от общ икономически интерес се подчиняват на разпоредбите за конкуренцията и в частност на правилата за забрана и контрол на държавните помощи, доколкото прилагането на тези правила не пречатства юридически или фактически изпълнението на специфичните задачи, които са им възложени от публичните национални, регионални и местни власти;

18. потвърждава, че условията за достъп до компенсации за нетните разходи за изпълнение на обществените услуги от предприятията, които са натоварени да ги извършват, е необходимо икономическо и финансово условие за изпълнение на техните задачи, възложени им от публичните власти, още повече в този период на икономическа и финансова криза, в която обществените услуги изпълняват жизнено важна роля за автоматично стабилизиране и защита на най-уязвимите европейски граждани, като по този начин спомагат за ограничаване на социалните последици от кризата;

Ефективно разпределение на публичните средства, икономическа ефективност на компенсациите за обществени услуги и производителност на обществените услуги в условията на икономическа и бюджетна криза

19. държи да припомни на Комисията, че местните и регионалните власти винаги са се стремили да задоволяват нуждите на гражданите по места и да следват изменението им с времето и за целта полагат усилия в ежедневно им управление да използват по най-добрия начин обществените средства, за да гарантират качество, достъпност, безопасност и непрекъснатост на обществените услуги на територия, за която са отговорни, че настоящата криза постави по-остро изискването за ефективност, което е част от тяхната първостепенна политическа отговорност към гражданите-избиратели;

20. държи да подчертае в този контекст, че развитието на публично-публичното сътрудничество чрез обединяване на средствата има голям потенциал за увеличаване на ефективността на публичните средства и за модернизация на обществените услуги в отговор на новите нужди на гражданите по места;

21. отхвърля въвеждането на оценка на икономическата ефективност на компенсациите за услугите от общ икономически интерес от страна на Комисията; според КР нито член 106, нито едностранно решение, нито директива на Комисията въз основа на разпоредбите на неговия параграф 3 представляват достатъчно правно основание за такава законодателна инициатива;

22. във връзка с това посочва, че измерването на икономическата ефективност на компенсациите за обществена услуга може във всеки случай да бъде само един от компонентите на по-широка рамка за оценка на качеството на обществените услуги, която трябва да включва чисто качествени показатели (достъпност, непрекъснатост на услугата, време за отговор, удовлетвореност на клиентите и др.), а не само икономически, и само по себе си не може да оправдае намаляване на обхвата на предоставяната услуга;

23. потвърждава категорично, че мандатът на Комисията в качеството ѝ на европейски орган за конкуренция не включва по никакъв начин условията за ефективно предоставяне на публични средства от публичните власти на държавите-членки, нито условията за ефективен принос на обществените услуги за икономическото, социалното и териториалното сближаване в Съюза, за растежа и заетостта, съображения, които излизат извън рамките на прилагането на принципа на забрана на всякаква свръхкомпенсация, която може да наруши правилата за конкуренция в рамките на вътрешния пазар;

24. припомня, че този изключителен мандат на Комисията, който тя упражнява под контрола на Съда на Европейския съюз, се ограничава до това да следи за съответствието на компенсациите за обществени услуги, които не отговарят на условията, посочени от Съда в делото Altmark, и които поради това влизат в режима за забрана и контрол на държавните помощи;

Продължаване на започнатия процес на изясняване на основните понятия, въз основа на които компенсации за обществени услуги се определят като държавни помощи

25. приветства факта, че Комисията смята за необходимо да продължи и да официализира изясняването на основните понятия в областта на прилагането на режима за контрол на държавните помощи за обществените услуги, започнал неформално от няколко години без ангажимент от страна на Комисията, с публикуването на „работен документ“ за най-често задаваните въпроси⁽²⁾, Наръчника за услугите от общ икономически интерес⁽³⁾ и въвеждането на интерактивна информационна система за услугите от общ интерес⁽⁴⁾; приканва Комисията да формализира това изясняване на ключовите недефинирани в Договора понятия чрез предложение за регламент на Съвета и на Европейския парламент, основаващо се на член 14 от ДФЕС, а не чрез тълкувателно съобщение, което ангажира само Комисията;

(²) Често задавани въпроси във връзка с Решение на Комисията от 28 ноември 2005 г. относно прилагането на член 86, параграф 2 от Договора за ЕО за държавните помощи под формата на компенсация за обществена услуга, давана на предприятие, натрупано с извършването на услуги от общ икономически интерес, и на общностната рамка за държавните помощи под формата на компенсация за обществена услуга. Документ, съпътстващ Съобщението относно „Услугите от общ интерес, включващи социални услуги от общ интерес: нов европейски ангажимент“ COM (2007) 725 окончателен SEC (2007) 1516.

(³) SEC(2010) 1545, 07.12.2010 г.

(⁴) http://ec.europa.eu/services_general_interest/index_fr.htm.

26. изразява притеснение от факта, че липсата на законодателно консолидирани определения в областта на обществените услуги в рамките на вътрешния пазар води до априорно включване в преговорите, водени от Европейската комисия, в рамките на Общото споразумение за търговия с услуги (ГАТС) на всички услуги без никакъв оглед на особеността на услугите, задоволяващи общия интерес;

27. предлага интерактивната информационна система за услугите от общ интерес да включва и електронен симулатор, позволяващ на местните и регионалните власти да проверяват категоризирането на помощите;

28. счита, че една от причините, поради които решението на Комисията от 2005 г. беше слабо прилагано от местните и регионалните власти, освен разходите за транзакции, които то предполага, е че действителността по места трудно се вписва в общностните понятия, съдържащи се в това решение, по-конкретно неоперативните понятия като „дейност от икономическо естество“, „предприятия“, „които засягат търговията в рамките на Общността“, „икономическо предимство“, „акт на възлагане“, „средни предприятия, добре управлявани и снабдени с подходящи превозни средства“ или „разумна печалба“;

29. подчертава, че действителната трудност за местните и регионалните власти да възприемат тези понятия се подсилва от факта, че тяхното прилагане спрямо даден вид обществена услуга не е единно, а зависи пряко от избраните организация и правила за сключване на договори, които са различни за различните местни власти, включително в рамките на една държава-членка;

30. отправя искане към Комисията да представи в момента на представянето на своя проект за преразгледано решение европейски индикативен и незадължителен регистър на обществените услуги, определени като такива от държавите-членки и местните и регионалните власти; предлага в този регистър, който би могъл да бъде изготвен със съдействието на Комитета на регионите, да се посочва, в зависимост от вида на организацията, характера на стопанската или нестопанската дейност и да се актуализира ежегодно, така че да покаже нагледно на местните и териториалните власти какво се съдържа в тези понятия, обективните причини да бъдат те класифицирани като дейности със стопански характер или нестопански характер и изменението на тази класификация с времето;

31. отправя искане към Комисията да разшири обхвата на това изясняване като включи споделените ценности на Съюза в областта на обществените услуги, така както са определени в Договора от Лисабон, по-специално *високо ниво по отношение на качество, безопасност и достъпност, равно третиране и насърчаване на универсалния достъп и на правата на ползвателите*, включително една от общите ценности на Съюза – универсален достъп в областта на обществените услуги

със социален характер, във връзка с това съжалява за тенденцията към ограничаване, наблюдавана в някои скорошни решения на Комисията относно съвместимостта на държавните помощи, които се отпускат на организациите за социално жилищно настаняване във все повече държави-членки, и по-специално в решения Е 2/2005 и N 642/2009 относно социалното жилищно настаняване в Нидерландия, в които Комисията, базирайки се единствено на критерия за много ниски прагове на доходите, застрашава принципа за смесване на различните социални слоеве. Приканва Комисията да преразгледа позицията си в понастоящем заведения иск пред Съда на Европейския съюз;

32. потвърждава във връзка с това, че държавите-членки и местните и териториалните власти са тези, които определят специфичните цели на обществените услуги със социален характер, а също и естеството и съдържанието на произтичащите от това задължения за обществена услуга, и следователно Комисията няма правомощия да се намесва в условията за разпределяне на тези социални услуги на домакинствата, нито в определянето на категориите домакинства, чиито основни социални нужди не са задоволени само чрез механизмите на пазара;

33. отправя искане към Комисията да включи в своето разискване и в предложенията си за преразглеждане всички форми на компенсации за обществените услуги, предвид голямата дискреционна власт на местните и регионалните власти да финансират обществените услуги, включително компенсациите под формата на помощи за дългосрочните инвестиции, необходими за финансиране на местна инфраструктура за обществени услуги (болници, социални жилища, центрове за настаняване, културни центрове ...), да не ограничава разбирането си за съвместимост само до годишни субсидии за експлоатация, прехвърляеми от една година в следващата в случай на свръхкомпенсация, и да уточни условията за оценка на липсата на свръхкомпенсация в случай на помощи за дългосрочни инвестиции, по-конкретно недвижими и поземлени инфраструктури;

Разделяне на въпроса за превенцията и контрола на евентуалните свръхкомпенсации от въпроса за избора на процедура за подбор на оператор от страна на обществения орган организатор

34. отправя искане към Комисията да раздели въпроса за превенцията, контрола и възстановяването на евентуални свръхкомпенсации, който произтича от принципа за забрана на държавните помощи и за гарантиране на неподправена конкуренция, от въпроса за условията на сключване на договори и подбор от страна на публичния орган на предприятия, на които може да се възлага управлението на обществена услуга и които, в съответствие с избора на организация от публичния орган, ще произтичат или от общите принципи на договора за недискриминация, еднакво третиране и прозрачност – например, в случай на концесии на услуги или предоставяне на изключителни или специални права, или от разпоредбите на директивата за обществените поръчки;

35. подчертава отново, че процедурата за обявяване на обществена поръчка за избор на едно или повече предприятия, на които да се възложи управлението на обществена услуга, е

само една от възможностите за организиране, която представлява обществена покупка на външни доставки на обществена услуга на съответна цена, а не изключително средство за избягване на квалифицирането като държавна помощ;

36. приканва Комисията ясно да заяви, че провеждането на процедура за обявяване на обществена поръчка в съответствие с правото на ЕС във всички случаи изключва свръхкомпенсация, произтичаща от разпоредбите относно обществените поръчки; посочва същевременно, че при определени обстоятелства дадена процедура за възлагане на обществена поръчка не отчита дългосрочните промени в нетните разходи за предоставяне на услугата, тъй като цената е резултат от съотношение на сили и от пазарна конюнктура в даден момент. В зависимост от стратегиите на операторите за навлизане на някои пазари, условията за определяне на цената за обществена поръчка могат да доведат до недостатъчна структурна компенсация, която след време може да постави под въпрос принципите за финансово постоянство на обществената услуга и достъпността на тарифите ѝ;

37. отбелязва, че освен допълнителните разходи за трансакция, които обществената поръчка създава за местните и регионалните власти, някои обществени услуги не се вменят в нейните строги правила поради причини, свързани с променливия характер на услугата, финансовата приемственост или общата необходимост от създаване на рамка за предприятия чрез разрешителен режим в случай на информационна асиметрия между ползвателя и доставчика на услугата, особено с цел закрила на уязвими хора по отношение на необходимостта от задоволяване на основните социални нужди като здравеопазване, настаняване, заетост, предоставянето на специални или изключителни права или просто поради липса на трансграничен интерес за изпълнение на местни и социални обществени услуги;

38. във връзка с това предлага на Комисията успоредно с преразглеждането на законодателния пакет да представи предложение за тълкувателно съобщение под формата на „набор от инструменти“ за местните и регионалните власти, в което да се уточнява законодателството, приложимо към различните правила за изпълнение на обществените услуги, които се простират от прякото изпълнение до изпълнение в сътрудничество между публични институции чрез обединяване на средства, пряко изпълнение от вътрешен орган, обществена покупка на доставка на обществена услуга от външен оператор срещу определена цена, прехвърляне на експлоатационен риск на външен оператор със или без заплащане, предоставяне на изключителни права или на специални права под формата на разрешителни режими или финансова подкрепа за проект от общ интерес, свързан с инициатива на сдружения с нестопанска цел;

39. приветства факта, че Съдът на ЕС опрости и изясни предпоставките за пряко изпълнение на услугите, а неотдавна също и за сътрудничеството между публични институции на равнището на местните и регионалните власти; ето защо приканва Комисията да предложи изменение на законодателството относно обществените поръчки, за установяване на определение на прякото управление, което да съответства на реалността на местната автономия и на изискването за ефективност на публичните средства в условията на икономическа и бюджетна криза;

40. припомня, че сътрудничеството между публични институции на равнището на местните и регионалните власти има голям потенциал за икономическа ефективност, оптимално разпределение на публичните средства и модернизация на обществените услуги в отговор на развитието на основните нужди на гражданите по места;

41. отправя искане към Комисията, в съответствие с принципите на Договора за функционирането на Европейския съюз, административното сътрудничество между местните и регионалните органи на управление и между публично правните институции да бъде считано за решение от организационен характер, вътрешно за дадена държава-членка, извън обхвата на разпоредбите относно обществените поръчки;

Диференциран и съразмерен отговор на действителното въздействие върху вътреобщностната търговия

42. подкрепя желанието на Комисията да намали административната и бюджетната тежест за местните и регионалните власти и за предприятията, на които е възложено управлението на обществена услуга, по отношение на редовните проверки за свръхкомпенсация, от които понастоящем зависи освобождаването от изискването за уведомяване и съвместимостта *a priori* на компенсациите за обществена услуга;

43. подкрепя предложения от Комисията метод, съответстващ на залегналия в Договора принцип на пропорционалност, за диверсифициране на правилата за контрол за евентуални свръхкомпенсации, за намиране на по-подходящ отговор за някои предоставяни на местно равнище обществени услуги, с изключително местен характер, по-конкретно социалните обществени услуги, които при настоящото развитие на вътрешния пазар нямат никакво въздействие или съвсем малка вероятност да окажат въздействие върху търговията между държавите-членки, и за насочване на вниманието към обществените услуги в общностен мащаб или трансграничните такива, които имат по-сериозно въздействие върху вътрешния пазар поради това, че са уредени със секторните директиви за либерализация или поради това, че техните оператори са структурирани на равнището на Общността или са трансгранични;

44. счита, в тази връзка, че е целесъобразно да се разграничат: 1. положенията, при които компенсациите за обществена услуга *de minimis* нямат влияние върху търговията между държавите-членки и следователно не могат да бъдат приравнени към държавни помощи; 2. компенсации, отпуснати за обществени услуги с местно измерение над минималния праг, но които поради естеството на организацията и настоящото развитие на вътрешния пазар нямат влияние върху търговията между държавите-членки до степен, която да вреди на интереса на Съюза; 3. компенсации, отпуснати за други обществени услуги с общностно или трансгранично измерение по силата на секторни директиви или регламенти или които се предоставят от предприятия, структурирани на наднационално равнище;

45. счита, че е целесъобразно също да се отчетат други обективни критерии, които неутрализират *a priori* всеки риск от въздействие върху вътреобщностната търговия, от нарушаване на правилата за конкуренция или кръстосани субсидии като ограничена териториална конкуренция за някои оператори

поради разрешителни режими, ограничен предмет на действие на някои оператори, публични или частни, създадени изрично за доставка на конкретна обществена услуга на дадена територия, които нямат никаква търговска дейност на пазара, нестопанския характер на някои социални предприятия, които реинвестират евентуалните резултати във финансирането на обществената услуга, която им е възложена, приспадайки ги от бъдещите компенсации. Тези обективни характеристики, свързани с особеното естество на оператора и местното му измерение, неутрализират всеки риск от нарушаване на правилата за конкуренция и въздействие върху вътреобщностната търговия;

46. отправя искане към Комисията, в областта на редовните проверки за свръхкомпенсация, от които понастоящем зависи освобождаването от изискването за уведомяване за компенсации на обществена услуга и за предотвратяване на тези евентуални свръхкомпенсации, да се предприеме смекчаване на решението, а отговорността за определяне на конкретните правила за предотвратяване и периодичността на проверките да бъдат поверени на компетентните публични власти и обжалването в случай на установена свръхкомпенсация да бъде опростено за предприятията;

47. отправя искане да бъде обърнато специално внимание на специфичния характер на местните и социалните обществени услуги, предоставяни от местните и регионалните власти в относително малък и ограничен мащаб и които не засягат търговския обмен между държавите-членки; отправя искане в тези случаи да се предвидят опростени процедури и правила за освобождаване от правилата за държавните помощи, предвид местния и ограничен характер на тези обществени услуги, особено в най-изолираните и крайни региони, каквито са най-отдалечените региони, островите или планинските райони; смята, че проверката на местния и ограничен характер не може да се прави единствено въз основа на критерия за населението на дадена община, а трябва да се основава на набор от индикатори, които отчитат географското положение на дадена община и на диапозона на потенциалните потребители на въпросните обществени услуги;

48. отбелязва, че двата първи критерия в делото *Altmark*, по-конкретно задължението ясно да се определи задачата за обществена услуга, която е възложена на бенефициера на помощта, и да се изготвят предварително и по обективен и прозрачен начин параметрите, въз основа на които се изчисляват компенсационните плащания, задължават местните и регионалните власти да положат усилия за уточняване на задачата за обществена услуга; обръща внимание, че изискванията към акта на възлагане не трябва да водят до нежелателни задължения за плащане на данък върху оборота от страна на местните власти, поради което предлага критериите да се съгласуват с разпоредбите на европейската директива за ДДС;

49. счита, че това усилие може само да допринесе за прозрачността и за демократичното поемане на отговорност в управлението на обществените услуги, при условие че е съразмерно и разумно, че не вмениява твърде голяма административна тежест на публичните власти и на предприятията и че не вреди на принципа на адаптиране на обществените услуги към развитието на колективните нужди. Предлага на Комисията, съгласно

залегнали в Договора принцип на прозрачност и предвид необходимостта обществените услуги да се направят по-достъпни за гражданите, да постави като условие за всяко от тези решения в областта на компенсация за обществена услуга съществуването на „договор за обществена услуга“ вместо настоящия „акт на възлагане“, който е неясен за местните и регионалните власти и за гражданите;

Конструктивни и балансирани предложения, за да се гарантира, при спазване на залегналите в Договора принципи на пропорционалност и прозрачност, развитието на обществените услуги в Съюза в условия на пълна правна сигурност за публичните власти, за предприятията, на които те се възлагат, и за гражданите, които ги ползват

50. държи да представи на Комисията конкретни, конструктивни и балансирани предложения, които имат за цел да опростят и изяснят действащите към момента разпоредби, да гарантират ефективното им прилагане от местните и регионалните власти с цел правна сигурност и предвидимост, предложения, които се основават на принципите на пропорционалност и прозрачност, залегнали в Договора;

51. предлага на Комисията прагът на помощта, определен в регламента за минималната помощ (*de minimis*), от 200 000 евро⁽⁵⁾ за период от три години, под който публичната помощ не се счита за държавна помощ, да бъде повишен конкретно за компенсациите за обществена услуга до 800 000 евро⁽⁶⁾ за период от една година, така че да се изключат от проверките за държавни помощи всички местни обществени услуги, които се основават на местна мрежа от сдружения и квартални социални микропредприятия, по-конкретно за местно социално развитие като социално приобщаване, борба с изключването, доброволен труд за общността, развитие на културни, спортни, социално-образователни дейности и др. Това предложение се основава на факта, че няма риск от влияние върху търговията между държавите-членки на този вид местни обществени услуги и на практическата невъзможност на местните и регионалните власти да подложат този вид местни действащи лица на режима на контрол за държавните помощи поради особената плътност на тази мрежа;

52. предлага на Комисията компенсациите над 800 000 евро за период от една година, отпуснати от местните и регионалните власти на предприятия, на които е възложено управлението на обществени услуги в местен мащаб, включително обществените услуги от социален характер, да бъдат уредени с ново, опростено решение за съвместимост *a priori* с режима на държавните помощи, основаващо се, предвид настоящото развитие на вътрешния пазар, на твърде малкия риск от влияние върху търговията между държавите-членки. Малкият риск от влияние върху търговията се дължи на чисто местния характер на обществената услуга, на секторната му организация и

по-конкретно на специфичните характеристики на операторите, свързани с техния местен мащаб и липсата на общностно или трансгранично измерение;

53. счита, че следните обективни характеристики трябва да обуславят прилагането на опростеното решение, защото при настоящото развитие на вътрешния пазар те гарантират съвсем малък риск от влияние върху търговията между държавите-членки: (1) компенсацията е отпусната от регионален и/или местен орган на властта, от сдружение на регионални и/или местни органи на властта или от друг субект, упълномощен за тази цел от местен и/или регионален орган на властта; (2) компенсацията е отпусната за изпълнение на обществена услуга с регионално или местно измерение, ограничена на дадена територия и отговаряща на специфичните нужди на жителите на тази територия; и (3) компенсацията е отпусната на предприятия, които де юре или де факто имат правомощия, ограничени до територията, на която се изпълнява обществената услуга, или изпълняват изключително само обществени услуги и никакви други дейности с търговски характер, създадени са специално за задоволяване на тези основни нужди или реинвестират евентуалните резултати от предоставянето на обществената услуга във финансирането на обществената услуга, като тези суми се приспадат от бъдещите компенсации;

54. предлага, съгласно принципите на субсидиарност и пропорционалност, залегнали в Договора, в опростеното решение за съвместимост *a priori* на компенсациите за обществена услуга с местно и/или регионално измерение на публичните власти, отпуснали компенсациите, да се повери грижата да предприемат всички необходими мерки за предотвратяване, контрол и възстановяване на всяка евентуална свръхкомпенсация, тъй като счита, че предотвратяването на свръхкомпенсациите е в интерес на местните и регионалните власти. В замяна на това обжалването в случай на установени свръхкомпенсации трябва да бъде опростено;

55. предлага за обществените услуги с общностно или трансгранично измерение, уредени с общностни директиви или регламенти, по примера на Регламента относно обществените услуги за пътнически превоз⁽⁷⁾, както и за другите обществени услуги, нерегламентирани със законодателен акт на Общността, но с характеристики, които не отговарят на определените в новото опростено решение условия поради това, че операторите са структурирани на общностно или трансгранично равнище, спрямо въпросите за съвместимост на компенсациите за обществена услуга, включващи равнището на нетните разходи за изпълнение, ефективността на операторите и евентуалното управление на разумните печалби, да се приложи секторен, а не хоризонтален подход, който да се приспособи към спецификата на организацията на всяка обществена услуга и решението относно тези въпроси да се вземе, като се приложи процедурата на съвместно вземане на решение от Парламента и Съвета. В очакване на преразглеждането на съществуващите директиви и регламент и приемането на нови секторни

⁽⁵⁾ Регламент (ЕО) № 1998/2006 на Комисията от 15 декември 2006 година за прилагане на членове 87 и 88 от Договора към минималната помощ.

⁽⁶⁾ Съответства на средните нетни разходи за извършването на местна обществена услуга, без да се смята разумна печалба на сдружение от 20-25 работници.

⁽⁷⁾ Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 година относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт и за отмяна на регламенти (ЕО) № 1191/69 и (ЕО) № 1107/70 на Съвета.

директиви или регламенти, действието на настоящите разпоредби трябва да бъде продължено, като се отчетат предложените опростявания за компенсацията за обществена услуга *de minimis* и за преразглеждане на решението за съвместимост *a priori* на обществените услуги с местно измерение;

56. предлага на Комисията, в съответствие с принципа на прозрачност, залегнал в Договора, и с разпоредбите на член 14 и член 106, параграф 2 от ДФЕС, прилагането на тези три разпоредби да зависи от една страна от наличието на „договор

за обществена услуга“⁽⁸⁾, иначе казано всеки официален документ, който (1) признава характера от общ интерес на задачата, изпълнявана от оператора, и това, че се вписва в обхвата на член 14 и член 106, параграф 2 от ДФЕС и на член 2 от протокол 26; (2) уточнява естеството на произтичащите специфични задължения и определената територия; (3) установява параметрите за изчисление на отпуснатата компенсация за обществена услуга и, от друга страна, публикуването на този „договор за обществена услуга“ в ОВ на ЕС в специален регистър, създаден за целта.

Брюксел, 1 юли 2011 г.

Председател
на Комитета на регионите
Mercedes BRESSO

⁽⁸⁾ По смисъла на горепосочения Регламент ЕО 1370/2007.

Становище на Комитета на регионите относно „Приоритети за енергийна инфраструктура за 2020 г. и по-нататък“

(2011/C 259/09)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- призовава всяка приета на европейско равнище инициатива в областта на инфраструктурата да отчита управлението на тези въпроси на регионално и местно равнище;
- призовава ролята и потребностите на местните и регионалните власти да бъдат вземани предвид при проучването на всеки проект за изграждане на енергийна инфраструктура и да се прави систематична подробна оценка на съотношението разходи/приходи при реализирането на подобни проекти на местно, регионално и дори макрорегионално равнище;
- смята, че оценката на енергийната инфраструктура следва да измерва въздействието на тези проекти по отношение както на енергийната сигурност, така и на околната среда, ландшафтите и социално-икономическото развитие;
- със задоволство приветства първостепенното значение, което се отдава на разработването на технологии, свързани със създаването на интелигентни мрежи. Тези мрежи ще бъдат от ключово значение за доброто функциониране на енергийния пазар, тъй като ще позволят по-ефикасно и ефективно използване на ресурсите;
- изразява безпокойство от факта, че Европейската комисия не е в състояние да предложи пълен и подробен план за финансиране на програмата за изграждане на енергийна инфраструктура;
- желае да се обръща внимание на позицията му по ключови въпроси като бюджетното планиране на програмата за инвестиции в енергийна инфраструктура, предвидените начини за финансиране, размера на финансовото участие на всяка една от заинтересованите страни, в частност на местните и регионалните власти, но също и на потребителите като цяло.

Докладчик	г-н Michel LEBRUN (BE/ЕНП), член на Парламента на френската общност на Белгия
Отправен документ	Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Приоритети за енергийна инфраструктура за 2020 г. и по-нататък — план за интегрирана европейска енергийна мрежа“ СОМ(2010) 677 окончателен

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ,

1. приветства факта, че Европейският съюз демонстрира пълна ангажираност с мащабния и ключов проект за едновременно изграждане на европейска енергийна супермрежа, ефективни преносни връзки и децентрализирани интелигентни мрежи. Комитетът на регионите е въодушевен от перспективата в рамките на тази инициатива най-отдалечените териториални единици най-накрая да бъдат взети предвид в достатъчна степен и да бъдат интегрирани в тези мрежи. Създаването на такива структури укрепва териториалното сближаване и между-регионалната солидарност, при изричното условие опасенията и интересите на всеки един да могат да бъдат чути и взети под внимание при изготвянето на тези проекти;

2. с оглед на това оценява факта, че в съобщението си „Приоритети за енергийна инфраструктура за 2020 г. и по-нататък“ Европейската комисия изтъква колко е важно да се гарантира участието на местните и регионалните власти в целия процес на вземане на решения относно модернизирването на европейската енергийна инфраструктура, както и при изграждането на бъдещата интегрирана супермрежа. Комитетът на регионите подчертава, че такова участие следва да се предвиди още от първите етапи на проучването;

3. подчертава, че местните и регионалните власти са призвани да играят главна роля за успеха на представените от Комисията проекти с оглед на своята компетентност и отговорности в множество сфери, свързани с планирането, издаването на разрешителни, инвестициите, обществените поръчки, производството, преноса, разпределението, контрола върху потреблението на енергия и подобряването на енергийната ефективност, както и с третирането и складирането на енергийни отпадъци. В този смисъл всяка приета на европейско равнище инициатива в областта на инфраструктурата трябва да отчита управлението на тези въпроси на регионално и местно равнище;

4. оценява особено високо вниманието, което се обръща на механизмите на регионалните клъстери. Освен че ще улесни и дори ускори процедурите на планиране, финансиране, изпълнение, проследяване и контрол на предвидените проекти, систематичното създаване на специализирани регионални платформи ще бъде от ключово значение за пълното сътрудничество и включването на всички регионални и местни участници, имащи отношение към изграждането на нова енергийна инфраструктура;

5. отправя искане да се обърне специално внимание на своевременното и систематично информиране на гражданите за изграждането на нова инфраструктура. Жизнено важно е местните и регионалните власти, които са в пряк контакт с населението, да разполагат със средства и структури, които да

им позволяват да предоставят информация и да се допитват в достатъчна степен до общественото мнение, за да могат да си осигурят неговата подкрепа и участие в проекта. Важно е също така Комисията да гарантира по-голяма прозрачност на моделите, използвани за определяне на необходимостта от такава енергийна инфраструктура, да следи за това различните модели да бъдат подбрани на конкурсен принцип, а местните и регионалните власти да могат да боравят с параметрите и методите на изчисление, използвани за създаването на тези модели;

Основни послания

6. споделя мнението на Европейската комисия, че Европейският съюз ще може да постигне своите цели в областта на възобновяемите енергийни източници, намаляването на емисиите на парникови газове, ограничаването на енергопотреблението и сигурността на доставките само ако вложи значителни инвестиции в развитието на една по-ефективна от енергийна гледна точка икономика, което, наред с останалото, минава през модернизирването на мрежите, изграждането на преносни връзки, приоритетното интегриране на възобновяемите енергийни източници в тези мрежи, както и чрез мащабно развитие на мрежите със средно и ниско напрежение, което е необходимо условие за реализиране на децентрализирано производство на енергия на базата на възобновяеми енергийни източници;

7. обръща внимание на Комисията върху неотдавнашната резолюция на Комитета на регионите „Последиците от природното бедствие и от ядрената авария в Япония: поуки за Европейския съюз“ и по-конкретно параграфи от 14 до 16 от нея, и настоява това становище да бъде взето предвид при планирането на бъдещата енергийна инфраструктура. Освен това отправя искане да бъдат взети под внимание целите за намаляване на емисиите на парникови газове в периода до 2050 г. От особено значение е да се следи стриктно всички държави да постигнат или надхвърлят своите цели по отношение на намаляването на емисиите от изкопаеми горива като например въглища, петрол или природен газ;

8. подчертава, че, в зависимост от съответната степен на важност, следва да се определи кога съществуващата инфраструктура може да бъде подобрена или модернизирана и кога е необходима нова голяма инфраструктура;

9. подчертава, че е необходимо да се предвидят допълнителни мерки за управление на търсенето, както и нужните мерки за изпълнение на поставените цели в областта на енергоспестяването и енергийната ефективност до 2020 г. Нуждите от енергийна инфраструктура ще зависят и от способността ни да рационализираме потреблението си;

10. обръща внимание на факта, че прилагането на подходящи национални и европейски политики ще позволи на бъдещата европейска супермрежа да се превърне в движеща сила за доизграждането на европейския вътрешен пазар на електроенергия и природен газ, като повиши ефективността на конкуренцията в тази област. Комитетът на регионите счита, че осъществяването на този проект за ефективен единен пазар и създаването на добре функционираща интегрирана европейска енергийна мрежа са абсолютно необходими, за да се постигнат равнищата на просперитет и сближаване, предвидени в целите на Европейския съюз за 2020 г.;

11. оценява колко е важно да се разполага с ефективна газова инфраструктура, за да се създадат благоприятни условия за диверсифициране и сигурност на доставките и да се намали енергийната зависимост на някои региони, и подчертава необходимостта от въвеждане на разпоредби в областта на газовата инфраструктура, които да осигурят повишена гъвкавост, по-специално с цел да се даде възможност за обратен поток, за да могат някои региони да се освободят от зависимостта си от единствен източник на доставки, и счита, че е важно газовата инфраструктура да се развива, като се отчита напълно приносът на терминалите за втечен природен газ (ВТП) и за състен природен газ (СПГ);

12. счита, че предложените в съобщението на Европейската комисия мерки допълват третия пакет, доколкото целят да отговорят на търсенето на инвестиции в областта на производството и преноса на енергия;

13. в този контекст признава ролята на регулаторните агенции на енергийния пазар на гарант на целесъобразността и ефективността на инвестициите в енергийна инфраструктура, било то централизирани или децентрализирани;

14. със задоволство приветства първостепенното значение, което се отдава на разработването на технологии, свързани със създаването на интелигентни мрежи. Тези мрежи ще бъдат от ключово значение за доброто функциониране на енергийния пазар, тъй като ще позволят по-ефикасно и ефективно използване на ресурсите. Комитетът на регионите отправя искане да се даде възможност за създаване на платформа за консултации, информация и обмен относно бъдещата интелигентна мрежа;

15. счита, че енергийната ефективност е мощен и рентабилен инструмент за постигане на устойчиво енергийно бъдеще и че тя може да намали частично необходимостта от инвестиране в енергийна инфраструктура;

16. изразява безпокойство от факта, че Европейската комисия не е в състояние да предложи пълен и подробен план за финансиране на програмата за изграждане на енергийна инфраструктура. С оглед на това изразява съжаление, че няма думата по ключови въпроси като бюджетното планиране на програмата, предвидените начини за финансиране, размера на финансовото участие на всяка една от заинтересованите страни, в частност на местните и регионалните власти, но също и на потребителите като цяло;

17. подкрепя идеята на Европейската комисия за създаване на европейски инфраструктурен фонд, който да финансира всички по-големи инфраструктурни проекти от европейско значение в областта на енергетиката, ширококоловия интернет и транспорта, в т.ч. мрежите ТЕМ;

18. изразява съжаление поради липсата на количествени цели във връзка с постиженията, които се очакват от тази стратегия;

19. съответно настоява възможно най-бързо да бъде изготвена и оповестена пълна и подробна информация за проучванията от Комисията начини и средства за финансиране, както и да получи възможността да изказва мнението си по тези въпроси в бъдеще;

20. призовава ролята и потребностите на местните и регионалните власти да бъдат вземани предвид при проучването на всеки проект за изграждане на енергийна инфраструктура. Жизнено важно е да се направи систематична подробна оценка на съотношението разходи/ползи при реализирането на подобни проекти на местно, регионално и дори макрорегионално равнище. Тази оценка следва да измерва въздействието на тези проекти по отношение както на енергийната сигурност, така и на околната среда, ландшафтите и социално-икономическото развитие на регионите. Известно е, че една от големите пречки пред изграждането на енергийна инфраструктура са възраженията, които повдигат гражданите. Показването на ползата, която местните общности ще извлекат от изграждането на енергийна инфраструктура, както и на нейното въздействие върху околната среда, може да допринесе значително за преодоляване на тези възражения;

21. признава, че националното равнище продължава да бъде от ключово значение за координиране на инвестициите в мрежите и преносните връзки. Същевременно Комитетът на регионите отново изтъква факта, че значителна част от производството на възобновяема енергия и от намаляването на енергопотреблението, по-конкретно в сградите, е резултат от инициативи, предприети на местно и регионално равнище;

22. счита, че изграждането на електропреносна инфраструктура между ЕС и трети страни може да увеличи и дори в някои случаи да породи риск от изтичане на въглерод, с оглед на което настоява Комисията бързо да проучи промените, които следва да се внесат в европейския пазар на квоти, за да се избегне подобно изтичане на въглерод. Следва да се предвидят различни варианти, като например механизъм за включване на въглерод;

Ролята на местните и регионалните власти

23. признава икономическите, екологичните и социалните ползи от проекта за модернизиране на европейската енергийна инфраструктура, който ще даде възможност за привличане на предприятия в областта на енергетиката и създаване на нови, както и за подпомагане на откриването на много работни места в този сектор. Регионите и населените места биха могли да бъдат сред първите, които ще се облагодетелстват от тези положителни последици;

24. подчертава значението, което следва да се отдаде на интегрирането на източници за производство на възобновяема енергия от местните и регионалните мрежи в трансевропейските енергийни мрежи; това ще даде възможност на последните да се възползват от преносните и разпределителните съоръжения, както и да се развиват;

25. по-специално призовава за извършването на необходимите промени в инфраструктурата, способстващи за изграждането на интелигентни взаимосвързани мрежи, което ще позволи на малките и средните предприятия и на

кооперациите да произведат своя собствена „зелена“ енергия и да я споделят на принципа „равен с равен“ на територията на регионите; призовава Европейската комисия да свика специална конференция с участието на местните и регионалните власти и съответните заинтересовани страни, която да постави началото на трансформацията на производството на енергия в Европа;

26. счита, че е важно да се подчертаят възможностите за иновации и развитие на технологиите, които тази стратегия предоставя за лидерството и конкурентоспособността на европейските предприятия за производство на оборудване (най-вече в областта на производството на електроенергия, като например производство на възобновяема електроенергия, високо ефективни интелигентни мрежи, нови системи за съхраняване на електричество, използване на електрическите автомобили) и се обявява за засилване на европейската стратегия за технологии в енергетиката и инициативите на рамковите програми за НИРД в този отрасъл;

27. отбелязва, че без ефикасни и интелигентни мрежови инфраструктури не може да се очаква подобрене по отношение на потребителските цени, иновациите и сигурността на доставките на енергия, по-специално в регионите, които не са от голям икономически интерес за предприятията, например в най-отдалечените, слабо населените или най-слабо развитите в икономическо отношение региони;

28. припомня, че централизираното производство в електроцентрали с голяма мощност продължава да бъде важно за функционирането на европейския вътрешен пазар на електроенергия; то все пак следва да бъде съществено допълнено с инсталации за децентрализирано производство на енергия и интелигентни системи за контрол и пренос. С оглед на това Комитетът на регионите подчертава, че градовете и регионите следва да бъдат насърчавани в по-голяма степен да развият системи и технологии за децентрализирано производство на енергия, тъй като така се противодейства на създаването на монополи в енергийния сектор и може да се насърчи по-силното включване на населението, и по този начин да подобри възприемането на по-устойчивата енергетика;

29. подчертава, че децентрализирането на производството на енергия и създаването на малки производствени клъстери на местно и регионално равнище на екологосъобразни места е ефективна мярка за градовете и регионите и за развитие на замърсяващите околната среда възобновяеми енергийни източници, както и за усилията за опазване на околната среда и борба с глобалното затопляне;

30. допълва, че разработването на децентрализирани източници за производство също така би позволило на Европейския съюз като цяло да се освободи малко по малко от енергийната си зависимост отвън, в резултат на което да укрепим сигурността на доставките си;

31. настоява да бъде включен в изготвянето на бъдещата методология за определяне на конкретните проекти, които ще бъдат обявени за проекти от европейски интерес, както и на средствата, необходими за изпълнението на тези приоритети чрез гъвкав подход, съобразен с местните и регионалните особености по отношение на условията на пазара и предлаганите варианти в областта на технологиите;

32. подкрепя създаването на специализирани платформи на макрорегионално равнище, предназначени да улеснят изпълнението на установените приоритети. Тези платформи следва да бъдат задействани от момента на проучване на проектите и да

участват във всеки етап от тяхното осъществяване, включително изготвянето на плановете за финансиране и бюджетното им планиране;

33. във връзка с това приветства изрично инициативата за морска електропреносна мрежа на съседните на Северно море държави от ЕС и Норвегия, за да се координира по-добре развитието на офшорната вятърна енергия и инфраструктурата в северните морета, тъй като вятърната енергия ще играе решаваща роля за постигането на целите на ЕС в областта на енергетиката и изменението на климата;

34. призовава да се активизира значително ролята на регионалните инициативи в енергийната сфера, като специализирани организации поемат задачи по техническото и финансовото планиране, както и по оценката на въздействието на тези проекти. Също така е особено желателно да бъдат създадени *ad hoc* регионални структури, при условие че те разполагат с ефективни и ефикасни методи на работа и механизми за вземане на решения;

35. оценява високо окуражаващите резултати от създаването на групи на високо равнище в тази област на междурегионалното и международното сътрудничество. В същото време Комитетът на регионите продължава да е загрижен дали гласът на регионалните и местните власти от по-малък мащаб се чува достатъчно ясно в този вид структури;

36. споделя безпокойството на Комисията относно сегашната мудност на процедурите за издаване на разрешителни в областта на енергийната инфраструктура и отправя искане те да бъдат рационализирани, по-добре съгласувани и подобрени. Същевременно би било неприемливо местните и регионалните власти, които първи носят отговорност и са засегнати от въздействието, което някои енергийни проекти биха могли да окажат върху населението, да бъдат изключени от процеса на издаване на разрешителни;

37. приветства предложението за създаване на орган за контакти под формата на „обслужване на едно гише“, който да служи като единствена точка за контакт между лицата, разработващи проекти, и съответните компетентни органи на национално, регионално и/или местно равнище. Комитетът на регионите подчертава, че по никакъв начин не трябва да се накърняват правомощията на местните и регионалните власти;

38. отправя искане да бъдат приети подходящи максимални срокове за издаване на разрешителни, които да осигурят правилно и пълноценно оценяване на проектите, като гарантират участието на заинтересованите страни и същевременно улеснят планирането и изграждането на инфраструктурите;

39. отново изразява желанието си гражданите да бъдат приобщени към процеса на вземане на решения още от първите етапи от проучването на проектите. Това следва да стане по ясен, открит и конкретен начин, като се гарантира необходимата пълна прозрачност при включването им в даден общ проект. Самият график следва да бъде разгласяван възможно най-широко, така че всеки да може да изкаже мнението си и да получи отговор на въпросите си;

40. изразява желание да участва активно в изготвянето на насоки, имащи за цел да повишат прозрачността и предсказуемостта на процеса на издаване на разрешителни, за да гарантира, че тези насоки ще могат да изпълнят в достатъчна степен целите си: осигуряване на информация и комуникация относно отрицателните и положителните последици от проектите, прозрачност, отчитане на изразените мнения, проследяване на проектите, наблюдение на общественото мнение;

41. отправя искане да се обърне специално внимание на информирането на обществеността за предимствата от изграждането на инфраструктура и интелигентни мрежи за потребителите и гражданите от гледна точка на сигурността на доставките, намаляването на емисиите на парникови газове и енергийната ефективност. Същевременно тази информация следва да е балансирана и да не скрива неблагоприятните последици за населението. Само пълна и прозрачна информация ще позволи на гражданите да разберат какъв е залогът и да приемат по-лесно отрицателните последици. Тази информация следва също да бъде съобразена с всяка конкретна ситуация и да бъде точна и целенасочена;

42. призовава за създаване на ефективни, достъпни и справедливи системи за обезщетяване на населението, което може да бъде засегнато в по-голяма степен от осъществяването на проектите. Тези обезщетения следва да бъдат достатъчни, за да позволят на местните и регионалните власти да компенсират това въздействие и да осигурят ако не участието, то поне приемането им от общественото мнение;

43. подкрепя идеята за създаване на поощрения и стимули за регионите, които улесняват бързото издаване на разрешителни за проекти от европейски интерес, при условие че те не бъдат подтиквани да нарушават необходимите предпазни норми като оценката на въздействието и общественото допитване. Комитетът на регионите настоява също така при предоставянето на тези стимули да бъде търсено мнението на местните власти;

44. споделя мнението на Комисията, че би било много интересно тази система от стимули да обхване всички проекти, инициирани на местно и регионално равнище в областта както на производството, така и на преноса и разпределението на възобновяема енергия;

45. би желал да бъде включен в създаването на инструмент за подпомагане на проекти, който да съпътства дейностите на регионите и националните власти по планиране на инфраструктура и разработване на проекти. В този контекст е наложително да бъде взета под внимание оценката на въздействието върху околната среда, както и социално-икономическата оценка на проектите на равнище региони и населени места;

46. изразява безпокойство от факта, че в предвидения от Европейската комисия общ пакет от 200 млрд. евро инвестиции все още има дефицит от над 60 милиарда;

47. подкрепя твърдо мобилизирането на частни източници на инвестиции посредством приемане на разпоредби, позволяващи да се реши въпросът за разпределянето на разходите по големи проекти, които са сложни от технологична гледна точка или са с трансграничен характер. Множество макрорегионални проекти, които към момента са изложени на риск заради липса на средства, биха могли да се възползват пряко от тези нови законови разпоредби;

48. насърчава инициативата на Комисията за оптимизиране на ефекта на лоста на публичните и частните източници чрез смекчаване на рисковете за инвеститорите. По този начин извлечането на оптимална полза, сигурността на инвестициите и поло-

жителното въздействие върху обществото ще стимулират местните и регионалните власти да инвестират в проектите, които сметнат за най-подходящи;

49. изразява съжаление относно липсата на точна и конкретна информация по въпроса за бюджетите и финансовите рамки, които биха могли да бъдат заделени за тези стимулиращи мерки. Комитетът на регионите призовава за това финансовите механизми, които ще бъдат проучени, да отговорят на критериите за гъвкавост, съобразяване със съществуващите различни видове рискове и отчитане на специфичните финансови нужди на всеки проект;

50. приканва по-конкретно Комисията да обърне внимание на условията за финансово участие на различните фактори, сред които местните и регионалните власти в изграждането на енергийна инфраструктура. Това би дало тласък на стартирането и развитието на съответните проекти. Освен това перспективата за финансови ползи от бъдещата експлоатация на инфраструктурата би могла да обедини общественото мнение в подкрепа на проекта;

51. отправя искане да се отдаде първостепенно значение на всеки проект, който ще допринесе за постигането на целите 20-20-20, като например изграждането на интелигентни мрежи, включването на възобновяемите енергийни източници в европейската супермрежа и свързването на всички най-отдалечени региони и населени места със супермрежата и преносните връзки;

52. изтъква съществената роля на интелигентните мрежи за осъзнаване на индивидуалната отговорност при енергопотреблението. Интелигентните мрежи, интелигентните електромери и съответните уреди за измерване на енергопотреблението, които са способни да доставят не само енергия, но и информация за равнището и вида на потреблението, могат да доведат до осъществяване на потенциала за икономии на енергия и затова биха могли да допринесат и за намаляване на емисиите на парникови газове и повишаване на енергийната ефективност. По тази причина следва да се насърчи по-нататъшното разработване и въвеждане на технологии от този тип. Комитетът подчертава необходимостта местните и регионалните власти да изготвят преди 2020 г., с помощта на националните планове и на европейските програми пилотни проекти в областта на интелигентните мрежи, като обърнат специално внимание на проектите между граничните региони;

53. отправя искане приоритетите в областта на финансирането и подпомагането на проекти за модернизиране на енергийната инфраструктура да бъдат определени въз основа на следните критерии: развитие на производството и разпределението на възобновяема енергия с местен произход, подкрепа за потребителите, като се подпомага по-доброто им участие на пазара не само чрез по-висока ефективност на потреблението, но и като им се даде възможност да се развиват като местни или дори индивидуални производители и да препродават евентуалната си излишна продукция. За да може да се осъществят целите 20-20-20, е важно също да се заложи на повишаването на ефективността, като се заменят и модернизират съществуващите мрежи, така че да се намалят загубите при преобразуването и преноса на енергията;

54. отправя искане да се заложи на развитието на системи за задоволяване на собствените енергийни нужди въз основа на възобновяеми източници и когенерация с висок КПД, като енергийните мрежи се конфигурират така, че да се даде приоритет на този вид оборудване.

Брюксел, 1 юли 2011 г.

Председател
на Комитета на регионите
Mercedes BRESSO

Становище на Комитета на регионите относно „Програма LIFE на ЕС. Бъдещо развитие“

(2011/C 259/10)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- потвърждава, че програма LIFE вече многократно е доказала своята полезност. Затова тя би трябвало да бъде продължена и през следващия финансов период, като се наблегне по-специално върху частта „биологично разнообразие“;
- отправя искане процедурите по администрирането ѝ да бъдат опростени, максималният дял съфинансиране да бъде увеличен, разходите за подготовка на избраните проекти да се считат за допустими за финансиране по LIFE, а на местните и регионалните власти и на другите публично-правни организации отново да се позволи да включат напълно разходите си за персонал като собствени ресурси;
- призовава бъдещата част „Биологично разнообразие“ на LIFE да обхваща понятието „биологично разнообразие“ в по-широк смисъл. За да има съществена роля при финансирането на Натура 2000, тя следва да позволява финансирането на обичайни дейности по управлението на обектите;
- предлага частта „Околна среда“ на бъдещата програма LIFE да остане и занапред решаващ стимул за местните и регионалните власти да прилагат законодателството на ЕС в областта на околната среда преди влизането му в сила, както и да надхвърлят законовите изисквания и да прилагат иновационни решения, свързани с околната среда, като проектите трябва да имат висок потенциал за възпроизвеждане на насочени към публичния сектор екоиновации;
- подкрепя, с цел повишаване на ефективността на програма LIFE, предложението на Комисията относно по-мощни „интегрирани проекти по LIFE“, което представлява ефективен начин за извличане на максимална полза от ролята на катализатор на програма LIFE чрез установяването на структурирани отношения с други фондове на ЕС;
- подчертава, че новата програма LIFE продължава да подкрепя проекти за комуникация и информация, като все повече се насочва към образованието и насърчаването на проекти с участието на местните и регионалните власти, и които оказват значително въздействие на равнище ЕС.

Докладчик	Daiva MATONIENĖ (LT/EA) член на Градския съвет на Šiauliai
Отправен документ	Съобщение на Комисията до Европейския парламент и до Съвета относно Средносрочен преглед на регламента за LIFE+ — COM(2010) 516 окончателен

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

A. Общи бележки

1. смята, че опазването на околната среда и на биологичното разнообразие е основна предпоставка за качеството на живот в Европа и поради това не е само отговорност на националните правителства и местните и регионалните власти (наричани по-долу МРВ) или институциите на ЕС, но и предмет на загриженост за всички европейски граждани;

2. подчертава, че една от целите на Европейския съюз е насърчаването на устойчив растеж, който не води до инфлация, при който същевременно се отчитат целите, свързани с околната среда и фактът, че загубата на биологично разнообразие може да има отрицателно въздействие върху този растеж. Самият ЕС обаче придобива все по-големи правомощия в областта на опазването на околната среда, което намира отражение в член 192 от ДФЕС, определящ правомощията на ЕС в областта на околната среда;

3. признава, че програма LIFE, въведена с Регламент (ЕИО) № 1973/92 и впоследствие актуализирана като специфичен инструмент на ЕС за финансиране на проекти в областта на околната среда, досега е предоставила 2,2 млрд евро за 3 115 екологични проекта⁽¹⁾ и следователно представлява важен инструмент за подпомагане на местните и регионалните политики в областта на околната среда и проекти с европейска добавена стойност⁽²⁾;

4. предупреждава – въпреки признанието и високата оценка на програма LIFE – да не се надценяват нейните възможности. С предоставяните в рамките на програма LIFE 340 млн. евро годишно може да се подкрепят редица проекти, много от които предлагат значителен потенциал като добри примери и насърчение за положителни подходи в политиката в областта на околната среда. Предоставените за тази цел средства, които възлизат на 0,2 % от годишния бюджет на ЕС, обаче не са достатъчни, за да бъдат решени всички проблеми, възникващи в резултат на недостатъчното финансиране на други програми за околната среда или фондове на ЕС;

5. признава, че програма LIFE+ допринесе значително за приемането и изпълнението на плановете за управление на околната среда, за възстановяването на ценни местообитания и за увеличаването на популациите на ценни видове, както и за разширяването на мрежата Натура 2000. Освен това програма LIFE+ допринесе и за изграждането на партньорски отношения и по този начин за укрепване на структурите за сътрудничество, с

което беше улеснен обменът на опит и информация между заинтересованите страни и лицата, отговорни за вземането на политически решения;

6. призовава за развиването на местни партньорства, тъй като те биха могли най-добре да съчетават ресурсите на LIFE със средства от други национални и европейски фондове;

7. подчертава, че новите предизвикателства в областта на опазването на околната среда, продължаващата загуба на биологично разнообразие и развитието на ЕС изправят опазването на околната среда в Европа пред нови предизвикателства, за които трябва възможно най-бързо да се намери ефективно решение в рамките на новата финансова перспектива;

8. смята, че местните и регионалните власти в Европа имат безусловно необходима роля при прилагането на законодателството в областта на околната среда и повишаването на осведомеността относно екологичните иновации и най-добрите практики сред по-широката общественост;

9. препоръчва на опазването на биологичното разнообразие да се даде най-висок приоритет във всички области на политиката на ЕС за околната среда. Тъй като опазването на биоразнообразието е хоризонтална тема, наред с това трябва да се гарантира, че тя ще бъде взета предвид във всички основни области на политиката;

10. призовава настоятелно политиката на ЕС в областта на околната среда да отчита новите предизвикателства, свързани с бързото развитие на генетично модифицираните организми и с ненапълно проученото им въздействие върху местните видове;

11. констатира, че при определени условия могат да възникнат противоречия между целите в политиката за опазване на биологичното разнообразие и други елементи от устойчивото развитие. Затова, с оглед на възможни подобни конфликти между целите, от голямо значение е да се осигури по-гъвкаво координиране на различните екологични цели, свързани с устойчивото развитие и да се гарантира съгласуваността на всички предприети мерки, така че разпоредбите в дадена област да не доведат до влошаване в друга област или дори до по-лоши решения като цяло;

12. подчертава, че въпреки че проектите по програма LIFE имат цели, които, разбира се, са свързани с околната среда, всички те имат потенциал за постигане на социално-икономически ползи за местните общности, включително и екосистемните услуги в рамките на проектите по част „Природа и биологично разнообразие“ на програма LIFE. КР приветства описанието на подобни ползи във формулярите за кандидатстване за проекти по програма LIFE, което беше въведено още тази година. Това следва да доведе до изготвяне от страна на Европейската комисия на всеобхватен набор от социално-икономически показатели за резултати за цялата програма LIFE;

⁽¹⁾ Използваният понастоящем финансов инструмент за околната среда (LIFE+) беше създаден с Регламент (ЕО) № 614/2007, ОВ L 149, 9.6.2007 г.

⁽²⁾ Европейска комисия, ГД „Околна среда“, 2010 г., LIFE Focus „LIFE and local authorities“ (LIFE Фокус „Програма LIFE и местните власти“).

13. смята, че частта „Природа и биологично разнообразие“ на програма LIFE+ допринесе съществено за приважването на изпълнение на Директивата за птиците и Директивата за местообитанията и за постигането поне на някои от целите, определени в съобщението относно „Намаляване на загубата на биологично разнообразие до 2010 г.“. Програма LIFE+ обаче обхваща само част от предвидените в Директивата за птиците и Директивата за местообитанията мерки, а загубата на биологично разнообразие продължава да бъде област, на която трябва да се отдели специално внимание;

14. отправя искане, по тази причина, програмата за подпомагане LIFE+ и в бъдеще да се разглежда като съществен елемент от политиката на ЕС за опазване на околната среда, като се наблегне по-специално върху частта „биологично разнообразие“ и се положат всички възможни усилия за постигане на набелязаните цели за намаляване на загубата на биологично разнообразие до 2020 г.;

15. обръща внимание на специфичното положение на най-отдалечените региони (НОР), които имат най-голям нетен принос за биологичното разнообразие на цялата територия на Европейския съюз и които със своите над двеста обекта от значение за Общността в рамките на мрежа „Натура 2000“ не могат да бъдат пренебрегнати в контекста на целта за спиране на загубата на биологично разнообразие;

16. приветства предложението на Комисията за въвеждане на „рамки за приоритетни действия по Натура 2000“ за финансиране на Натура 2000, като макропланове за управление на регионално или национално равнище, които да предоставят ясна и обвързваща рамка за други фондове на ЕС и национално финансово участие за финансиране на съхраняването на обектите по Натура 2000 и приоритетни видове в определени територии ⁽³⁾;

Б. Препоръки за средносрочния преглед на програма LIFE+

17. подчертава, че неотдавнашната икономическа и финансова криза породила много предизвикателства за плановете на местните и регионалните власти за предоставяне на съфинансиране за различни инициативи, включително и тези за съхраняване на биологичното разнообразие. Във връзка с това КР приканва националните власти и институциите да споделят и приложат най-добрите практики в тази област, например полския модел за добри практики, при който националното правителство създаде национален фонд, който да гарантира съответното съфинансиране за проекти, одобрени по програма LIFE ⁽⁴⁾;

18. приветства въвеждането на ориентировъчни национални средства в LIFE+, особено при положение че тази мярка ще се използва временно с цел увеличаване на броя на одобрените предложения от новите държави-членки на ЕС. Същевременно подчертава необходимостта да се посочи ясно временният

характер на тази мярка и призовава настоятелно Европейската комисия да продължи усилията си за предоставяне на подкрепа в областта на обучението на националните центрове за контакт и държавите-членки с по-ниско участие, като призовава тези държави-членки да увеличат капацитета на своите национални и регионални центрове за контакт, за да подкрепят активно своите кандидати;

19. подчертава необходимостта да се гарантира отделянето на достатъчно внимание на интересите на местните и регионалните власти, които ще бъдат засегнати от този регламент, да се запази достатъчно гъвкавост в определянето на приоритетите в рамките за приоритетни действия и да се даде възможност на регионалните власти да отговорят за програмите по рамките за приоритетни действия и следователно да се превърнат в бенефициери по тази нова мярка;

20. призовава Европейската комисия да продължи да подобрява приноса на част „Околна среда и управление“ на LIFE+ към финансирането на проекти, насърчаващи спазването на нормативните актове, които открояват, в предзаконодателната фаза, ресурсите, необходими за прилагането на новото законодателство на ЕС, пилотните проекти за екологосъобразни обществени поръчки, чрез които да бъде проверена осъществимостта на мащабни програми за екологосъобразни обществени поръчки в градовете или регионите, както и демонстрационните проекти за енергийна ефективност, екологосъобразен растеж и устойчиво производство;

21. подчертава, че следва да се създадат допълнителни възможности за финансиране на инициативи на НПО, свързани с околната среда, като по този начин се позволи ефективно участие на гражданското общество в прилагането на законодателството на ЕС в областта на околната среда, повишаването на съзнанието на обществеността относно опазването на околната среда посредством по-ясно участие в поставянето на нови цели и събирането на най-добри практики и ноу-хау;

22. обръща внимание на факта, че досега много от инициативите, подкрепяни от частта „Природа“, бяха насочени изключително към застрашени от изчезване видове, за което обществеността беше изчерпателно информирана, напр. кафявите мечки (*Ursus arctos*), червенкоремната бумка (*Bombina bombina*), или дневната пеперуда *Euphydryas aurinia*. От друга страна, много други застрашени видове бяха изцяло пренебрегнати. При преразглеждането на програма LIFE+ би трябвало да се потърсят начини за използването ѝ и за опазването на други, не толкова популярни видове;

23. припомня, че в съответствие с действащите изисквания проектите в част „Природа“ трябва да бъдат демонстрационни и/или иновационни. Но в много случаи опазването на околната среда изисква не иновации, а продължаване на вече започнатата работа, както и събиране и разпространяване на натрупания положителен опит. Затова за проектите по тази част е много важно да се предвиди и възможност отпускането на финансовата помощ да се основава в по-малка степен на изискването за демонстрационен и иновационен характер, а да се постави по-силен акцент върху конкретните нужди на зоните от мрежата „Натура 2000“ и върху въпросите, свързани с опазването на биологичното разнообразие на определена географска територия. Би трябвало да е достатъчно проектите да се основават на добри практики и да са насочени към трансфера на такива практики към други региони.

⁽³⁾ Съгласно член 8 от директивата за местообитанията. Европейска комисия, LIFEnews feature 2010, LIFE Nature and Biodiversity: what common future? (Информационен бюлетин на програма LIFE за 2010 г.: „LIFE, част „Природа и биологично разнообразие“: има ли общо бъдеще?“).

⁽⁴⁾ Европейска комисия, LIFEnews feature 2010, LIFE Nature and Biodiversity: what common future? (Информационен бюлетин на програма LIFE за 2010 г.: „LIFE, част „Природа и биологично разнообразие“: има ли общо бъдеще?“).

24. подчертава, че предвид предизвикателствата, с които се сблъскват МРВ и обществото в новите държави-членки при адаптирането си към условията на членство в ЕС, е важно да се насърчи по-активно прилагането на програма LIFE+ и други подобни специализирани програми в тези страни;

25. подчертава, че за да се постигне максимална синергия, би трябвало още преди края на текущия финансов период на ЕС да се положат усилия за това програма LIFE+ да се координира във възможно най-висока степен с други програми на ЕС, които са пряко или непряко свързани с опазването на околната среда, например със Седма рамкова програма за научни изследвания, Рамковата програма за конкурентоспособност и иновации, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, структурните фондове и Кохезионния фонд;

26. отбелязва, че би било целесъобразно да се подпомогне участието на частния сектор в инициативите за опазване на биологичното разнообразие и да се наложи убеждението, че целите на програма LIFE+ насърчават устойчиво и социално отговорно икономическо развитие;

27. посочва ползите от привличането на сектора на висшето образование за по-активно участие в програма LIFE+, насърчавайки неговото сътрудничество с основните бенефициери на програмата, тъй като научните работници могат да обогатят прилагането на инициативите посредством най-новите научни постижения и да открият нови перспективи за намирането на решения на общите предизвикателства;

В. Програма LIFE+ през новия финансов период

28. подчертава значението на подходящо финансиране през новия финансов период за инициативите в областта на околната среда в Европа, за да се гарантира опазването на биологичното разнообразие, да се осигури висококачествена жизнена среда за европейските граждани и да се повиши съзнанието на хората в целия свят за проблемите на опазването на околната среда;

29. припомня, че практиката показва, че проблемите в областта на околната среда са твърде многобройни, а средствата за справяне с тях обикновено са оскъдни. По тази причина мерките, насочени към опазване на околната среда и на биологичното разнообразие, би трябвало да бъдат особено ефективни. Една от основните предпоставки за ефективността на вярна на девиза си Европа („Единство в многообразието“) е гъвкавото използване на средствата, за да могат участниците от различните европейски държави и региони, съобразявайки се с местните условия, да извлекат максимална добавена стойност от финансирането от страна на ЕС;

30. заявява отново, че местните и регионалните власти играят и ще продължават да играят съществена роля за осигуряване на висококачествена жизнена среда с богато биологично разнообразие за европейските граждани. Затова на първо място трябва да се направи така, че МРВ също да могат да ползват различните инструменти за опазване на околната среда и да участват възможно най-широко в тяхното разработване или усъвършенстване;

31. потвърждава, че стартиралата през 1992 г. програма LIFE вече многократно е доказала своята полезност. Затова тя би трябвало да бъде продължена и през следващия финансов период, като се използва в максимална степен натрупаният по време на текущия финансов период положителен и отрицателен опит;

Приоритети при разработването на новата програма LIFE

32. отбелязва резултатите от консултацията относно оценката на въздействието на бъдещето на програма LIFE⁽⁵⁾, като посочва, че МРВ са открили повишаването на осведомеността за екологичните проблеми и необходимостта от решения от страна на различните участници и насърчаването на иновациите в техниките, които позволяват да се подобри управлението на околната среда, по-специално от компетентните органи като двата най-ефективни начина за усъвършенстване на местната политика в областта на околната среда и нейното прилагане и поради това приканва настоятелно Комисията да запази укрепването на административния капацитет на МРВ и повишаването на информираността на обществеността като ключови приоритети във всички реформи на програма LIFE;

33. изразява категоричното си убеждение, че програма LIFE ще продължи да бъде основният финансов инструмент за опазване на природата и на биологичното разнообразие и през новия програмен период, отличаващ се с ефективност на разходите и високо качество на проектите и програмите. Затова развитието на програмата следва да бъде съсредоточено върху опростяването на процедурите по прилагането и администрирането ѝ, както и върху разширяването на кръга на допустимите кандидати;

34. отправя искане, с цел да се възползват още по-добре от програма LIFE, в новия период на финансиране по LIFE+ на местните и регионалните власти и на другите публично-правни организации отново да се позволи да включат напълно разходите си за персонал като собствени ресурси;

35. подчертава, че целите на програма LIFE може би не са били постигнати в пълна степен и поради бавните процедури по администриране и ниския дял съфинансиране (обикновено 50 %, с възможни изключения за LIFE+ „Природа“). Затова трябва да се потърсят начини за опростяване на администрирането (прилагане, осъществяване, възможност за одобряване на заявления за финансиране на по-малки проекти), както и за увеличаване на максималния дял съфинансиране;

36. отбелязва разликите по отношение на равнището на информираност и финансовия капацитет, които все още съществуват между старите и новите държави-членки и поради това, за да се гарантира достъпът до програмата, препоръчва да се разработят съответни специални механизми за подкрепа на кандидати и бенефициери от по-новите държави-членки. Тази подкрепа следва да бъде насочена към въпроси, свързани с разработването и администрирането и би могла да бъде организирана посредством укрепването на системата на националните центрове за контакт или чрез създаване на регионални центрове за контакт, там където те все още не съществуват;

⁽⁵⁾ Report „Assessment of Territorial Impacts of the EU Life+ instrument“ (доклад „Оценка на териториалното въздействие на инструмента на ЕС Life+“) изготвен от Секретариата на Комитета на регионите, май 2011 г

37. предлага в процедурите за кандидатстване да се отчитат проблемите, свързани с устойчивостта, и да се използват наличните възможности, предлагани от ИТ. По-конкретно следва да се разработят онлайн процедури за кандидатстване, оценка, комуникация между управлението на програмата и заявителите, включително онлайн регистриране на заявителите и система за предоставяне на данни;

38. призовава да бъде отделено първостепенно внимание на процеса на оценка на кандидатстващите проекти, който понастоящем отнема около година и половина, считано от поканата за представяне на предложения и започването на проекта. В това отношение могат да се приведат примери за най-добри практики за управление от „съвместните технически секретариати“ на най-успешните програми за териториално сътрудничество;

39. посочва, че успоредно с улесняването на процедурите за кандидатстване и съгласно практиките на програмите за териториално сътрудничество трябва да се даде възможност разходите за подготовка на проектите да се считат за допустими за финансиране по LIFE или да се компенсират посредством фиксирана сума (например в зависимост от общия бюджет на проекта), в случай че проектът бъде одобрен;

40. посочва, че процедурите за осъществяване на новата програма LIFE следва да бъдат максимално опростени, за да се гарантира, че финансираните по програмата проекти могат да се съсредоточат основно върху целенасочена работа в областта на опазването на околната среда и върху информационна дейност, вместо да се занимават със счетоводство;

41. припомня, че не по-малко важна роля в инициативите за опазване на околната среда и на биологичното разнообразие и в бъдеще ще играе организираното гражданско общество. Затова новата програма LIFE би трябвало да включва силен компонент, насочен към НПО и към разясняване на тази проблематика сред обществеността. Същевременно би трябвало да се гарантира, че малки НПО на местно равнище и научни работници също могат да се възползват от тази програма;

42. подчертава, че е важно при промени в програмата LIFE+ да се вземе под внимание и голямото противоречие между мерките за опазване на биологичното разнообразие, от една страна, и осезаемите резултати, от друга: проектите често са краткосрочни, докато резултатите се проявяват едва след доста по-дълъг период. Затова би трябвало да се използват подходящи методи за оценка;

43. призовава програмата LIFE+ да бъде дефинирана според разпознаваеми и постижими цели. Затова е необходим по-голям акцент върху резултатите, а не върху оценката на успеха въз основа на редовността на разходите;

44. предлага, с оглед на факта, че програмата е насочена към дългосрочни цели, заявителите да се насърчават да осъществяват и/или финансират дейностите, необходими за осигуряване на ефективни последващи действия след приключването на проекта, което включва мониторинг на дългосрочния му ефект. Подобно насърчаване може да приеме формата на допълнителни точки при оценката на тези кандидати, които предвиждат последващи действия и се ангажират да ги подкрепят със собствени ресурси;

45. посочва, че новата програма LIFE+ трябва да включва и идентифициране на проектите, които отговарят на целите на регионалните стратегии като например Стратегията за Балтийско море;

46. въз основа на опита, придобит от практиката, изразява убеждението си, че подпомагането на проекти (чрез безвъзмездни средства, отпускани за действия) е най-ефикасният механизъм и следва да продължи да бъде основният инструмент за подкрепа на програмата LIFE, за да бъдат подкрепени местните и регионалните власти в техните действия и инвестиции в областта на политиката за околната среда. Би могъл да бъде разгледан също и въпросът за прилагането на иновативни инструменти за финансиране, най-вече в частта „Околна среда“ на програмата LIFE, но тези инструменти следва да се прилагат допълнително (ако изобщо се прилагат), а не вместо прякото финансиране на проекти.

Управление на програмата

47. счита, че настоящото централизирано управление на програмата LIFE е доказало своята ефективност, което намира отражение във факта, че относително малък дял от средствата на програмата се заделят за административни разходи. Затова КР отново заявява, че се противопоставя на „рениационализирането“ на този инструмент ⁽⁶⁾ и препоръчва бъдещата програма LIFE да продължава да бъде управлявана централизирано от Европейската комисия;

48. посочва, че като се има предвид, че в хода на осъществяването на проекта може да бъде много трудно да се получат конкретни резултати по отношение на една екосистема, през новия финансов период на ЕС при оценката на изпълняваните по програмата LIFE+ проекти би трябвало да се отчита този факт. Най-голямо внимание обаче следва да се отдели не на резултатите, които могат да бъдат постигнати в рамките на отчетния период, а на предвидените мерки, на техния обхват и на евентуалното им дългосрочно въздействие;

49. призовава новата програма LIFE+ да бъде достатъчно гъвкава и да се координира и с други инструменти за подпомагане, които съдържат екологични компоненти, дори и те да не са пряко свързани с опазването на околната среда;

50. счита, че е необходимо иницирането на обща и съгласувана стратегия, обединяваща опазването на природата и развитието на селските райони, в частност на териториите от мрежата Натура 2000 със силно застъпено земеделие и животновъдство, и подчертава необходимостта от търсене на ефективна координация с бъдещите инструменти на ОСП, което, както може да се прешполага, ще включва конкурентоспособността от екологична гледна точка;

51. приветства идеята регионалните власти да отговарят за рамките за приоритетни действия по Натура 2000, и подчертава, че е необходимо да се осигури достатъчно свобода за внасяне на промени в приоритетите на тези рамки на по-късен етап;

⁽⁶⁾ CdR 253/2004 fin.

Структура на новата програма LIFE

52. подкрепя Съвета, който изтъкна, че „всичките компоненти на регламента са необходими“ и че е важно да бъдат отразени във финансовата рамка на ЕС, „като се имат предвид взаимодействията с други финансови инструменти на ЕС, които допринасят за изпълнение на целите на ЕС в областта на околната среда“⁽⁷⁾;

53. призовава програма LIFE да бъде най-малко официално обвързана с новата Обща стратегическа рамка;

54. предлага структурата на бъдещата програма LIFE да се запази сходна на настоящата и да се състои от три части: „LIFE Биологично разнообразие“ (включително настоящата част „LIFE+ Природа и биологично разнообразие“), „LIFE Околна среда“ и „LIFE Управление“ (включително настоящата част „LIFE+ Информация и комуникация“);

LIFE Биологично разнообразие

55. призовава бъдещата част „Биологично разнообразие“ на LIFE да не се ограничава само до Натура 2000, а да обхваща понятието биологично разнообразие в по-широк смисъл. Биологичното разнообразие се превърна в широко понятие, което обхваща аспекти като екосистемни услуги, екологосъобразни инфраструктури, инвазивни чужди видове и др. Въпреки че за много от тези аспекти могат да бъдат потърсени решения в рамките на Натура 2000, която си остава основната концепция, има и такива, които не са обхванати или са обхванати само частично, което показва, че понятието биологично разнообразие трябва да се използва в по-широк смисъл;

56. посочва, че за да има съществена роля при финансирането на Натура 2000, програма LIFE следва да позволява финансирането на обичайни дейности по управлението на обектите по Натура 2000, които не се ограничават само до най-добри практики или иновационни проекти, както се посочва в член 3 от Регламента за програма LIFE+. В интерес на високото качество на подпомаганите проекти и дейности, програма LIFE обаче следва да включва минимални стандарти за предлаганите проекти, механизъм за тяхното проследяване и изискване резултатите да бъдат съобщавани на обществеността;

LIFE Околна среда

57. предлага частта „Околна среда“ на новата програма LIFE да остане и занапред решаващ стимул за местните и регионалните власти, които искат да надхвърлят законите изисквания и да прилагат иновационни технологии и решения, свързани с околната среда. Тази част би могла да обхваща предварителните инвестиционни разходи, като по този начин открива пътя за дългосрочни ползи⁽⁸⁾.

58. припомня, че тъй като средствата са ограничени, подкрепата по програма LIFE може да продължи само в ограничен брой административно-териториални единици, докато предизвикателството, свързано с прилагането на достиженията на правото на ЕС, се отнася до повечето общини и региони. Затова бъдещите проекти по програма LIFE трябва да имат висок потенциал за възпроизвеждане на насочени към

публичния сектор екоинновации⁽⁹⁾, а привличането на вниманието към частта „Околна среда“ на програма LIFE също следва да бъде сред приоритетите;

59. подчертава, че частта „Околна среда“ на бъдещата програма LIFE следва да се съсредоточи върху по-широк кръг тематични въпроси⁽¹⁰⁾, като по този начин остане отворена за предизвикателствата и възможностите, характерни за обхванатите обекти. Критериите за възлагане следва да се основават на признаване както на стратегическите цели на програмата, така и на местните приоритети на потенциалните бенефициери. За да продължава да бъде устойчива, в рамките на програма LIFE биха могли да се определят двугодишни приоритети за всяка тема, които да бъдат обвързани с тези на ЕС.

60. призовава за това частта LIFE „Околна среда“ да подкрепя проекти за интегрирано управление на околната среда от местните и регионалните власти, а също и за насърчаване на спазването на влизщото в сила законодателство в областта на околната среда още на първоначалния етап;

61. отбелязва текущия дебат относно ефективността от запазването на два отделни инструмента за финансиране на екоинновациите⁽¹¹⁾, управлявани от ГД „Околна среда“. Затова призовава Европейската комисия да включи този аспект в оценката на въздействието на бъдещата програма LIFE, като вземе под внимание факта, че понастоящем двата инструмента служат на различни цели и достигат до различни бенефициери⁽¹²⁾. Затова всяко решение, взето в рамките на този дебат, следва да гарантира, че МРВ ще останат сред бенефициерите, в качеството си на субекти, които изпълняват безусловно необходима роля за разпространяването на най-добрите практики в областта на околната среда поради близостта си до гражданите, и по този начин могат да допринасят за повишаването на съзнанието и да насърчават промени в поведението;

LIFE „Управление“

62. призовава бъдещата част „Управление“ на програма LIFE да включва насърчаване на споделянето на знания относно прилагането и привиждането в изпълнение на законодателството на ЕС в областта на околната среда чрез подкрепа на проекти за мрежи, обучение и споделяне на най-добри практики на европейско равнище, като мрежата IMPEL или проекта „LIFE+“ за „европейски столици на биологичното разнообразие“⁽¹³⁾;

63. призовава за преразглеждане на финансирането на НПО, работещи в областта на околната среда, в рамките на частта „Управление“ на програма LIFE, с цел по-ефективна подкрепа на техния принос за балансирано участие на заинтересованите страни в процеса на изготвяне и прилагане на политиката на ЕС в тази област. Това включва преминаването от годишни към многогодишни оперативни безвъзмездни средства, както и увеличаване на броя на държавите-членки, участващи в партньорство по даден проект, като по този начин се осигуряват необходимото свързване в мрежа и практически опит по места;

⁽⁷⁾ Заключение на Съвета по околна среда от 20 декември 2010 г. относно усъвършенстване на инструментите на политиката за околната среда (5302/11).

⁽⁸⁾ CdR 164/2010 fin.

⁽⁹⁾ Съвет на Европейските общини и региони, февруари 2011 г.: отговор на допитването относно бъдещия финансов инструмент на ЕС за околната среда.

⁽¹⁰⁾ CdR 253/2004 fin.

⁽¹¹⁾ Компонентът екоинновации на Програмата за конкурентоспособност и иновации (ПКИ) и частта „Околна среда и управление“ на програма LIFE+.

⁽¹²⁾ Европейска комисия, LIFEnews feature 2010 „The evolution of Environment: past, present and future“ (Информационен бюлетин на програма LIFE за 2010 г.: „Развитието на част „Околна среда“ на програма LIFE“: минало, настояще и бъдеще).

⁽¹³⁾ CdR 164/2010 fin и CdR 112/2010 fin.

64. отново призовава Европейската комисия да проучи дали концепцията за Конвента на кметовете би могла да бъде разширена, така че да обхване „и други ключови политически области на ЕС като биоразнообразието, отпадъците и водите, шума, замърсяването на въздуха и земеползването“⁽¹⁴⁾, по-конкретно чрез финансирането, посредством бъдещата програма LIFE, на разширяването на обхвата на Конвента на кметовете от енергийната ефективност към екологични градове, които използват ефективно ресурсите;

По-мощни програми

65. подкрепя, с цел повишаване на ефективността на програма LIFE и намаляване на административните разходи, предложението на Комисията относно възможността за по-мощни „интегрирани проекти по LIFE“ или „програми за действие по LIFE“ като нова категория проекти по програма LIFE. Подобни проекти биха могли да се използват при търсене на решения на широк кръг проблеми, по-специално в областта на управлението на прясната вода, опазването на природата и биологичното разнообразие, както и устойчивото използване на ресурсите и управлението на отпадъците⁽¹⁵⁾. Но традиционните независими проекти по LIFE следва да се запазят, тъй като позволяват на по-малки местни НПО, заинтересовани страни и местни власти да се ползват от финансиране;

66. смята, че в интегрираните проекти може да се предвиди възможност за подкрепа на конкретна тема или голяма част от територията на даден регион или държава-членка (например проекти за възстановяване на влажни зони в речен басейн, дейности във връзка със застрашени видове по протежение на миграционните им пътища, разработване на планове за управление на обекти и тяхното изпълнение за всички обекти по Natura 2000 или сродни на тях обекти в даден регион посредством рамка за приоритетно действие по Natura 2000);

67. предлага интегрираните проекти да включват рамката и насоките за разработването на отделни проекти по LIFE или други проекти, включително план, в който да се разяснява как се съчетават финансирането на европейско, национално, регионално, местно равнище и частното финансиране на предложените дейности; освен това тези проекти могат да бъдат насочени към създаването на постоянни работни групи с участието на екипи от различни страни, за да се анализират резултатите в средносрочен и дългосрочен план от подобен опит в рамките на вече осъществени проекти по LIFE, създавайки мрежи чрез заседания конгреси, виртуални платформи или други форми на комуникация;

68. призовава за това публичните власти, НПО и заинтересованите страни, които работят на регионално или национално равнище, както и партньорствата между тези групи, да имат правото да кандидатстват за финансиране по интегрирани проекти. Освен това тези проекти следва да имат по-дълъг срок (например 5-10 години), през който да могат да бъдат разработвани и осъществявани отделни, свързани помежду си, проекти по LIFE;

69. отбелязва добавената стойност на подобни интегрирани проекти, по-конкретно важната роля на регионалните власти като потенциални водещи бенефициери, които често са и компетентните органи, отговарящи за финансирането в областта на развитието на селските райони, оперативните програми за

структурните фондове и бъдещите рамки за приоритетни действия по Natura 2000. Освен това подобни проекти предоставят ефективен начин за осигуряване на допълняемост и извличане на максимална полза от ролята на катализатор на програма LIFE: те установяват структурирани отношения с и подготвят проекти за други фондове на ЕС, като с това насърчават мобилизирането на много повече средства от тях за постигането на целите, свързани с околната среда. Това би помогнало и при търсенето на решения за неизразходваните понастоящем средства по структурните фондове на ЕС в областта на биологичното разнообразие и околната среда – проблем, който КР разглежда в преходни становища⁽¹⁶⁾;

Териториален обхват на новата програма LIFE

70. призовава за целите на програма LIFE+ да бъде отчетен фактът, че предизвикателствата, свързани с биологичното разнообразие, често надхвърлят външните граници на ЕС. Затова би могло да се предвиди възможност за разширяване на обхвата на някои дейности до страни, граничещи непосредствено с ЕС;

Мерки за информация, разпространяване и популяризиране

71. оценява като задоволителни резултатите от средносрочната оценка на LIFE+, където публичните власти и агенциите за развитие бяха най-многобройната група бенефициери и по трите части на LIFE+ (42 % от водещите бенефициери през 2007 и 2008 г., като тези показатели се повишават до 51 % в „Природа и биологично разнообразие“)⁽¹⁷⁾ и подчертава още веднъж необходимостта от насърчаване на активно включване на МРВ в опазването на околната среда и съхраняването на биологичното разнообразие;

72. призовава за подобряване на информационните политики на национално равнище за повишаване на съзнанието сред потенциалните участници за възможностите, предлагани от програма LIFE+. За тази цел, като се отчита принципът на субсидиарността и очевидните разлики между отделните държави-членки, информационната политика следва да бъде децентрализирана, така че да се развият национални информационни центрове и в някои случаи да се насърчават информационни кампании за програмата и на регионално равнище;

73. призовава в бъдещата програма LIFE да се предвидят оперативни безвъзмездни средства за мрежи на местни и регионални власти, които се ангажират с активно насърчаване на LIFE сред общините и регионите⁽¹⁸⁾;

74. подчертава, че новата програма LIFE продължава да предлага подкрепа за проекти за комуникация и информация, като все повече се насочва към образование и насърчаване на проекти с участието на местни и регионални власти, и които оказват значително въздействие на равнище ЕС;

75. отбелязва, че за да се постигне допълнителна добавена стойност от комуникацията, програмата следва да наблегне в по-голяма степен върху целенасочени и следователно по-ефективни начини за провеждане на комуникационни дейности за всеки отделен проект по програма LIFE. По-конкретно, подобни дейности следва да бъдат насочени основно към изграждане на капацитет и обучение и участие на основните заинтересовани страни, вместо към широката общественост посредством брошури или табели;

⁽¹⁴⁾ CdR 164/2010 fin.

⁽¹⁵⁾ Report „Assessment of Territorial Impacts of the EU Life+ instrument“ (доклад „Оценка на териториалното въздействие на инструмента на ЕС Life+“), вж. по-горе.

⁽¹⁶⁾ CdR 112/2010 fin.

⁽¹⁷⁾ SEC(2010) 1120 окончателен.

⁽¹⁸⁾ Съвет на Европейските общини и региони, февруари 2011 г.

76. припомня, че досега инициативите на НПО за разпространяване на информация за програма LIFE+ бяха съсредоточени изключително върху финансирането на европейски НПО, установени в Брюксел. По този начин през 2007 г. в целия ЕС получиха финансиране общо 30 НПО, през 2008 г. – 33, а през следващата година - 32. Независимо от факта, че повечето от тези организации са свързани в мрежови структури, това очевидно не е достатъчно. Затова е много важно да се подпомагат по-активно организации, действащи в държавите-членки, най-вече на местно равнище, тъй като по правило именно те най-добре познават нуждите по места;

77. препоръчва, с цел да се гарантира, че провежданите от НПО информационни кампании могат да разгърнат своето въздействие, тези организации да имат възможността да се съсре-

доточат върху същинската си работа в областта на околната среда и върху информационната си дейност, вместо да се занимават с подаване на заявления и със счетоводство. Освен това би било целесъобразно Комисията да бъде убедена да сключва дългосрочни споразумения със срок най-малко 2-3 години.

78. ангажира се да продължи да разпространява информация за възможностите, предлагани от програма LIFE+, да насърчава привличането на местни кандидати за участие в програмата, да събира мненията на европейските МРВ и, въз основа на практическия опит, да отправя към Комисията препоръки относно подобряването на програмата и потенциала за разработване от ЕС на допълнителен инструмент за „природа и биологично разнообразие“, който да бъде прилаган успоредно с новия инструмент LIFE.

Брюксел, 1 юли 2011 г.

Председател
на Комитета на регионите
Mercedes BRESSO

Становище на Комитета на регионите относно „Стратегия за разширяване и основни предизвикателства през периода 2010—2011 г.“

(2011/С 259/11)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- подчертава, че един от най-важните приоритети на Комитета на регионите е да осигури успеха на процеса на разширяване на ЕС;
- вижда в либерализирането на визовия режим за отделни страни от Западните Балкани добър пример за това колко много може да бъде постигнато, когато строги обвързващи условия се съчетаят с предоставяне на специфични предимства;
- въпреки това не пренебрегва факта, че в повечето страни все още се наблюдават редица предизвикателства, чието пълно преодоляване ще се осъществява много бавно и трудно, и вижда необходимост от реформи по-специално в следните области: изграждане на държавни структури, върховенство на закона и развитие на административния капацитет на всички равнища, особено на регионално и местно равнище, по-добро управление, реформа на съдебната система и борба срещу корупцията и организираната престъпност на всички равнища на управление;
- подчертава, че присъединяващите се страни трябва да продължат да получават подкрепа за своите усилия посредством субсидии по линията на Инструмента за предприсъединителна помощ (ИПП) и заеми от Европейската инвестиционна банка и други международни финансови институции;
- е твърдо убеден, че без добре подготвени и обучени политически и административни представители на регионално и местно равнище усилията за разширяване не могат да доведат до успешен край;

Докладчик	г-н Franz SCHAUSBERGER (АТ/ЕНП), делегат от провинция Залцбург в Комитета на регионите
Отправен документ	„Съобщение на Комисията до Европейския парламент и до Съвета — Стратегия за разширяване и основни предизвикателства през периода 2010-2011 г.“ COM(2010) 660 окончателен

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Значение на документа за местните и регионалните власти и за Комитета на регионите

1. подчертава, че един от най-важните политически приоритети на Комитета на регионите е да осигури успеха на процеса на разширяване на ЕС;
2. изрично подчертава, че представените в КР местни и регионални власти имат ключова роля в диалога със страните кандидатки и потенциални кандидатки, в които се наблюдават много различни форми на децентрализация, обусловени исторически и културно;
3. признава необходимостта от изграждане на децентрализирана информационна и комуникационна политика на регионално и местно равнище за процеса на разширяване и заявява своята готовност да подкрепя регионалните и местните власти в тази област, за да могат те да бъдат подготвени за своите бъдещи отговорности и да се насърчи сътрудничеството със съответните европейски организации, с които поддържат отношения;
4. със своята стратегия за външните отношения насърча развитието на политическия диалог и икономическото и културното сътрудничество между местните и регионалните власти в страните кандидатки, страните потенциални кандидатки и държавите-членки на ЕС;
5. работи усилено за подобряване на капацитета на местните и регионалните власти в правната, финансовата и административно-техническата област посредством преки междуинституционални контакти и организиране на публични прояви, специализирани конференции и работни групи;
6. с благодарност се позовава на становищата и информацията на Конгреса на местните и регионалните власти на Съвета на Европа и на важните мнения на делегациите от страните, обхванати от процеса на разширяването, техните сдружения на общините и различни НПО;

Общи бележки и предложения

7. приветства факта, че – както е посочено в съобщението на Комисията – процесът на разширяване на ЕС получи нов тласък след приемането на последния доклад за напредъка въпреки многобройните други предизвикателства и въпреки финансовата и икономическата криза и че по този начин с влизането в сила на Договора от Лисабон се гарантира, че може да бъде запазена динамиката на европейския процес на интеграция;
8. приветства факта, че благодарение на напредъка на преговорите за присъединяване с Хърватия и на започналите през юни

2010 г. преговори за присъединяване с Исландия в близко бъдеще се очаква шесто разширяване на ЕС;

9. въпреки това подчертава необходимостта от добра подготовка за всяко ново присъединяване посредством последователно изпълнение на условията;

10. е твърдо убеден, че процесът на разширяване предлага уникален подход на политически и икономически реформи в страните, обхванати от процеса на разширяване, за да им се помогне да постигнат европейските стандарти и да се допринесе за преодоляване на финансовата и икономическата криза и за изпълнение на програмата за реформи до 2020 г.;

11. посочва, че страните кандидатки, по-специално страните от Западните Балкани, имат много различни политически и административни структури и традиции – включително и на регионално и местно равнище – и че при тях се наблюдават големи различия в развитието, които трябва да се отчитат в достатъчна степен в процеса на разширяване;

12. предлага в страните от Западните Балкани да се вземат целенасочени мерки за укрепване на МСП на регионално и местно равнище с оглед на създаването на работни места и намаляване на мотивацията за младите хора да мигрират от по-слабо развитите периферни региони;

13. вижда в либерализирането на визовия режим за отделни страни от Западните Балкани добър пример за това колко много може да бъде постигнато, когато строги обвързващи условия се съчетаят с предоставянето на специфични предимства;

14. приветства факта, че от последния доклад за напредъка досега бяха постигнати пробиви в дълготрайни двустранни спорове или пък беше поставено началото на диалог, в който самите страни кандидатки започнаха да поемат повече отговорност за регионалното сътрудничество;

15. въпреки това не пренебрегва факта, че в повечето страни все още се наблюдават редица предизвикателства, чието пълно преодоляване ще се осъществява много бавно и трудно и вижда необходимост от реформи по-специално в следните области: изграждане на държавни структури, върховенство на закона и развитие на административния капацитет на всички равнища, особено на регионално и местно равнище, по-добро управление, реформа на съдебната система и борба срещу корупцията и организираната престъпност на всички равнища на управление;

16. подчертава, че присъединяващите се страни трябва да продължат да получават подкрепа за своите усилия посредством субсидии по линията на Инструмента за предприемачествена помощ (ИПП) и заеми от Европейската инвестиционна банка и други международни финансови институции;

17. в повечето страни от Западните Балкани и в Турция вижда необходимост от предприемане на конкретни мерки за противопоставяне на всякакъв вид дискриминация и укрепване на защитата на правата на човека, по-специално на правата на жените и децата, а така също и на ромите, и по-конкретно в случая на Турция, от възстановяване на правата на човека на всички кипърци, налагане на мораториум върху заселничеството, незабавно връщане на Фамагуста на законните ѝ жители в съответствие с резолюциите на Съвета за сигурност на ООН и изпълнение на Протокола от Анкара, което е условие на ЕС;

18. убеден е, че без добре подготвени и обучени политически и административни представители на регионално и местно равнище усилията за разширяване не могат да доведат до успешен край;

19. насърчава присъединяващите се страни в техните усилия за по-нататъшна децентрализация и регионализация, като това улеснява също така необходимата децентрализирана информационна и комуникационна политика, както и гражданския и политическия диалог между Европейския съюз и гражданите на страните, обхванати от процеса на разширяване;

20. отбелязва, че съществува необходимост от подобряване на капацитета на местните и регионалните институции в законодателната, финансовата и административната област и, в съответствие с принципа на субсидиарност, от прехвърляне на възможно най-голям брой правомощия на регионално и местно равнище и осигуряване на тяхното финансиране;

21. отбелязва с одобрение факта, че европейските макрорегионални стратегии представляват важен инструмент за ускоряване на процеса на интеграция, включително посредством използването на потенциала на регионалните и местните власти, и разглежда стратегията на ЕС за региона на р. Дунав, както и бъдещата стратегия на ЕС за Адриатическо-Йонийския макрорегион като нови възможности за регионално сътрудничество, включително и със страните, обхванати от процеса на разширяване;

22. отбелязва, че от 2000 г. насам Адриатическо-Йонийската инициатива (IAI) си поставя за цел да гарантира мир, сигурност, развитие и сътрудничество в района ЕС-Западни Балкани, като Адриатическо-Йонийският съвет се ангажира да подкрепя стратегията на ЕС за Адриатическо-Йонийския регион в рамките на европейските институции и с участието на националните, регионалните и местните институции;

23. призовава заинтересованите държави-членки и Европейската комисия да проучат доколко е възможно да се създадат взаимовръзки и синергии между различните стратегии на ЕС за макрорегионите;

24. настоява Европейската комисия да проучи възможностите за оползотворяване на потенциала на съществуващите Европейски групи за териториално сътрудничество (ЕГТС), които развиват дейност в региона на Западните Балкани и Средиземноморския басейн, с цел местните и регионалните власти в страните от Западните Балкани и Турция да постигнат съответствие с достиженията на правото на ЕС.

25. предлага на страните от Западните Балкани и Турция преди всичко да вземат подходящи мерки за съществено увеличаване на броя на жените в органите на местната и регионалната власт;

26. препоръчва на Комисията в бъдещите си доклади относно стратегията за разширяване да разгледа по-подробно положението и стандарта на регионалното и местното самоуправление във връзка с важната роля за прилагане на политиките на ЕС и същевременно да изтъкне по-ясно пред страните кандидатки необходимостта от реформа в областта на регионализацията и децентрализацията;

Бележки, отнасящи се до отделните страни

А) Страни кандидатки

Хърватия

27. приветства факта, че през 2010 г. и 2011 г. Хърватия постигна толкова добър напредък в преговорите за присъединяване, че преговорите с ЕС можаха да приключат официално на 30 юни 2011 г. и се очаква на 1 юли 2013 г. страната да стане 28-ата държава-членка на ЕС;

28. счита обаче, че е абсолютно необходимо Хърватия да отдели нужното време, за да изпълни все още неизпълнените критерии от Глава 23; сред тях са по-специално безрезервното сътрудничество с Международния наказателен трибунал за бивша Югославия, последователна борба с корупцията и организираната престъпност на най-високо държавно равнище, независимост и ефективност на съдебната система, зачитане и защита на малцинствата, включително завръщане на бежанците

29. посочва, че са необходими още усилия за реформиране на публичната администрация и че регионалните и местните администрации трябва непременно да бъдат привлечени към този процес, за да се сложи край на съществуващите понастоящем тромави административни процедури и прекомерна политизация и за да се укрепи изграждането на капацитета, ефикасността, независимостта и надеждността на администрацията на всички равнища;

30. призовава за бързо прилагане на новия закон за заплащане на служителите на органите на местното и регионалното самоуправление и на „Националната стратегия за обучение на служителите и персонала на общинското и регионалното самоуправление 2009-2013 г.“ с цел подобряване на предоставяването на децентрализирани услуги на гражданите и изграждане на съвременна и ефективна публична администрация;

31. предлага, независимо от напредъка в областта на регионалната политика и координацията на структурните фондове, да се вземат допълнителни мерки за по-активно привличане на местните и регионалните власти към прилагането на политиката на сближаване на ЕС и да се даде възможност на регионите и общините да разработят подходящи проекти за финансиране от фондовете на ЕС с помощта на добре обучени и подготвени административни служители и регионални и местни политици. Това би дало възможност за преодоляване на съществуващите различия в развитието между хърватските региони, което би допринесло за засилване на териториалното сближаване;

32. препоръчва да се прилага стратегия за децентрализация, която наред с другото да подобри финансовото положение на регионалните и местните власти и да позволи на регионалните и местните представители също да вземат участие в законодателния процес, както и да се прилагат приетите през юли 2010 г. Насоки за функционална децентрализация и организация на територията;

33. приветства многобройните самостоятелни инициативи на регионите и общините в областта на регионалната икономическа политика за привличане на инвеститори посредством атрактивни стимули като намаляване на бюрократичната тежест и оказване на съдействие, благодарение на което може да се увеличи броят на устанавящите се в региона предприятия и да се създадат работни места и се надява, че правната несигурност ще бъде премахната чрез нови законодателни разпоредби;

34. посочва, че настъпилото в последно време подобрене на двустранните отношения между Хърватия и останалите страни, обхванати от процеса на разширяване, като Сърбия, и съседните държави-членки на ЕС, като Словения, може да бъде съществено укрепено с помощта на трансграничното регионално и местно сътрудничество;

35. предлага да се постигне по-нататъшен напредък в областта на правата на малцинствата, културните права, защитата на малцинствата и завръщането на бежанците посредством по-голяма ангажираност на лицата, които отговарят за това на регионално и местно равнище и чрез целенасочена регионална подкрепа за завръщането на бежанците, най-вече в онези региони, които след принудителното преселване по време на войната в бивша Югославия и до днес остават обезлюдени в значителна степен; във връзка с това приветства засиленото сътрудничество със Сърбия и Върховния комисариат на ООН за бежанците;

бивша югославска република Македония

36. отбелязва със задоволство, че бившата югославска република Македония продължава да изпълнява политическите критерии и постигна и през 2010 г. по-нататъшен напредък, но посочва, че са необходими по-нататъшни усилия и по-голяма готовност за реформи в повечето области, обхванати от политическите критерии, като например независимостта на съдебната власт, реформата на публичната администрация и свободата на изразяване на мнение в медиите; също така смята, че основна предпоставка за приближаването на БЮРМ към ЕС е и поддържането на добросъседски отношения, преди всичко трансгранични отношения на регионално и местно равнище. включително намирането на взаимно приемливо решение на въпроса за името в рамките на протичащия преговорен процес под егидата на Обединените нации;

37. настоява за засилен диалог по въпросите на междуетническите отношения и за редовни срещи на компетентните парламентарни комисии с оглед на постигане на целите на Охридското споразумение;

38. приветства факта, че беше продължена децентрализацията, която е един от основните принципи на Охридското рамково споразумение, че междуведомствената работна група за децентрализацията провеждаше редовни заседания и че са осъвременени

програмата и планът за действие за осъществяване на децентрализацията през периода 2008-2010 г.

39. приветства факта, че още общини навлязоха в последната фаза на процеса на финансова децентрализация и понастоящем 77 от 85-те общини са достигнали този етап;

40. приветства също така факта, че законът за финансирането на местното самоуправление беше променен в това отношение, така че до 2013 г. предназначеният за общините дял от ДДС ще се увеличи от 3 % на 4,5 %, което обаче няма да бъде достатъчно, за да могат общините да изпълняват по задоволителен начин поверените им задачи;

41. разглежда като положителен факта, че стратегията за прехвърляне на административната отговорност за земята (която е собственост на държавата) на общините от 2011 г. е готова и сега очаква тази стратегия да бъде приложена във възможно най-кратък срок;

42. отбелязва, че въпреки факта, че повече общини са разширили контрола върху своите финанси, са необходими програми за по-нататъшно изграждане на капацитет, за да се укрепи капацитетът на общините в областта на данъчната администрация, кариерното развитие и финансовия контрол и изразява съжаление по повод липсата на системно и ефективно осъществяване на реформите, договорени на месечните заседания на Върховния комитет за публична администрация;

43. предлага децентрализацията и укрепването на капацитета в областта на финансовата и бюджетната политика на местно равнище да се ускори посредством специално ангажиране на съответните министерства и изразява съжаление поради факта, че междуведомственият комитет за контрол на финансирането на общините е провел само едно заседание и че при финансирането на общинските проекти от националното правителство няма нито достатъчно прозрачност, нито достатъчна координация в духа на балансираното регионално развитие;

44. изразява съжаление по повод сериозното забавяне при прилагането на работната програма за регионално развитие, както и продължаващата липса в министерствата и местната администрация на технически капацитет за подготовка и изпълнение на проекти;

45. призовава за изработване на справедливи критерии за отпускане на средства от държавните инвестиционни фондове на общините, така че да не се създава впечатление, че те се раздават на партийно-политическа или етническа основа, и да се попречи на дискриминацията на етническите малцинства;

46. подчертава необходимостта от пълни законови гаранции за малцинствата на всички равнища и от подобряване на интеграцията на етническите общности, най-вече на ромите; също така призовава правителството да ратифицира Европейската харта за регионалните и малцинствените езици и да укрепи статута на Комитета за междуетническите отношения;

47. отбелязва, че Законът за местното самоуправление прехвърля основни правомощия на местните администрации, въпреки че въздействието му е ограничено от други правни норми и че не са предоставени достатъчно финансови ресурси за неговото прилагане;

Исландия

48. приветства факта, че през юни 2010 г. Европейският съвет реши да започне преговори за присъединяване с Исландия, и отбелязва със задоволство, че Исландия отговаря на политическите критерии и представлява функционираща парламентарна демокрация със силни институции и стабилна конституционна и законодателна система, с добре установена правна система и ефикасна публична администрация;

49. приветства факта, че Исландия разполага с ефективно местно самоуправление, но препоръчва по-нататъшна децентрализация и прехвърляне на задачи на общините в съответствие с принципа на субсидиарност;

50. разглежда изготвянето на целеви проекти за подпомагане на регионите с подкрепата на фондовете на ЕС като възможност да се противодейства на обезлюдяването на отдалечените малки общини и да се избегне сливането на общини;

51. приветства участието на работни групи за регионална политика в екипа, който води преговорите за присъединяване, и препоръчва представителите на местните власти да бъдат силно ангажирани;

52. припомня, че според Договорите за ЕС всички граждани на ЕС имат право да гласуват и да бъдат избирани на местните избори в своята страна на пребиваване при същите условия, както и гражданите на съответната страна [член 40 от Хартата за основните права]; насърчава Исландия да съгласува избирателното си право за местните избори с тези разпоредби;

53. отбелязва, че сред населението на Исландия и различните политически групи съществува значителен скептицизъм или съпротива спрямо присъединяването към ЕС и че са необходими още значителни усилия, за да се предостави на гражданите на Исландия изчерпателна информация за въздействието от членството в ЕС; с тази цел препоръчва активното привличане на местните власти;

54. препоръчва установяването на ясно разделяне на отговорностите между централното правителство и местните органи посредством подходящи законодателни мерки в съответствие с принципа на субсидиарност и създаването на законодателен инструмент, който да дава възможност на местните власти да оспорват решения, противоречащи на принципите на местното самоуправление;

55. вижда проблем в това, че 26 от 76-те исландски общини имат по-малко от 500 жители; освен това общините понякога са много отдалечени една от друга, така че едно по-нататъшно намаляване на броя им може да доведе до това, че жителите ще трябва да изминават по-дълги разстояния до общинските услуги и представителства. Поради това препоръчва укрепване на сътрудничеството между малките общини, за да се гарантира тяхната стабилност и да им се даде възможност да се обединяват при разработването и изпълнението на проекти, подкрепяни от ЕС;

Турция

56. изразява надежда, че сега действащата конституция може да бъде заменена с гражданска конституция въз основа на най-широки консултации с различни групи и части на обществото, в

т.ч. на местно и регионално равнище, както и с всички етнически малцинства и религиозни общности. Във връзка с това приветства решението относно пакета за конституционна реформа и свързания с него стремеж към демократизация и либерализация и се надява, че на основата на това ще се подобри политическият климат и ще се повиши готовността на политически партии и институции да водят диалог и да правят компромиси; поради това призовава за ускорено отсега нататък провеждане на конституционната реформа и за привличане на широка подкрепа за нея от страна на политическите партии и гражданското общество;

57. признава проведените реформи и волята за по-нататъшни реформи, които също трябва да имат положително въздействие върху регионалните и местните администрации;

58. насърчава турското правителство, независимо от радващия напредък в тази област, да продължава да полага усилия за зачитане на свободата на вероизповеданията, правата на жените, както и основните права за свобода на словото и свобода на медиите; призовава Турция да предприеме допълнителни мерки и при необходимост да приеме ново законодателство, за да гарантира безпрепятственото упражняване на правото на немюсюлманските религиозни общности да извършват своите дейности без ограничения;

59. с радост отбелязва, че в областта на регионалната политика и координацията на структурните политически инструменти е постигнат напредък и че участниците на поднационално равнище са по-ангажирани в подготовката; отбелязва обаче, че на национално равнище трябва да се подобри ефективността на административните органи, които се занимават с тези въпроси, за да може средствата да се използват по-ефикасно и Турция да се подготви добре на всички равнища за използване на структурните фондове;

60. убеден е, че за решаване на кюрдския въпрос, който и до днес си остава нерешен в значителна степен, особено в източната и югоизточната част на страната, може да допринесе укрепването на регионалното и местното самоуправление и препоръчва на турските власти да продължат своите усилия за укрепване на регионалното и местното самоуправление посредством подългосрочна стратегия за децентрализация и ги насърчава да предоставят повече средства на местното самоуправление;

61. предлага да се разгледа по какъв начин съществуващите добри практики и примери за структури на споделяне на властта между регионалните и федералните органи в ЕС и прилагането на принципите на субсидиарност и децентрализация могат да бъдат полезни за намиране на решения за проблемите;

62. призовава Турция да прояви в рамките на протичащите преговори готовност да работи за решаването на кипърския въпрос и да прилага резолюциите на Съвета за сигурност на ООН относно Кипър;

63. изразява съжаление по повод липсата на напредък в прилагането на допълнителния протокол към Споразумението за асоцииране (т.нар. „Анкарски протокол“), с който в митническия съюз с Турция от 1996 г. се включват десет нови държави-членки, сред които и Република Кипър;

64. подкрепя започналите през 2010 г. усилия на Европейската комисия за изграждане на проекти за партньорство между общините на държавите-членки и Турция, за да се предостави на турските общини подкрепа в разработването или започването и разширяването на дейности в областите управление на отпадъците, опазване на околната среда, транспорт, социални услуги, енергетика, туризъм и култура;

65. би приветствал възможността общините и провинциите в Турция да получат възможността да установят отношения с региони и общини в други страни, без за това да е необходимо предварително разрешение от Министерството на вътрешните работи, и насърчава регионалните и местните институции в държавите-членки на ЕС да укрепват сътрудничеството с турските региони и общини;

66. подчертава необходимостта от включване на регионалните и местните власти на ранен етап в процеса на присъединяване, тъй като голяма част от законодателството на ЕС ще трябва да се прилага на местно и регионално равнище и поради това счита, че е особено важно да се укрепи административният капацитет на местно и регионално равнище;

67. готов е да създаде съвместен консултативен комитет заедно с представители на регионалните и местните власти в Турция, за да подкрепи още по-енергично процеса на децентрализация в Турция и да даде конкретен принос за изграждането на институциите и за укрепването на административния капацитет на регионално и местно равнище;

68. препоръчва постепенно отслабване на влиянието на правителството върху работата на регионалното самоуправление;

69. предлага да се създаде правна структура, която да направи консултативната с регионалните и местните власти задължителна в случаите, в които става въпрос за техните интереси и правомощия;

70. посочва, че Турция е страна, в която се наблюдават големи различия между регионите, и това поражда големи предизвикателства пред регионалната политика и структурната подкрепа с оглед на постепенното заличаване на тези различия и поради това предлага да се изготви цялостна стратегия за намаляване на разликите в степента на развитие между селските и градските райони;

71. препоръчва във възможно най-кратък срок да се отвори Глава 22 от достиженията на правото на ЕС – Регионална политика и координиране на инструментите на структурната политика;

72. препоръчва във възможно най-кратък срок да се приеме закон за финансиране на провинциите и общините, за да могат властите на поднационално равнище да разполагат с достатъчно ресурси за изпълнение на своите задачи;

73. посочва важната роля на Турция като фактор в региона във връзка със стратегията на ЕС за Черно море и препоръчва Турция да се ангажира активно с този въпрос, като привлече и регионите, които имат пряк излаз на Черно море;

Б) Потенциални Страни Кандидатки

Албания

74. приветства усилията на Албания да изпълни политическите критерии на Европейския съюз, по-специално посредством изпълнението на задълженията, произтичащи от Споразумението за стабилизиране и асоцииране;

75. посочва, че Албания трябва да предприеме още сериозни мерки в областта на регионалната политика, за да достигне европейските стандарти; това се отнася в особена степен за липсата на еквивалент на териториалните единици на равнище NUTS-2 и за единно и координирано законодателство за осъществяване на проекти за регионално развитие;

76. изразява съжаление по повод неподходящите структури за финансово управление, с които разполагат местните власти, особено по отношение на възможността за събиране на финансови средства, а също и ограничените възможности за тяхното разходване и бавното прилагане на мерките за децентрализация, административна автономия и свързаното с това прехвърляне на правомощия на поднационално равнище;

77. отбелязва, че на всички равнища все още има твърде малко обучен персонал, за да бъде ефективно използването на програмите на ЕС;

78. призовава за укрепване на демократичните структури в Албания, по-специално по отношение на политическите институции и междупартийния диалог, за да има по-голяма политическа стабилност в страната и за да може правителството по-ефикасно да организира своята административна дейност. Без това необходимите реформи не са възможни. Във връзка с това отбелязва необходимостта от участие на опозицията в работата на парламента;

79. препоръчва въвеждане на преки избори за регионалните съвети и изготвяне на нов Закон за местното самоуправление;

80. предлага с оглед на укрепването на местните и регионалните власти да се реформира ролята на префектите и по този начин да се ограничат техните права за контрол и да се определят ясно отговорностите им по отношение на регионалните съвети;

81. призовава да се извърши препоръчаната от ОИСР реформа на изборителния закон, за да се гарантира, че провеждането на избори на всички равнища отговаря на европейските и международните стандарти и взема предвид доклада на ОИСР и на Конгреса на местните и регионалните власти към Съвета на Европа, според който общинските избори на 8 май 2011 г. в основни линии са били проведени по прозрачен, справедлив и мирен начин; призовава за установяване на ясни правила по отношение на валидността на подадените изборителни бюлетини и се надява, че политическите партии ще се върнат към нормален партийно-политически живот;

82. отбелязва неотдавнашните придружени от насилие конфликти и очаква Албания да предприеме спешно всички мерки за осигуряване на политическа стабилност на национално, регионално и местно равнище;

83. настоятелно препоръчва представителите на общините да участват в процеса на преговори с ЕС;

Босна и Херцеговина

84. изразява съжаление поради слабия напредък в провеждането на важни реформи, постигнат от Босна и Херцеговина през 2010 г. и поради запазването на несъответствията между конституцията и Европейската конвенция за правата на човека въпреки решението на Европейския съд по правата на човека;

85. призовава за спешно преработване на конституцията и подобряване на ефикасността и функционирането на всички държавни институции, така че страната да може да възприеме, въведе в законодателството си и приложи разпоредбите и регламентите на ЕС;

86. смята за неприемлив факта, че според конституцията на Босна и Херцеговина гражданите, които не се определят като принадлежащи към една от трите народности (босненци, хървати или сърби), нямат право да се кандидатираат на президентските и парламентарните избори и подкрепя решението на Европейския съд по правата на човека, според което тези разпоредби са несъвместими с основните принципи на правата на човека;

87. смята за важно, че през март 2010 г. Министерският съвет прие план за действие за прилагането на решението на Европейския съд по правата на човека и създаде работна група, но съжاليا, че тази група все още не е постигнала никакво споразумение;

88. изразява съжаление по повод факта, че при последните избори през 2010 г. избирателните права също бяха ограничени в зависимост от етническата принадлежност и местоживееето, което представлява крещящо нарушение на демократичните принципи и на правото на равнопоставено и недискриминационно третиране;

89. със съжаление отбелязва, че предпоставките за закриване на Службата на Върховния представител (ОНР) далеч не са изпълнени; това включва разумно разпределение на собствеността между държавата и поднационалните равнища на управление; изразява съжаление също така, че работата на изпълнителните и законодателните органи на всички държавни равнища на практика все още се организира само въз основа на етнически насоки и при остра липса на координация;

90. изразява съжаление, че Босна и Херцеговина е единствената страна, която няма да участва в преброяването на населението през 2011 г., тъй като досега не е приет закон за преброяване на населението;

91. отбелязва, че по отношение на съдебната система е постигнат известен напредък, но на равнище ентитети и кантони са необходими още подобрения;

92. изразява съжаление, че в борбата с корупцията е постигнат слаб напредък, че съдебните дела за корупция се решават много бавно и че само малък брой случаи на корупция с участието на високопоставени служители стигат до съда; това се дължи, наред с другото, и на неправилното прилагане на законодателството и на проблеми с координацията между ентитетите;

93. приветства факта, че броят на училищата, създадени на етнически принцип, е намалял и че в повечето училища е въведен 9-годишен курс на обучение, но отправя критики по повод на все още съществуващото етническо разделение на учениците в училищата;

94. изразява съжаление, че Босна и Херцеговина, въпреки че получава финансова подкрепа от ИПП, и досега не е в състояние да изгради необходимите структури за децентрализирано управление на фондовете на ЕС в достатъчна степен;

95. отбелязва някои специфични проблеми във федерацията Босна и Херцеговина, където правомощията на ентитетите, кантоните и общините се припокриват, тъй като и до днес законодателството на различните равнища не е хармонизирано;

96. категорично отхвърля постоянното оспорване на териториалната цялост на страната, на нейните институции и правомощия, най-вече от страна на Република Сръбска, остро критикува последните опити на Република Сръбска посредством референдум да постави под въпрос легитимността на Върховния представител и на федералната юрисдикция; в случая с Босна и Херцеговина призовава за консолидиране като цяло на всички правомощия в определени области на централно равнище и за създаването на общо икономическо пространство; с оглед на тази цел настоятелно приканва политиките на равнище кантони и ентитети да проявят готовност за сключване на временно споразумение;

97. отбелязва, че понастоящем средствата на местното самоуправление са изключително ограничени, че въпросът за публичната собственост не е решен по подходящ начин и че етническите критерии за упражняване на политически права на регионално и местно равнище се нуждаят от спешна реформа;

98. счита, че съществува неотложна необходимост от реформа на публичната собственост на всички равнища;

99. призовава отговорните лица на всички равнища на управление към по-активно трансгранично сътрудничество със съседните страни;

Сърбия

100. отбелязва със задоволство, че Сърбия е напреднала в изпълнението на своята програма за реформи и е постигнала забележим допълнителен напредък в изпълнение на изискванията на Споразумението за стабилизиране и асоцииране; отбелязва обаче, че е необходимо да се положат още усилия;

101. също така със задоволство отбелязва, че Сърбия е направила важни стъпки към постигане на помирение в целия регион на Западните Балкани и продължава своята конструктивното си сътрудничество с Международния трибунал за военните престъпления в бивша Югославия;

102. горещо приветства започването на преки разговори между Сърбия и Косово, както и факта, че вече е постигнато известно сближаване на позициите, и насърчава и двете страни да продължат тези разговори в конструктивен дух;

103. приветства факта, че новият статут на автономната провинция Войводина влезе в сила на 1 януари 2010 г., но призовава сръбското правителство да приложи възможно най-бързо някои отворени разпоредби на статута, като например прехвърлянето на публична собственост към автономна провинция Войводина;

104. приветства с особено задоволство по-интензивните усилия и инициативи за децентрализация в Сърбия през 2010 г.;

105. спешно препоръчва в сръбския комитет за преговори с ЕС да се включат представители на автономна провинция Войводина и на Асамблеята на сръбските градове и общини;

106. предлага да се създадат законови разпоредби, задължаващи националното правителство да се консултира с регионалните и местните власти в случаите, в които става въпрос за техните интереси и правомощия;

107. препоръчва създаването на законови изисквания и стимули за по-добра комуникация между общините, за да се повиши ефективността на публичната администрация и да се гарантира по-икономично използване на наличните ресурси;

108. отбелязва, че Сърбия все още има голям брой бежанци, чиято съдба предстои да бъде решена; това изисква преди всичко всеобхватни мерки на общинско равнище;

Черна гора

109. приветства постигнатия от Черна гора сериозен напредък по изпълнението на политическите критерии и изискванията на процеса за стабилизиране и асоцииране, но посочва че са необходими по-нататъшни усилия;

110. подчертава значението на прозрачната и надеждната администрация на местно равнище и на по-нататъшната децентрализация на правомощията и финансовите средства;

111. призовава за приемане на Закона за регионалната организация и на допълненията към Закона за местните финанси;

112. призовава за подобряване на сътрудничеството между правителството и съветите на малцинствата, за да се гарантира,

че малцинствата са представени в публичната администрация, в държавните организации и в органите на местното самоуправление;

113. насърчава Черна гора да продължи да развива своя административен капацитет във всички области, най-вече на местно равнище, да повиши професионализма при предоставянето на публични услуги и да деполитизира публичната администрация;

Косово

114. със задоволство отбелязва, че процесът на децентрализация в Косово несъмнено е напреднал, че сътрудничеството с EULEX е засилено и че е постигнат известен напредък в изпълнението на европейската програма и на политиката за реформи;

115. призовава за пълно и бързо изясняване на обвиненията срещу висши косовски представители, съдържащи се в резолюцията на Парламентарната асамблея на Съвета на Европа въз основа на доклада Marty;

116. отбелязва със загриженост, че е налице сериозна липса на диалог и помирение между етническите групи, както и на защита и интеграция на малцинствата, най-вече на косовските сърби;

117. с голяма загриженост отбелязва нередностите, противозаконните практики и фалшифицирането на последните избори, повторили се и при наложилото се провеждане на допълнителни избори, и за съжаление вижда в това ясен знак за недостатъчната демократична зрялост на държавата;

118. насърчава Косово да продължи и да доведе докрай процеса на децентрализация и реформа на местното управление, приветства създаването на специална работна група за Северно Косово в Министерството на местното самоуправление и посочва, че децентрализацията може да бъде доведена докрай само с участието на местното население;

119. със загриженост констатира, че в района на Митровица в Северно Косово отново и се стигна до нееднократни прояви на насилие, по-специално във връзка с изборите, и че досега не е постигнат успех в умиротворяването на населението на този регион.

Брюксел, 1 юли 2011 г.

Председател
на Комитета на регионите
Mercedes BRESSO

Становище на Комитета на регионите относно „Стратегия за вътрешна сигурност на ЕС“

(2011/C 259/12)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- изразява желание на равнище ЕС стратегията да може на практика да създаде, именно във връзка с все по-засиления трансграничен характер на явлениято, с което следва да се води борба, действителна добавена стойност спрямо подобните инициативи на отделните държави-членки;
- посочва силната необходимост при прилагането на предвидените мерки задължителното изискване за запазване на вътрешната сигурност и сигурността на гражданите, с особен акцент върху защитата на личния живот, да върви успоредно с изискването за зачитане на основните права;
- предлага ЕС да популяризира и възможността за учредяване на единни органи на регионално равнище за възлагане на обществени поръчки така, че на определена територия да се уеднаквят процедурите за възлагане по начин, който позволява същевременно да се намали броя на възлагащите органи, посредством прозрачни процедури за възлагане на обществени поръчки за работа, услуги и доставки;
- подкрепя решението на Комисията да представи следващо законодателно предложение, насочено към укрепване на европейската правна рамка в областта на конфискуването, и препоръчва разглежданото законодателно предложение да определи като приоритет спрямо другите варианти общината, на чиято територия се намира конфискуваният актив, за естествен правоприменик на съответната собственост;
- приветства предвиденото партньорство с Комитета на регионите за създаване (още през текущата година) на мрежа на ЕС за привличане на вниманието към проблема, свързан с радикализацията;
- посочва необходимостта да участва в процеса на преразглеждане на финансовите инструменти на сектора, свързан с вътрешните работи и сигурността, за периода след 2013 г., както и на практика да сътрудничи за прилагането на евентуалните инструменти за финансиране.

Докладчик	г-н Giuseppe VARACALLI (IT/АЛДЕ), кмет на Gerace (RC)
Отправен документ	Съобщение на Комисията до Европейския парламент и до Съвета: Стратегията за вътрешна сигурност на ЕС в действие: пет стъпки към една по-сигурна Европа COM(2010) 673 окончателен

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Общи бележки

1. отбелязва, че съобщението на Комисията до Европейския парламент и Съвета „Стратегията за вътрешна сигурност на ЕС в действие: пет стъпки към една по-сигурна Европа“⁽¹⁾, прието в рамките на Стокхолмската програма от 2009 г. и на петгодишната работна програма в областта на правосъдието и вътрешните работи, съдържа обща стратегия в областта на вътрешната сигурност и определя истински петгодишен дневен ред на дейност;

2. смята, че изготвянето и прилагането на европейска стратегия за вътрешна сигурност е предизвикателство, с което европейските институции, държавите-членки, местните и регионалните власти и гражданското общество трябва да се справят заедно, независимо от многообразието от роли и правомощия;

3. изтъква, че Комисията се намесва в исторически момент, който е особено важен за равновесието между правомощията на институциите на Европейския съюз, най-вече вследствие на засилването на правомощията на Европейския парламент с Договора от Лисабон, поради което в настоящия момент е утвърдено едно по-ясно определяне на отговорностите на отделните институции в областта на вътрешната сигурност;

4. дава силно положителна цялостна оценка на съобщението, предлагащо подробен и точен анализ (независимо че отговаря на очевидната необходимост от обобщено представяне, свързано с този тип документи) на многобройните европейски проблеми в областта на вътрешната сигурност;

5. същевременно обаче посочва, че чрез специфичните дейности на местните и регионалните власти на гражданите се гарантира по принцип висока степен на сигурност. Нужно е този висок стандарт да продължи да бъде развиван в рамките на разпоредбите относно утвърдените основни права и на гаранциите, произтичащи от върховенството на закона. Особено голямо внимание следва да се обръща на защитата на личния живот. Европейският съюз би следвало да отчита тези изисквания също и при сключването на договори с трети страни поради свързаните с тях мерки по прилагането;

6. смята че екстраполацията на петте стратегически цели, извършена с обективно подходяща и одобряема методология, е съпроводена от свързаното с нея определяне на ясно разпознаваеми и измерими действия, чийто брой е строго ограничен и поради това те са по-добре приложими;

7. потвърждава своя ангажимент, вече изразен в предходни становища, за координиран подход в тази сфера на всяко институционално равнище, като логично се започне от регионалните и местните власти, които естествено и неизбежно са засегнати от всеки възникнал на тяхната територия проблем, свързан със сигурността;

8. посочва по-специално, че през последните години, поради все по-ясно изразения трансграничен характер на многобройни заплахи за сигурността, анализът на темата за сигурността придобива все по-силна наднационална конотация;

9. по тази причина подчертава, че проблемите, свързани със сигурността на отделните национални общности, не могат да бъдат отделени от една европейска политика за вътрешна сигурност, която, при зачитане на националните правомощия, играе и координираща роля по отношение на дейностите, за които наднационалният подход е доказано по-ефикасен и по-подходящ;

10. следователно изразява желание, именно във връзка с все по-засиления трансграничен характер на явленията, с което следва да се води борба, на равнище ЕС стратегията да може на практика да създаде действителна добавена стойност спрямо подобните инициативи на отделните държави-членки;

11. изтъква че успоредно с дейностите, извършвани по необходимост на наднационално равнище, трябва да се насърчават също и действията, тръгващи отдолу – плод на консултациите с регионалните и местните власти като представители на общностите, които са най-пряко засегнати от престъпните действия;

12. уточнява все пак, че преди да се предприемат каквито и да било действия във връзка с отделните инициативи, включени в стратегията, трябва да се направи предварителен анализ на вече съществуващата правна рамка, както и оценка на съответствието с принципа на субсидиарност която следва да се извърши с участието на Комитета на регионите и на националните и регионалните парламенти;

13. въпреки общата положителната оценка на цялостната стратегия, обръща внимание, че в настоящия момент по принцип не изглежда тя да е придружена от оценка на въздействието на предвидените действия. По тази причина е необходимо да се предвиди такава оценка, включваща и консултации с регионалните и местните власти, за изготвянето на която Комитетът на регионите изразява пълна готовност за сътрудничество;

(1) COM(2010) 673 окончателен.

14. посочва силната необходимост при прилагането на предвидените мерки задължителното изискване за запазване на вътрешната сигурност и сигурността на гражданите, с особен акцент върху защитата на личния живот, да върви успоредно с изискването за зачитане на основните права и укрепване на процесуалните права на заподозрените/обвиняемите лица, в рамките на гарантирането на правото на справедлив процес, като се има предвид също влизането в сила на Хартата на основните права на Европейския съюз и бъдещото присъединяване на ЕС към Европейската конвенция за защита на правата на човека, по силата на която европейските институции също ще бъдат под юрисдикцията на Съда на ЕС в Страсбург;

15. по тази причина подчертава готовността си, с цел добра защита на основните права, да продължи сътрудничеството си с Агенцията на Европейския съюз за основните права (FRA) и най-вече да оказва подкрепа на регионалните и местните власти да намират правилното равновесие между повишаването на сигурността, защитата на личния живот и зачитането на основните, индивидуалните и колективните права;

16. изразява сериозни резерви по отношение на изтъкнатото в съобщението на Комисията значение на една „стабилна европейска индустрия в областта на сигурността“. По-скоро би следвало да се изтъкне държавният монопол върху използването на сила. Чрез ефикасна система на публичен лиценз и на надзор следва да се гарантира, че винаги се спазват правните разпоредби, уреждащи дейността на частни фирми, работещи в областта на сигурността, и по-специално гарантирането на основните права на гражданите. Освен това трябва да се предотврати възможността включването на частни фирми да бъде използвано за заобикаляне на разпоредбите, произтичащи от върховенството на закона;

17. подчертава, че независимо от факта, че като цяло представените в съобщението цели и мерки са от общо значение за регионалните и местните власти, те засягат по-пряко някои конкретни аспекти;

Административен подход

18. по отношение на Цел 1 смята, че особено свързано с дейността на местните и регионалните власти изглежда Действие 2 (защита на икономиката срещу проникване на престъпни елементи), в рамките на което придобива още по-голяма важност конкретната препратка към политиките, предвиждащи „ангажиране на правителствените и регулаторните органи, които отговарят за издаването на лицензи и разрешения, за възлагането на договори за поръчки или за отпускането на субсидии (административен подход)“;

19. във връзка с това отбелязва важното значение за държавите-членки на практическата подкрепа, оказвана от Комисията посредством създаване на „мрежа от национални звена за контакт за разработване на най-добри практики“, както и подкрепата на „пилотни проекти по практически въпроси“; смята за абсолютно необходимо двете предложени форми за действие в тази сфера да предвиждат официалното и системно пряко участие на регионалните и местните власти в тези инициативи и отбелязва, че ефективните процеси на повишаване на сигурността трябва да включват непрекъснати и строги проверки в самите територии на начините на използване на публичните средства, които често са обект на интерес от страна на организираната престъпност;

20. предлага, с особен и по-специален акцент върху изключително деликатната тема за възлагането на обществени поръчки и предоставянето на субсидии, чрез по-нататъшна и по-ефикасна дейност по създаването на национални звена за контакт, ЕС да популяризира и възможността за учредяване на единни органи на регионално равнище за възлагане на обществени поръчки така, че на определена територия да се уеднаквят процедурите за възлагане по начин, който позволява същевременно да се намали броя на възлагашите органи, посредством прозрачни процедури за възлагане на обществени поръчки за работа, услуги и доставки ⁽²⁾;

Конфискуване на активи

21. освен това, отново във връзка с действията по Цел 1, смята, че с още по-важно значение за вътрешната европейска сигурност е следващото Действие 3, свързано с конфискуването на активи, придобити от престъпна дейност. Безспорно, то е основен стълб в борбата - в случай с абсолютно хоризонтален характер - срещу всяка форма на престъпност, тъй като няма съмнение и е доказано, че конкретното конфискуване на активите с престъпен произход представлява най-ефективната възпираща мярка сред различните познати средства за борба в тази област;

22. във връзка с това подкрепя решението на Комисията да представи следващо законодателно предложение, насочено към укрепване на европейската правна рамка в областта на конфискуването. В този контекст изглеждат особено значими специфичните разпоредби, целящи развитието на този инструмент, по-специално отнасящите се до конфискуването на активи на трети страни, разширените правомощия за конфискация и взаимното признаване от държавите-членки на решения за конфискация, които не се основат на присъди: субективното и обективното разширяване на публичните правомощия в тази сфера посредством постепенното усъвършенстване на приложимите процедури със сигурност прави по-ефикасна и конкретна борбата с активите с престъпен произход, превръщайки съвкупността от действия, извършвани от институциите, в същинска интегрирана система;

23. въпреки това по отношение на взаимното признаване на решенията за конфискация, изразява опасения, свързани със състоянието на прилагането на Рамково решение 2006/783/ПВР на Съвета ⁽³⁾, чието въвеждане в националните законодателства на държавите-членки очевидно не е задоволително според Комисията, особено като се има предвид, че в края на февруари 2010 г., петнадесет месеца след изтичането на крайния срок, едва 13 държави-членки са приложили инструмента ⁽⁴⁾;

⁽²⁾ Вж. модела за съсредоточаване на правомощията в областта на възлагането на обществени поръчки, определен с неотдавнашния италиански закон № 136 от 13.8.2010 г. (*Извънреден план за борба с мафията. Мерки за борба в областта на обществените поръчки*; по-конкретно вж. член 13). В този закон се предвижда, наред с другото, определянето на реда и условията за прилагане на законодателните разпоредби (вж. алинея 1 на горепосочения член 13) да се извърши със съгласието на Обединената конференция (съставена включително от представители на местните власти).

⁽³⁾ Рамково решение 2006/783/ПВР на Съвета от 6 октомври 2006 г. за прилагане на принципа за взаимно признаване на решения за конфискация, ОВ L 328, 24.11.2006 г., стр. 59-78.

⁽⁴⁾ COM(2010) 428 окончателен „Доклад на Комисията до Европейския парламент и до Съвета въз основа на член 22 от Рамково решение 2006/783/ПВР на Съвета от 6 октомври 2006 година за прилагане на принципа за взаимно признаване на решения за конфискация“.

24. споделя по този въпрос отправления от Комисията апел към държавите-членки за прилагане на решението;

25. одобрява предложения график на инициативите, които Комисията предвижда да предприеме в областта на конфискацията, и смята, че предложеният период от 4 години (от текущата година до 2014 г.) е подходящ референтен период за прилагането на програмата;

26. смята за неотменно условие, особено що се отнася до инициативата за създаване до 2014 г. на „служби за възстановяване на активи“, регионалните и местните власти да участват активно и по официален начин, въз основа на принципи и критерии, които следва да се определят и да са еднакви на европейско равнище, чрез свои представители, като се започне още от началния етап от създаването на структурите, както на политическо, така и на оперативно равнище;

27. изразява силното убеждение, че освен това, регионалните и местните власти трябва да участват по подходящ начин в двете информационни мерки, предвидени от Комисията за 2013 г., изразяващи се в създаването на „общи показатели“ за оценка на работата и резултатите на службите, както и в предоставяне на „ръководни насоки относно най-добрите практики“ с цел да се избегне възможността престъпните групи да си възвърнат конфискуваните активи. Комитетът смята, че и за двете инициативи е необходимо участието на местните институции посредством официално партньорство още от началния етап на съответното прилагане;

28. препоръчва разглежданото законодателно предложение да определи, като приоритет спрямо другите варианти, общината, на чиято територия се намира конфискуваният актив, за естествен правопримемник на съответната собственост така, че да се създаде стабилна институционална отправна точка и по отношение на следващия етап на повторно използване на актива. По този въпрос Комитетът насърчава използването за социално полезни цели, например предоставяне на сдружения и кооперации, като има предвид и факта, че местните общности са тези, които плащат най-високата цена за дейността на организираната престъпност, и повторното използване за социални цели на конфискуваните активи придобива ясна стойност на обезщетение за общностите, засегнати от това сериозно явление; изтъква ползата от наличието на солидно правно основание за съдбата на конфискуваните активи и подчертава, че ако бъдат предприети по-нататъшни действия за укрепване или изменение на действащата законодателна рамка, трябва да се отчете и фактът, че местните общности са сериозно засегнати, наред с останалото, от дейностите на организираната престъпност

29. въпреки това подчертава, че за конкретното повторно използване на всеки конфискуван актив е необходимо успоредно с това да се предвидят средства за действителното му привеждане в експлоатационна годност предвид факта, че често тези активи се намират в състояние, което не позволява употребата им;

Радикализация и набиране на терористи

30. по отношение на Цел 2 (предотвратяване на тероризма и мерки срещу радикализацията и набирането на терористи) изразява задоволство, че Действие 1 (предоставяне на общностите на правомощия за предотвратяване на радикализацията и набирането на терористи) посочва, наред с другото, че „за тази цел е нужно тясно сътрудничество с местните власти“, което показва, че прякото взаимодействие с регионалните и местните власти е уместно предвидено в съобщението;

31. обръща внимание, че следва да се отчетат специфичните рискове в случаите, когато се нарушават основните права в резултат на предприемането на мерки, особено за борба с тероризма;

32. по тази причина приветства предвиденото в последствие партньорство с Комитета на регионите за „сздаване на мрежа на ЕС за привличане на вниманието към проблема за радикализацията“ (предвидено още за текущата година). Това партньорство може да даде възможност за споделяне на опит, познания и добри практики за повишаване на осведомеността относно риска от радикализация и за разработване на комуникационни техники за борба с реториката на терористичните групи;

33. подчертава, че мрежата в предвидения състав – с участието на множество личности, силно ангажирани по различен начин в борбата с престъпността, би била отлична основа за практическо и устойчиво сътрудничество между Комитета на регионите и Европейската комисия и би представлявала както постоянен и неформален форум за заинтересованите страни, на който те биха могли да представят идеи, стимулирайки стратегическото обсъждане, така и „изпитвателен стенд“ за пилотни инициативи;

34. вследствие на това изразява намерението си за конкретно участие в създаването на предвидените онлайн форум и конференции, организирани в ЕС, изтъквайки необходимостта от учредяване на партньорството в най-кратък срок чрез незабавно установяване на оперативен контакт между компетентните структури на Комитета и Комисията;

35. освен това приканва Комисията да установи подобни оперативни контакти за разширяване на партньорството, включвайки също организирането на предвидената за 2010 г. конференция на министрите и изготвянето на наръчник с полезни действия и опит за подкрепа на дейността на държавите-членки. Партньорства, установени впоследствие, могат да послужат за създаване на още по-организирана съвкупност от общи инициативи, които да допринесат за изграждането сред европейските граждани на подходяща представа за категоричния ангажимент, поет от регионалните и местните власти по отношение на въпрос с толкова голяма важност в настоящия исторически момент;

36. предлага в рамките на превенцията на терористични актове своята подкрепа и сътрудничество за идентифицирането на критични инфраструктури;

Транспорт

37. отново по отношение на Цел 2 оценява като особено важно Действие 3 (защита на транспорта), във връзка с което, освен че отбелязва със задоволство по-нататъшното развитие на режима на ЕС в областта на авиационната и морската сигурност, подкрепя предвиденото засилване на дейността на Съюза в областта на сухопътния транспорт;

38. поради тази причина, по отношение на железопътния транспорт на местно и регионално равнище, както и на високоскоростния железопътен транспорт, одобрява целесъобразното предложение за създаване на постоянен Комитет по сигурността на сухопътния транспорт, като препоръчва поради обективна оперативна необходимост в този орган да бъдат официално включени (в подходящ брой, който евентуално да бъде променлив в зависимост от въпросите, които ще се разглеждат) представители на регионалните и местните власти;

39. смята за безсъмнено доказано, че известните и многобройни проблеми, свързани със сигурността на железопътния транспорт, засягат в значителна степен правото на мобилност на местните общности, поради което прякото участие на представители на местните институции в органи от европейски мащаб, работещи в тази сфера, се оказва изключително необходимо;

40. обръща внимание върху многобройните критични становища относно използването на резервационните данни на пътниците във въздушния транспорт и предлага те да се вземат предвид при обявеното изготвяне на законодателен акт относно събирането на такива данни;

Киберпрестъпност

41. по отношение на Цел 3 (повишаване на нивото на сигурност за гражданите и предприятията в киберпространството) желае преди всичко да играе значителна роля за повишаването на информираността на гражданите и местните предприятия относно все по-нарастващата необходимост от борба с нарастващата заплаха от атаки срещу информационни системи, взимайки предвид и новите методи за извършване на такъв тип престъпления;

42. одобрява възприетия в съобщението силен ангажимент във връзка с този проблем и споделя основното съображение, че сигурността на информационните мрежи е един от главните фактори за функционирането на информационното общество. Тези мрежи са концентрирани по-специално в градските райони. Мрежовите възли също се намират там. Затова Комитетът препоръчва на Комисията да провежда политика на подкрепа, съгласувана с местните и регионалните власти, която да осигурява защитата и управлението на възлите на компютърните мрежи в градските райони;

43. счита, че може да сътрудничи в предвидените дейности за разширяване на европейския капацитет за реагиране на този проблем, отбелязвайки важността на това в рамките на съществуващите структури да бъде създаден Център по киберпрестъпността до 2013 г., който да работи в тясно сътрудничество с европейските институции като CEPOL, Европол и Евроюст. Освен това Комитетът би могъл да сътрудничи за проучване на осъществимостта;

44. изтъква, че при всички случаи е необходимо да се подобрят местните умения в тази сфера, за което са нужни подходящи инвестиции в областта на обучението на служителите в администрациите;

Управление на границите

45. на първо място подчертава важното значение по отношение на Цел 4 (укрепване на сигурността чрез управление на границите) на това, че в съобщението се съдържа ясно позоваване на „духа на солидарност“ и „разпределението на отговорностите“ (член 80 от ДФЕС) – ключови принципи за ефикасен подход към проблема, също така изразява своето желание тези принципи да доведат до конкретни действия в подкрепа на държавите-членки и на техните територии, които в най-голяма степен са изложени на този проблем;

46. освен това посочва принципно силната необходимост от намиране на възможно най-добър баланс между несъмненото изискване за укрепване на механизмите за борба със същест-

вуващите критични аспекти (които напоследък придобиват все по-сериозен характер) и успоредното изискване за ефикасно запазване на процесите на трансгранично сътрудничество с партньори извън Съюза. В рамките на това очевидно взаимно допълване между двете изисквания Комитетът е поел ангажимент за подкрепа на всяка дейност, която допринася за по-голям напредък и в двете насоки;

47. подчертава – с оглед на социалното измерение на една постоянно нарастваща миграция – належащата необходимост от съгласувана с регионите и местните власти европейска политика на имиграция и убежище, основаваща се на зачитане на правата на човека, солидарност и отговорност. Особено следва да се изтъкне защитата на личния живот на лица, които пресичат граници. Трябва обаче също така да се подчертае, че повече държави следва да бъдат приканени да приемат повече хора на своя територия, за да посрещнат по този начин демографското предизвикателство, породено от намаляването на населението на Европа, а с това и на работната сила;

48. като цяло по отношение на съвкупността от предложените действия относно движението на хората изтъква, че тези действия са подчинени на приемлив интегриран критерий за мерки, тъй като са насочени към повишаване на използването на нови технологии за граничен контрол и наблюдение на границите (системата Eurosur, относно която в съобщението, наред с другото, уместно се посочва конкретно законодателно предложение, предвидено за текущата година), както и на по-силна координация между държавите-членки благодарение на Frontex – агенция, за която в съобщението се предвижда конкретно действие за засилване на потенциала за управление на информацията;

49. подчертава, че и новите мерки за сигурност при граничния контрол на пътниците (напр. скенерите за проверка на цялото тяло) следва да са адекватни и подходящи с оглед на търсения резултат и да гарантират основните права на засегнатите лица, най-вече по отношение на аспекта на човешкото достойнство, защитата на личния живот, както и правото на свободно придвижване. В контекста на неотдавнашните събития приветства инициативата всички товари да бъдат подлагани на анализ на риска. Тези мерки следва да бъдат разработени така, че ограничените технически възможности за контрол да могат да бъдат използвани целенасочено в конкретни случаи, но все пак да се гарантира важният за икономиката бърз превоз на стоки;

Кризи и бедствия

50. по отношение на Цел 5 (подобряване на устойчивостта на Европа спрямо кризи и бедствия) се ангажира да подкрепя всяка инициатива за европейска реакция в случай на кризи и бедствия, считайки, че поради уменията и опита, естествено присъщи на местните институции, които представлява, може на практика да допринесе за оценката на заплахите или рисковете, за организационните аспекти на дейностите по повишаване на осведомеността, както и за оперативните етапи, свързани със спешните ситуации, в съответствие с предвиденото в съобщението;

51. във връзка с това подчертава също своята готовност да участва в подобряването на координацията и обмена на информация преди всичко на местно, регионално и трансгранично равнище в областта на безопасността на реакторите и на защитата на населението от рисковете, свързани с радиоактивността;

Финансови средства

52. в заключение и предвид вече изтъкнатото, смята за абсолютно необходимо собственото му участие в процеса на повишаване на вътрешната европейска сигурност да върви успоредно с приспособяването на капацитета и уменията на регионалните и местните власти. Следователно е абсолютно необходимо да се инвестира в нови изследвания и въвеждане на иновации в областта на компютърната сигурност, криминалистиката и защитата на жизненоважните инфраструктури и сигурността в градовете и това трябва да бъде подкрепено от Европейската комисия. По този начин ще бъде възможно да се отговори на повишената необходимост от справяне с все по-специфични и сложни проблеми;

53. по тази причина посочва необходимостта да участва в процеса на преразглеждане на финансовите инструменти на сектора, свързан с вътрешните работи и сигурността, за периода след 2013 г., както и на практика да сътрудничи за прилагането на евентуалните инструменти за финансиране така, че благодарение на опита, натрупан от местните институции, да допринесе за гарантирането на рационално и ефективно програмиране на предоставянето на средства.

Брюксел, 1 юли 2011 г.

Председател
на Комитета на регионите
Mercedes BRESSO

ЦЕНИ ЗА АБОНАМЕНТ ЗА 2011 г. (без ДДС, с включени разходи за стандартна доставка)

Официален вестник на ЕС, серии L + C, единствено на хартиен носител	на 22 официални езика на ЕС	1 100 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серии L + C, на хартиен носител + годишно сборно издание на DVD	на 22 официални езика на ЕС	1 200 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серия L, единствено на хартиен носител	на 22 официални езика на ЕС	770 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серии L + C, месечно издание на DVD (сборно издание)	на 22 официални езика на ЕС	400 EUR за годишен абонамент
Притурка към Официален вестник (серия S — Договори за обществени поръчки и процедури по възлагане), DVD, едно издание на седмица	многоезичен: на 23 официални езика на ЕС	300 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серия C — Конкурси	на език(езици) в зависимост от конкурса	50 EUR за годишен абонамент

Абонамент за *Официален вестник на Европейския съюз*, издаван на официалните езици на Европейския съюз, може да се направи за 22 езикови версии. Един абонамент включва сериите L (Законодателство) и C (Информация и известия).

За всяка езикова версия се прави отделен абонамент.

Съгласно Регламент (ЕО) № 920/2005 на Съвета, публикуван в Официален вестник L 156 от 18 юни 2005 г., според който институциите на Европейския съюз временно не са задължени да съставят всички актове на ирландски език и да ги публикуват на този език, изданията на Официален вестник на ирландски език се разпространяват отделно.

Абонаментът за притурката към Официален вестник (серия S — Договори за обществени поръчки и процедури по възлагане) включва всички 23 официални езикови версии в едно общо многоезиково DVD.

Абонатите на *Официален вестник на Европейския съюз* имат право, след заявка, да получат различните приложения към Официален вестник без допълнително заплащане. Информация за публикуването на приложенията се предоставя чрез съобщения за читателите, включени в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Продажби и абонаменти

Абонаментът за различните платени периодични издания, като например *Официален вестник на Европейския съюз*, може да бъде направен чрез всички наши търговски представители.

Списъкът на търговските представители е достъпен на адрес:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_bg.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) предлага директен безплатен достъп до законодателството на Европейския съюз. Този интернет сайт дава възможност за справка с *Официален вестник на Европейския съюз* и включва договорите, законодателството, юриспруденцията и подготвителните законодателни актове.

За подробна информация за Европейския съюз посетете интернет сайта: <http://europa.eu>

